

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní

Analýza průmyslových odvětví
ve vybraných krajích České republiky

Martina Naumecová

Bakalářská práce

2011

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2010/2011

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Martina NAUMECOVÁ**
Osobní číslo: **E08101**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Management podniku - Management malých a středních podniků**
Název tématu: **Analýza průmyslových odvětví ve vybraných krajích České republiky**
Zadávací katedra: **Ústav veřejné správy a práva**

Zásady pro vypracování:

Stanovení cíle práce
Analýza průmyslových odvětví ve vybraných regionech ČR
Charakteristika strategických služeb a investičních projektů vedoucích k rozvoji a globální konkurenceschopnosti
Zhodnocení, návrhy
Formulace závěru

Rozsah grafických prací: –
Rozsah pracovní zprávy: cca 30 stran
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická
Seznam odborné literatury:

Asociace inovačního podnikání ČR: Inovační podnikání & transfer technologií

HRALA, Václav a kolektiv: Geografie světového hospodářství ISBN: 80-7079-232-9

Kolektiv autorů podle zadání rady vlády ČR pro sociální a ekonomickou strategii: Sociální a ekonomické souvislosti integrace České republiky do Evropské unie ISBN: 80-238-8699-1

JONES, P. Management in service industries

MARYÁŠ, Jaroslav-Vystoupil Jiří a kol.: Ekonomická geografie I ISBN: 80-210-2595-6

SHUGHART, William F.: The organization of industry

SPĚVÁČEK, Vojtěch a kolektiv: Transformace České ekonomiky ISBN: 80-86131-32-7

Internetová adresa - České stránky: <http://www.ceskestranky.eu/>

Internetová adresa - Czech Invest: <http://www.czechinvest.org/>

Internetová adresa - Business Info: <http://www.businessinfo.cz/cz/>

Internetová adresa - Ministerstvo průmyslu a obchodu:
<http://www.mpo.cz/>

Internetová adresa - Společnost vědeckotechnických parků ČR:
<http://www.svtp.cz/>

Regionální informační servery

Vedoucí bakalářské práce: doc. Ing. arch. Vladimíra Šilhánková, Ph.D.
Ústav veřejné správy a práva

Datum zadání bakalářské práce: 23. června 2010

Termín odevzdání bakalářské práce: 6. května 2011

doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D.

děkanka

L.S.

doc. Ing. Marcela Kožená, Ph.D.

vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 8. srpna 2010

Prohlašuji:

Tuto bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně. Veškeré použité literární prameny a informace jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji bakalářskou práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy a užití této práce jako školního díla § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence a užití jinému subjektu, je univerzita Pardubice oprávněna od mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně.

V Pardubicích dne 26. 4. 2011

Martina Naumecová

Poděkování

Zde bych ráda poděkovala vedoucí mé práce doc. Ing. arch. Vladimíře Šilhánkové, Ph.D. za trpělivost, cenné rady, připomínky, ochotu a čas, který mi byl věnován.

ANOTACE

Tato práce se zabývá analýzou průmyslových odvětví v šesti vybraných krajích České republiky. V první části práce je charakterizována regionální a průmyslová politika, spolupráce veřejného a soukromého sektoru v územním rozvoji a metody pro hodnocení průmyslových odvětví.

V praktické části jsou pomocí uvedených metod provedeny analýzy průmyslových odvětví a analýzy investičních příležitostí a strategických služeb. Na základě výsledků těchto analýz je určena odvětvová struktura jednotlivých krajů a vyhodnoceny pozitivně a negativně působící lokalizační faktory.

V závěru je provedeno globální hodnocení všech analyzovaných krajů.

KLÍČOVÁ SLOVA

Regionální politika, průmyslová politika, průmyslová zóna, vědeckotechnický park, klastr, lokalizační faktory.

TITTLE

Analysis of Industries in selected Regions of the Czech Republic

ANNOTATION

This study is focused on industries in the six selected regions of the Czech Republic. The first section describes regional and industrial policy, cooperation of the public and private sector in land development and methods for assessing industrial sectors. The second section regarding the practical elements of these policies is made using industrial analysis methods, investment opportunities and business support services.

Based on the results of the analysis, which is determined by the sectoral structure of regions, and the positively evaluated, and negatively acting localising factors. The final section contains a global evaluation of all analysed regions.

KEYWORDS

Regional policy, industrial policy, industrial zone, technology park, cluster, location factors.

Obsah

1	Úvod.....	11
2	Základní pojmy	12
2.1	Pojem kraj	12
2.2	Pojem region	12
2.3	Regionální politika	13
2.4	Průmyslová politika a její nástroje	15
2.5	Základní oblasti průmyslové politiky.....	16
2.6	Institucionální zabezpečení průmyslové politiky v ČR.....	16
2.7	Struktura průmyslu a průmyslových činností.....	17
3	Spolupráce veřejného a soukromého sektoru v územním rozvoji.....	19
3.1	Ekonomický rozvoj	19
3.2	Operační program podnikání a inovace 2007- 2013 (OPPI)	21
3.3	Rámcový program Konkurenceschopnost a inovace 2007-2013 (CIP)	21
3.4	Inovační prostředí.....	22
3.4.1	Průmyslové zóny	23
3.4.2	Vědeckotechnické parky (VTP).....	24
3.4.3	Klastry a sítě.....	26
3.5	Závěr teoretické části	27
4	Metody pro hodnocení průmyslových odvětví.....	28
4.1	Regionální analýza	28
4.2	Regionální SWOT Analýza.....	29
4.3	Analýza lokalizačních faktorů.....	29
5	Analýzy vybraných krajů	30
5.1	HLAVNÍ MĚSTO PRAHA	32
5.1.1	Územní analýzy kraje.....	32
5.1.2	Odvětvová struktura kraje dle vybraných ukazatelů průmyslu	34
5.1.3	SWOT analýza průmyslových odvětví.....	37
5.1.4	Investiční příležitosti a strategické služby.....	38
5.1.5	Lokalizační faktory	40
5.1.6	Zhodnocení kraje.....	41
5.2	STŘEDOČESKÝ KRAJ	42
5.2.1	Územní analýzy kraje.....	42
5.2.2	Odvětvová struktura kraje dle vybraných ukazatelů průmyslu	44
5.2.3	SWOT analýza průmyslových odvětví.....	47

5.2.4	Investiční příležitosti a strategické služby.....	48
5.2.5	Lokalizační faktory	51
5.2.6	Zhodnocení kraje.....	52
5.3	ÚSTECKÝ KRAJ	53
5.3.1	Územní analýzy kraje.....	53
5.3.2	Odvětvová struktura kraje dle vybraných ukazatelů průmyslu	55
5.3.3	SWOT analýza průmyslových odvětví.....	58
5.3.4	Investiční příležitosti a strategické služby.....	59
5.3.5	Lokalizační faktory	60
5.3.6	Zhodnocení kraje.....	60
5.4	KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ.....	61
5.4.1	Územní analýzy kraje.....	61
5.4.2	Odvětvová struktura kraje dle vybraných ukazatelů průmyslu	63
5.4.3	SWOT analýza průmyslu	66
5.4.4	Investiční příležitosti a strategické služby.....	67
5.4.5	Lokalizační faktory	69
5.4.6	Zhodnocení kraje.....	69
5.5	PARDUBICKÝ KRAJ.....	70
5.5.1	Územní analýzy kraje.....	70
5.5.2	Odvětvová struktura kraje dle vybraných ukazatelů průmyslu	72
5.5.3	SWOT analýza průmyslu	75
5.5.4	Investiční příležitosti a strategické služby.....	76
5.5.5	Lokalizační faktory	76
5.5.6	Zhodnocení kraje.....	77
5.6	MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ	78
5.6.1	Územní analýzy kraje.....	78
5.6.2	Odvětvová struktura kraje dle vybraných ukazatelů průmyslu	80
5.6.3	SWOT analýza průmyslu	83
5.6.4	Investiční příležitosti a strategické služby.....	84
5.6.5	Lokalizační faktory	87
5.6.6	Zhodnocení kraje.....	88
6	Interspektivní analýza vybraných krajů	89
7	Celkové zhodnocení zkoumaných krajů.....	92
8	Závěr	94
	Použitá literatura	95

Seznam obrázků

Obrázek 2.1 - Mapa krajů ČR [Zdroj: Geografický portál zemepis.com].....	12
Obrázek 3.1 - Formy partnerství [Zdroj: CzechInvest, 2011]	22
Obrázek 3.2 - Mapa podpořených průmyslových zón od roku 1998 [Zdroj: Czechinvest, 2011] ...	23
Obrázek 3.3 – Vědeckotechnické parky SVTP v ČR [Zdroj: Společnost vědeckotechnických parků ČR, 2011]	25
Obrázek 3.4 - Klastry a klastrové iniciativy v ČR [Zdroj: Czechinvest, 2011]	26

Seznam grafů

Graf 5.1 - Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy v Hlavním městě Praze v roce 2009 [Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů Českého statistického úřadu, Přílohy tab. 1]	34
Graf 5.2 - Průměrný počet hlášených průmyslových podniků v Hlavním městě Praze v roce 2009 [Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů Českého statistického úřadu, Přílohy tab. 1]	35
Graf 5.3 - Průměrná hrubá měsíční mzda v průmyslu v Hlavním městě Praze v roce 2009 [Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů Českého statistického úřadu, Přílohy tab. 1]	36
Graf 5.4 - Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy ve Středočeském kraji v roce 2009 [Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů Českého statistického úřadu, Přílohy tab. 2]	44
Graf 5.5 - Průměrný počet hlášených průmyslových podniků ve Středočeském kraji v roce 2009 [Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů Českého statistického úřadu, Přílohy tab. 2]	45
Graf 5.6 - Průměrná hrubá měsíční mzda v průmyslu ve Středočeském kraji v roce 2009 [Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů Českého statistického úřadu, Přílohy tab. 2]	46
Graf 5.7 - Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy v Ústeckém kraji v roce 2009 [Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů Českého statistického úřadu, Přílohy tab. 3]	55
Graf 5.8 - Průměrný počet hlášených průmyslových podniků v Ústeckém kraji v roce 2009 [Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů Českého statistického úřadu, Přílohy tab. 3]	56
Graf 5.9 - Průměrná hrubá měsíční mzda v průmyslu v Ústeckém kraji v roce 2009 [Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů Českého statistického úřadu, Přílohy tab. 3].....	57
Graf 5.10 - Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy v Královéhradeckém kraji v roce 2009 [Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů Českého statistického úřadu, Přílohy tab. 4]	63
Graf 5.11 - Průměrný počet hlášených průmyslových podniků v Královéhradeckém kraji v roce 2009 [Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů Českého statistického úřadu, Přílohy tab. 4]	64
Graf 5.12 - Průměrná hrubá měsíční mzda v průmyslu v Královéhradeckém kraji v roce 2009 [Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů Českého statistického úřadu, Přílohy tab. 4]	65
Graf 5.13 - Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy v Pardubickém kraji v roce 2009 [Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů Českého statistického úřadu, Přílohy tab. 5]	72
Graf 5.14 - Průměrný počet hlášených průmyslových podniků v Pardubickém kraji v roce 2009 [Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů Českého statistického úřadu, Přílohy tab. 5]	73
Graf 5.15 - Průměrná hrubá měsíční mzda v průmyslu v Pardubickém kraji v roce 2009 [Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů Českého statistického úřadu, Přílohy tab. 5]	74

Graf 5.16 - Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy v Moravskoslezském kraji v roce 2009 [Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů Českého statistického úřadu, Přílohy tab. 6]	80
Graf 5.17 - Průměrný počet hlášených průmyslových podniků v Moravskoslezském kraji v roce 2009 [Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů Českého statistického úřadu, Přílohy tab. 6]	81
Graf 5.18 - Průměrná hrubá měsíční mzda v průmyslu v Moravskoslezském kraji v roce 2009 [Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů Českého statistického úřadu, Přílohy tab. 6]	82

Seznam tabulek

Tabulka 2.1 - Nástroje průmyslové politiky [Zdroj: Dvořáček Jiří, Podpora podnikání, 2003]	15
Tabulka 2.2- Přehled průmyslových činností 2010 [Zdroj: Český statistický úřad]	18
Tabulka 5.1- Základní ukazatele průmyslu podle krajů v roce 2009*) [Zdroj: Český statistický úřad]	30
Tabulka 6.1 - Rozloha a obyvatelstvo ve vybraných krajích v roce 2009 [Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů ČSÚ]	89
Tabulka 6.2 - Základní ukazatele průmyslu podle krajů v roce 2009 [Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů ČSÚ]	89
Tabulka 6.3- Nejproduktivnější průmyslová odvětví podle krajů v roce 2009 [Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů ČSÚ]	90

1 Úvod

Česká republika je rozdělena do čtrnácti krajů. Zájmem každého kraje je spokojenost občanů v něm žijících a všestranný územní rozvoj. Důležitým faktorem ekonomického rozvoje je podnikatelská činnost. Mimořádný význam mají malé a střední průmyslové podniky, které spoluvytvářejí zdravé podnikatelské prostředí a zvyšují dynamiku trhu. Jejich výhodou je pružnost, jednodušší řídicí struktura a z toho vyplývající vyšší citlivost na požadavky trhu.

Snahou každého kraje je získání nových investorů a podnikatelských subjektů, kteří by na jeho území provozovali průmyslovou činnost. Rozhodnutí o umístění podniků jsou totiž důležitá nejen pro soukromý, ale i pro veřejný sektor. Nejvýznamnějšími faktory, které ovlivňují rozhodnutí o lokaci ekonomických subjektů, jsou poloha kraje, přírodní podmínky, dopravní dostupnost, technická infrastruktura, dostatek kvalifikovaných volných pracovních sil a výše celkových provozních nákladů. Lokalizační faktory působí s ohledem na charakter daného podniku různě velkou silou. Rozhodnutí často ovlivňují osobní vazby, které zakladatele spojují s určitým krajem.

Dle Dvořáčka (Dvořáček, 2003) v praktickém životě malé a střední podniky nepřistupují k výběru místa pro své podnikání formou provádění zevrubných analýz, ale volí první tzv. uspokojivou variantu. Důvody, které je k tomu vedou, pramení především z nedostupnosti potřebných informací, resp. vysokých nákladů na jejich získání, zpracování a vyhodnocení.

Cílem této bakalářské práce je provést analýzu průmyslových odvětví ve vybraných krajích ČR. Pomocí průmyslových ukazatelů zjistit jejich odvětvovou strukturu. Zmapovat investiční příležitosti a strategické služby vedoucí k rozvoji průmyslové výroby. Vyhodnotit lokalizační faktory ovlivňující rozhodnutí malých a středních podniků o jejich umístění.

2 Základní pojmy

V této části jsou vymezeny základní pojmy související s tématem práce.

2.1 Pojem kraj

Krajem v České republice je vyšší územně správní celek složený ze stávajících okresů. Postavení a pravomoci krajů jsou vymezeny zvláštním zákonem č. 129/2000 Sb., podle něhož kraj pečuje o všestranný rozvoj svého území a potřeby svých občanů. Každý kraj spravuje příslušné zastupitelstvo. Česká republika je rozdělena do čtrnácti krajů, tak jak je zobrazeno na obr. č. 2.1 (GaREP, 2011)

Obrázek 2.1 - Mapa krajů ČR [Zdroj: Geografický portál zemepis.com]

2.2 Pojem region

Současní teoretici urbanismu definují region jako: Účelově (často abstraktně) vymezené území, jehož hranice jsou dány významnými funkčními vazbami anebo společnými charakteristikami fyzikálními, přírodními, klimatickými, ekonomicko-

sociálními, etnickými, jazykovými apod. Velikostně se region pohybuje od městského regionu, až do velikosti území několika států, pro něž lze vysledovat společné charakteristiky. (Šilhánková, 2007)

Obvykle je pomocí těchto znaků vymezován pro konkrétní účel, nebo mu v uspořádání území přísluší konkrétní funkce.

Administrativní regiony jsou vymezovány pro potřeby výkonu státní správy a územní samosprávy.

Účelové regiony jsou vymezovány pro řešení určitých problémů, jako řešení ekonomické zaostalosti, problémů životního prostředí či ochrany přírody. Často mívají omezenou časovou platnost. Nejčastěji jde o zvláštní hospodářské zóny, např. bezcelní zóna, vědeckotechnický park, podnikatelský inkubátor, technopolis (region s výraznou koncentrací vědeckého, technologického a výrobního potenciálu, ale i výrobních služeb a občanské vybavenosti). Můžeme vyčlenit regiony „programové“ formulované pouze pro určitý rozvojový záměr nebo strategii. (GaREP, 2011)

Podle stejnorodosti dělíme regiony na homogenní a heterogenní, vyznačující se vzájemným propojením jednotek a funkčními vazbami.

- Regiony homogenní se vyznačují stejnorodostí či podobností sledovaných znaků (uplatňováno např. při rozlišení vyspělých, zaostávajících, zemědělských či průmyslových regionů.
- Regiony heterogenní (funkční, polarizované, centralizované, nodální) vycházejí z hierarchického uspořádání a územních vztahů prostoru. (GaREP, 2011)

2.3 Regionální politika

Mezi základní cíle regionální politiky patří rozvoj regionů zaměřený na jejich soudržnost a zvyšování konkurenceschopnosti. Každý region by měl mít příležitosti ke svému vyváženému rozvoji odpovídajícímu jeho potenciálu a specifickým stránkám. Základním nástrojem regionální politiky, za níž ze zákona odpovídá Ministerstvo pro místní rozvoj, je nyní Strategie regionálního rozvoje České republiky platná pro období 2007 – 2013. Zabezpečuje provázanost národní regionální politiky s regionální politikou Evropské unie a také s ostatními odvětvovými politikami ovlivňujícími rozvoj území,

vycházejí z ní regionálně zaměřené rozvojové programy financované výhradně z národních zdrojů, nebo spolufinancované ze zdrojů Evropské unie. Zvláštní pozornost věnuje regionální politika specifickým problémům rozvoje měst a venkovských oblastí. K podpoře regionálního rozvoje patří také poskytování státní pomoci po živelných a jiných pohromách v souladu se zákonnou úpravou. Ministerstvo pro místní rozvoj připravuje z podkladů od postižených krajů návrhy strategií obnovy území, které slouží po schválení vládou jako výchozí rámcové dokumenty k uvolňování programové pomoci jednotlivými ministerstvy, v souladu s jejich kompetencemi. (Ministerstvo pro místní rozvoj, 2011)

Regionální rozvoj, resp. regionální politika jako veřejná politika usilující o vyvážený regionální rozvoj se uskutečňuje v několika fázích:

- Fáze poznávací – zachycení situace regionu, určení klíčových aktérů rozvoje
- Fáze plánovací – formulace rozvojových vizí a cílů
- Fáze realizační – uskutečnění plánů, vyhodnocování efektů, zpětná vazba (GaREP, 2011)

Východiskem pro zhodnocení sociálně-ekonomické situace území jsou analýzy ekonomické výkonnosti. Základním indikátorem je regionalizovaný hrubý domácí produkt (RHDP), který slouží pro komparaci jednotlivých regionů. Pro posuzování úrovně a dynamiky RHDP mají zásadní důležitost poznatky o odvětvové specifikaci ekonomiky. Odvětvová struktura ekonomiky hraje významnou roli při hodnocení ekonomického potenciálu na daném území především proto, že je výsledkem dlouhodobého historického ekonomického vývoje v dané oblasti a předurčuje nejen charakter, ale i flexibilitu a dynamiku budoucího rozvoje ekonomiky. V oblasti rozvoje lidských zdrojů se vliv odvětvového profilu promítá jak v míře ekonomické aktivity obyvatelstva, tak v možnostech rozsahu, tvorby a charakteru nových pracovních míst. Při hodnocení regionálních disparit v ekonomické úrovni je třeba považovat územní specifika odvětvové struktury za hlavní faktor vysvětlující odlišnosti ekonomické situace. (Topregion, 2009)

S cílem zajištění vyváženého rozvoje státu, resp. územních obvodů jednotlivých krajů ČR byl přijat zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje. Ačkoliv otázka regionálního rozvoje spadá do působnosti Ministerstva pro místní rozvoj, jsou i ostatní ústřední správní úřady zákonem zavázány, aby v rámci své působnosti "analyzovaly rozdíly mezi kraji a okresy a přispívaly k vyrovnávání rozdílů mezi úrovněmi rozvoje jednotlivých územních celků". Tento úkol vyplývající z citovaného zákona precizovala

vláda ČR svým usnesením č. 682/2000 a následně č. 560/2006, o strategii regionálního rozvoje ČR. Z uvedeného důvodu jsou každoročně v působnosti sekce koncepční Ministerstva průmyslu a obchodu zpracovávána data o regionální produkci zpracovatelského průmyslu. Výsledkem je soubor analýz s hodnocením rizik dalšího vývoje produkce zpracovatelského průmyslu, a to až do úrovně správních jednotek obcí s rozšířenou působností. Získané údaje o regionálních charakteristikách zpracovatelského průmyslu jsou cenné i pro práci útvarů regionálního rozvoje Krajských úřadů. (Janiková, 2011)

2.4 Průmyslová politika a její nástroje

Průmyslová politika je souhrn opatření a nástrojů, které vlády používají ke zvýšení výkonnosti a konkurenceschopnosti průmyslových činností, a tím i ke zrychlení a zkvalitnění celkového hospodářského růstu. Průmyslová politika není alternativou tržní ekonomiky, ale specifickým nástrojem řešení určitých problémů. Moderní průmyslová politika má makroekonomický i mikroekonomický charakter. K mikroekonomii má blízko přes vztah firmy a trhu, tržní struktury, chování podniků. S makroekonomií ji spojují otázky agregátní poptávky a nabídky, ekonomického růstu, inflace, nezaměstnanosti a vzájemného přizpůsobování ekonomik v mezinárodním prostředí. V širokém pojetí průmyslová politika zahrnuje všechny nástroje vlády, kterými je ovlivňován průmyslový rozvoj. Oddělit jasně průmyslovou politiku od ostatních politik není možné, neboť její základní nástroje jsou spojeny s ostatními politikami. (Dvořáček, 2003)

Tabulka 2.1 - Nástroje průmyslové politiky [Zdroj: Dvořáček Jiří, Podpora podnikání, 2003]

NÁSTROJE PRŮMYSLOVÉ POLITIKY			
Nástroje vytvářející trh		Nástroje finanční a jiné povahy	
Regulace pravidel	Regulace proměnných	Finanční	Jiné
• zvýšení transparentnosti trhu	• vstup na trhy	• cla	• tržní intervence
• zvýšení mobility výrobních faktorů	• konkurenční vztahy	• daně	• stát jako zákazník
	• nabízené množství	• tarify	• stát jako mecenáš
	• cenová tvorba	• prostředky pro tržní intervenci	

2.5 Základní oblasti průmyslové politiky

Jednotná metodika a její jednotné vymezení v současnosti není určena. Přesto, lze najít určité společné rysy průmyslových politik, které představují základní oblasti zaměření této politiky: (Dvořáček, 2003)

- Podpora rozvoje infrastruktury.
- Podpora inovačního a investičního procesu.
- Strukturální politika zaměřená na adaptaci podniků na efektivní výroby, resp. na útlum výroby neefektivních a neperspektivních.
- Podpora exportního úsilí výrobních podniků.
- Podpora podnikání ve vybraných regionech.
- Vytváření konkurenčního prostředí.
- Příprava kvalifikovaných pracovních sil. (Dvořáček, 2003)

2.6 Institucionální zabezpečení průmyslové politiky v ČR

Odpovědnost za průmyslovou politiku má podle Kompetenčního zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR. Je ústředním orgánem státní správy pro:

- státní průmyslovou politiku, obchodní politiku, zahraničně ekonomickou politiku, tvorbu jednotné surovinové politiky, využívání nerostného bohatství, energetiku, teplárenství, plynárenství, těžbu, úpravu a zušlechťování ropy a zemního plynu, tuhých paliv, radioaktivních surovin, rud a nerud;
- hutnictví, strojírenství, elektrotechniku a elektroniku, pro průmysl chemický a zpracování ropy, gumárenský a plastikářský, skla a keramiky, textilní a oděvní, kožedělný a polygrafický, papíru a celulózy a dřevozpracující a pro výrobu stavebních hmot, stavební výrobu, zdravotnickou výrobu, sběrné suroviny a kovový odpad;
- vnitřní obchod a ochranu zájmů spotřebitelů, zahraniční obchod a podporu exportu;
- věci malých a středních podniků, s výjimkou regionální podpory podnikání a pro věci živností;
- technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví;

- průmyslový výzkum, rozvoj techniky a technologií. (Dvořáček, 2003)

K dalším orgánům hospodářského centra patří:

- Ministerstvo pro místní rozvoj – regionální politika, regionální podpora podnikání
- Ministerstvo životního prostředí – státní ekologická politika, ekologické aspekty rozvoje průmyslu
- Ministerstvo zemědělství – potravinářský průmysl
- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy – vědní politika
- Ministerstvo práce a sociálních věcí – politika zaměstnanosti

Celková koncepce i jednotlivá opatření průmyslové politiky se prosazují jako proces kolektivního vyjednávání, jehož se vedle vlády zúčastňují i odbory, svazy či sdružení velkých a malých podnikatelů. (Dvořáček, 2003)

2.7 Struktura průmyslu a průmyslových činností

Struktura ekonomických činností vykonávaných v rámci Evropské unie je z hlediska potřeb statistiky rozdělena podle odvětvové klasifikace ekonomických činností NACE. NACE tedy dělí ekonomické činnosti tak, že každé statistické jednotce, která vykonává nějakou ekonomickou činnost, lze přiřadit kód NACE. Národní verzí je CZ-NACE. Jako průmyslové jsou podle CZ-NACE považovány činnosti klasifikované v sekcích B (těžba a dobývání), C (zpracovatelský průmysl), D (výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu a E (zásobování vodou, činnosti související s odpadními vodami, odpady a sanacemi). (ČSÚ, 2010)

Tabulka 2.2- Přehled průmyslových činností 2010 [Zdroj: Český statistický úřad]

PRŮMYSL				
	2006	2007	2008	2009
Sekce, oddíly CZ-NACE	Index průmyslové produkce (předchozí rok = 100)			
Průmysl celkem (B+C+D)¹⁾	108,3	110,6	98,2	86,4
B - Těžba a dobývání	100,0	98,9	97,0	99,0
C - Zpracovatelský průmysl	109,5	112,4	98,5	84,7
Výroba potravinářských výrobků	100,3	103,7	88,2	102,4
Výroba nápojů	109,3	105,9	100,0	79,4
Výroba textilií	105,8	108,1	85,5	87,1
Výroba oděvů	81,9	92,7	95,0	87,8
Výroba usní a souvisejících výrobků	103,4	105,6	89,6	74,1
Zpracování dřeva, výroba dřevěných korkových, proutěných a slaměných výrobků (kromě nábytku)	108,1	108,2	97,4	96,6
Výroba papíru a výrobků z papíru	101,7	107,5	95,0	92,5
Tisk a rozmnožování nahaných nosičů	91,4	128,6	103,0	82,9
Výroba koksu a rafinovaných ropných produktů	102,3	95,7	114,8	89,7
Výroba chemických látek a chemických přípravků	99,0	98,6	105,3	87,2
Výroba základních farmaceutických výrobků a farmaceutických přípravků	107,7	104,5	100,7	89,6
Výroba pryžových a plastových výrobků	114,6	118,8	97,6	89,0
Výroba ostatních nekovových minerálních výrobků	98,0	117,8	97,5	78,9
Výroba základních kovů, hutní zpracování kovů, slévárenství	108,0	90,1	104,5	72,5
Výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků (kromě strojů a zařízení)	107,0	122,7	89,4	75,4
Výroba počítačů, elektronických a optických přístrojů a zařízení	122,9	118,4	107,6	83,3
Výroba elektrických zařízení	117,0	113,7	101,2	84,0
Výroba strojů a zařízení j. n.	120,0	115,7	106,5	71,7
Výroba motorových vozidel (kromě motocyklů), přívesů a návěsů	118,2	116,7	99,1	89,1
Výroba ostatních dopravních prostředků a zařízení	123,3	145,7	102,3	97,6
Výroba nábytku	108,3	111,2	95,7	85,5
Ostatní zpracovatelský průmysl	108,4	104,3	102,5	80,6
D - Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu	103,1	101,6	95,4	96,1
bez skupiny – Výroba a rozvod tepla a klimatizovaného vzduchu, výroba ledu				

3 Spolupráce veřejného a soukromého sektoru v územním rozvoji

Spolupráce veřejného a soukromého sektoru má pozitivní vliv na rozvoj a zvýšení konkurenceschopnosti jednotlivých firem, tím se podílí na rozvoji regionu jako celku.

3.1 Ekonomický rozvoj

Existuje řada poradenských firem, které se specializují na odbornou technickou asistenci a konzultační služby v oblasti místního a regionálního ekonomického rozvoje. Jejich cílem je podporovat místní a regionální instituce v transformujících se zemích střední a východní Evropy v jejich snahách stát se globálně konkurenceschopnými a uspět v éře nové ekonomiky. K dosažení těchto cílů je nezbytné partnerství soukromého a veřejného sektoru. Klíčovou je rozsáhlá teoretická i praktická znalost zákonitostí územního ekonomického rozvoje a strategického plánování. Významnou roli mají rozvojové projekty. Týkají se přípravy průmyslových zón a strategií lákání přímých zahraničních investic, regionálního rozvoje, podpory konkurenceschopnosti, zakládání a rozvoje průmyslových klastrů, strategií podpory a rozvoje lidských zdrojů, přípravy studií řešitelnosti, studií regionálního vědeckovýzkumného potenciálu a inovací, přípravy projektů pro financování ze státních i strukturálních fondů, komunitních podnikových strategií, podpory rozvoje malého a středního podnikání, zapojení podnikatelů do obnovy městských center, cestovního ruchu a poskytování odborného školení včetně zajištění studijních cest zaměřených na tuto problematiku. (Berman Group, 2011)

- **Konkurenceschopnost**

Problematika ekonomického rozvoje v prostředí volného a integrujícího se světového trhu spočívá především v konkurenceschopnosti. Globalizace, odstraňování překážek volného obchodu, vzrůstající počet svobodných tržních ekonomik a rychlé zavádění nových technologií představují pro místní ekonomický rozvoj jak příležitosti, tak hrozby. Udržitelná konkurenceschopnost je ve 21. století klíčovou strategií hospodářského úspěchu komunit po celém světě. (Berman Group, 2011)

- **Koncentrace**

Strategie musí být založena na volbě. Obecné komplexní úvahy, které mají ambice řešit úplně vše, mívají nízkou praktickou hodnotu. Výběr konkrétních a specifických aktivit a projektů ekonomického rozvoje, většinou vede snadněji k hmatatelným výsledkům. Při plánování je třeba být vždy připraven odpovědět na otázku: kde najdeme peníze a kde najdeme lidské zdroje potřebné pro realizaci takové strategie? Pokud není možné na tento dotaz najít jasnou a přesvědčivou odpověď, má daná strategie mizivou šanci na úspěch. (Berman Group, 2011)

- **Všeobecná shoda**

V případech, kdy je rozvojová strategie dílem několika vyvolených a není sdílena se zbytkem komunity, je pravděpodobnost úspěchu realizace takového dokumentu jen malá. V okamžiku přijímání rozhodnutí ve věci nejvážnějších problémů ekonomického rozvoje na místní nebo krajské úrovni není vhodné oponenty prostě "přehlasovat". Tato rozhodnutí musejí respektovat všeobecnou vůli a měla by být založena na shodě účastníků. Je žádoucí, aby celá regionální/místní komunita rozhodnutí chápala a podporovala. (Berman Group, 2011)

- **Kooperace - partnerství**

Klíčovým momentem ekonomického rozvoje je partnerství a spolupráce soukromého a veřejného sektoru – pokud neexistuje nebo funguje jen omezeně, je to na škodu ekonomickému rozvoji. Zároveň platí, že aktivní podnikatelské prostředí, podporující začínající podnikatele a růst existujících firem, může být vytvořeno pouze prostřednictvím partnerství veřejného a soukromého sektoru. Tento druh dynamického podnikatelského prostředí, který podporuje konkurenci i strategickou spolupráci, bude s největší pravděpodobností podněcovat inovace a rozvoj odborných dovedností, bez nichž se úspěšné podniky v nové globální ekonomice neobejdou. Akceschopné formy spolupráce se těžko kopírují, a tak se výsledky různých projektů aliancí a sdílení zdrojů stávají kódem k udržitelné konkurenceschopnosti. (Berman Group, 2011)

3.2 Operační program podnikání a inovace 2007- 2013 (OPPI)

Operační program Podnikání a inovace je základním programovým dokumentem resortu průmyslu a obchodu pro čerpání finančních prostředků z Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF) v letech 2007 — 2013. Tento tematický operační program Ministerstva průmyslu a obchodu, na jehož základě je v současném programovacím období českým podnikatelským subjektům podpora z ERDF poskytována, byl koncipován na základech a principech Lisabonské strategie, která je primárně orientována na dosažení vyššího hospodářského růstu a zaměstnanosti při respektování principů udržitelného rozvoje. Operační program Podnikání a inovace rozpracovává významnou část strategického cíle Národního strategického referenčního rámce České republiky na léta 2007 — 2013 "Konkurenceschopná česká ekonomika", vychází z hlavních strategických dokumentů ČR (Strategie hospodářského růstu, Strategie regionálního rozvoje atd.) a je v souladu se Strategickými obecnými zásadami Společenství pro hospodářskou, sociální a územní soudržnost na období let 2007 — 2013. Proces tvorby OPPI respektoval princip partnerství, jeho příprava a zaměření byly průběžně projednávány a diskutovány s ostatními resortními ministerstvy, se zástupci hospodářských a sociálních partnerů a dalšími zainteresovanými stranami. Globálním cílem OPPI je zvýšit do konce programovacího období konkurenceschopnost české ekonomiky a přiblížit inovační výkonnost sektoru průmyslu a služeb v ČR úrovni předních průmyslových zemí Evropy. OPPI je zaměřen na zvýšení konkurenceschopnosti sektoru průmyslu a podnikání, udržení přitažlivosti České republiky a jejích regionů a měst pro investory, na podporu inovací, urychlené zavádění výsledků výzkumu a vývoje do výrobní sféry, a to zejména stimulací poptávky po výsledcích výzkumu a vývoje, na komercializaci výsledků výzkumu a vývoje, na podporu podnikatelského ducha a růst hospodářství založeného na znalostech pomocí kapacit pro zavádění nových technologií a inovovaných výrobků, včetně nových informačních a komunikačních technologií. (MPO, 2010)

3.3 Rámcový program Konkurenceschopnost a inovace 2007-2013 (CIP)

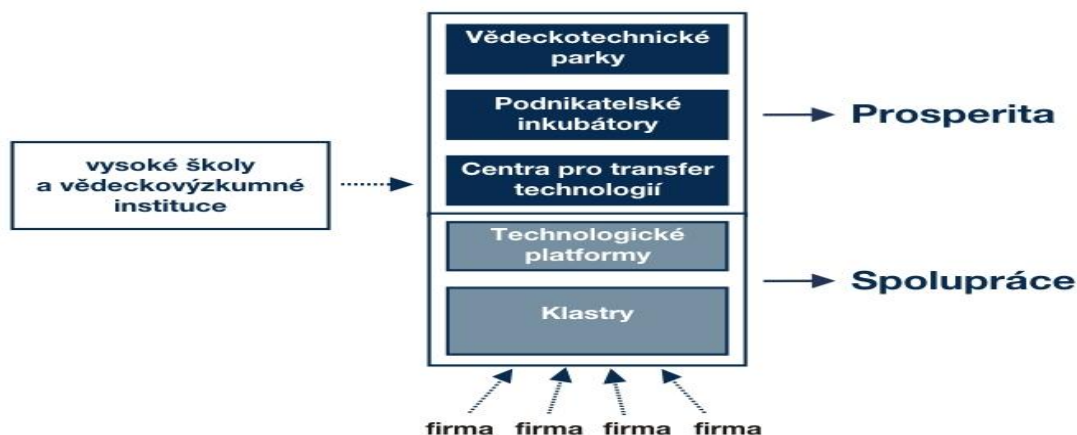
Rámcový program Konkurenceschopnost a inovace 2007—2013 (Competitiveness and Innovation Framework Programme, CIP) je evropským komunitárním programem zaměřeným na podporu inovací včetně ekoinovací, podnikání, informačních a

komunikačních technologií a energetiky. Z toho 60% z celkového rozpočtu je určeno malým a středním podnikům. Je komplementární ke komunitárnímu 7. rámcovému programu pro vědu a výzkum a současně kohezní politice EU implementované pomocí strukturálních fondů v členských státech prováděné jednotlivými národními Operačními programy. (MPO, 2010)

3.4 Inovační prostředí

Přetrvávajícím problémem mnoha českých firem je jejich izolovanost a nedostatečná komunikace a spolupráce s vědeckovýzkumnou sférou. Řešením může být nalezení vhodné formy partnerství, která by napomohla k rozvoji firem a k zvýšení jejich konkurenceschopnosti.

- Vědeckotechnické parky - poskytují potřebné prostory a služby inovativním firmám s delší historií podnikání.
- Podnikatelské inkubátory - podporují a vytvářejí zázemí pro zasedlení začínajících firem s dobrým nápadem.
- Centra pro transfer technologií - napomáhají přenosu nových a dosud nevyužitých technologií do firem.
- Technologické platformy - oborová seskupení sdružující "klíčové hráče" odvětví na národní úrovni zaměřující se na vědu a výzkum.
- Klastry - kooperační seskupení sdružující firmy daného odvětví, vysoké školy, výzkumné a další instituce v regionu. (CzechInvest, 2011)

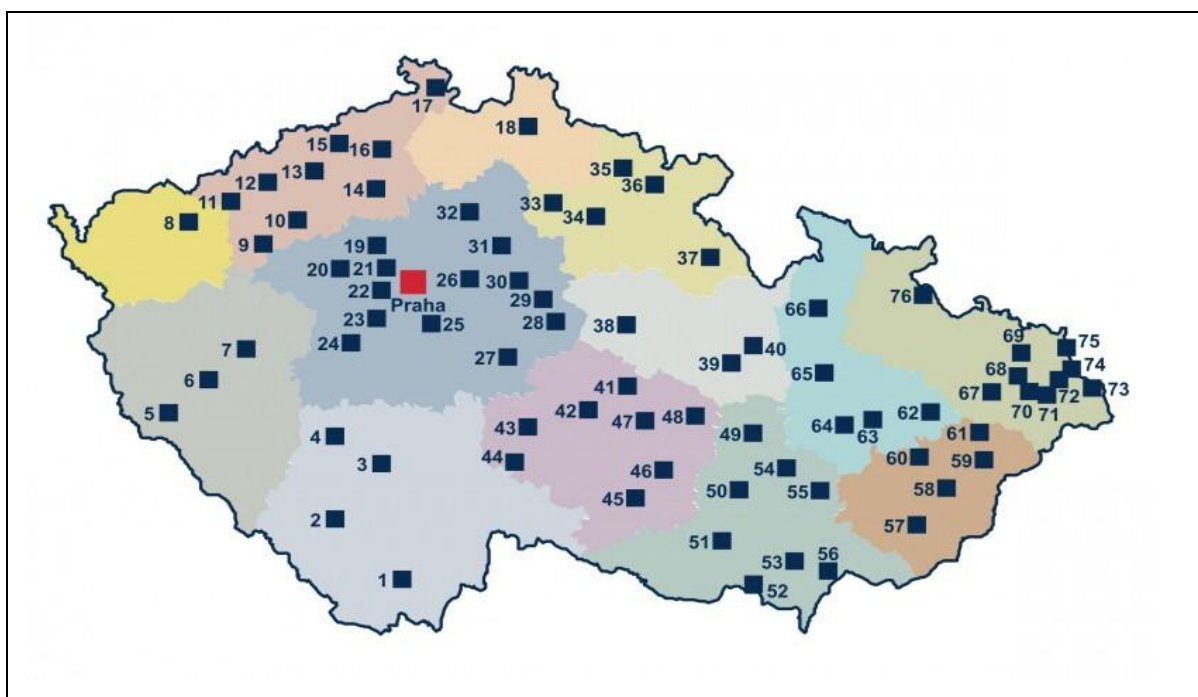

Obrázek 3.1 - Formy partnerství [Zdroj: CzechInvest, 2011]

Techniky spolupráce soukromého a veřejného sektoru za účelem vytváření inovačního prostředí na obecní úrovni mají tři hlavní formy. Vytváření průmyslových zón, vytváření vědeckotechnických parků (VTP), vytváření klastrů. (Lego, a další, 2008)

3.4.1 Průmyslové zóny

Průmyslové zóny jsou zpravidla budovány z iniciativy veřejného sektoru. Lze je vnímat jako monofunkční, předem vydefinované území obce. Toto území je vybaveno infrastrukturou vhodnou pro podnikání a předpokládá se zde vysoká koncentrace podnikatelských aktivit. (Lego, a další, 2008)

Obrázek 3.2 - Mapa podpořených průmyslových zón od roku 1998 [Zdroj: Czechinvest, 2011]

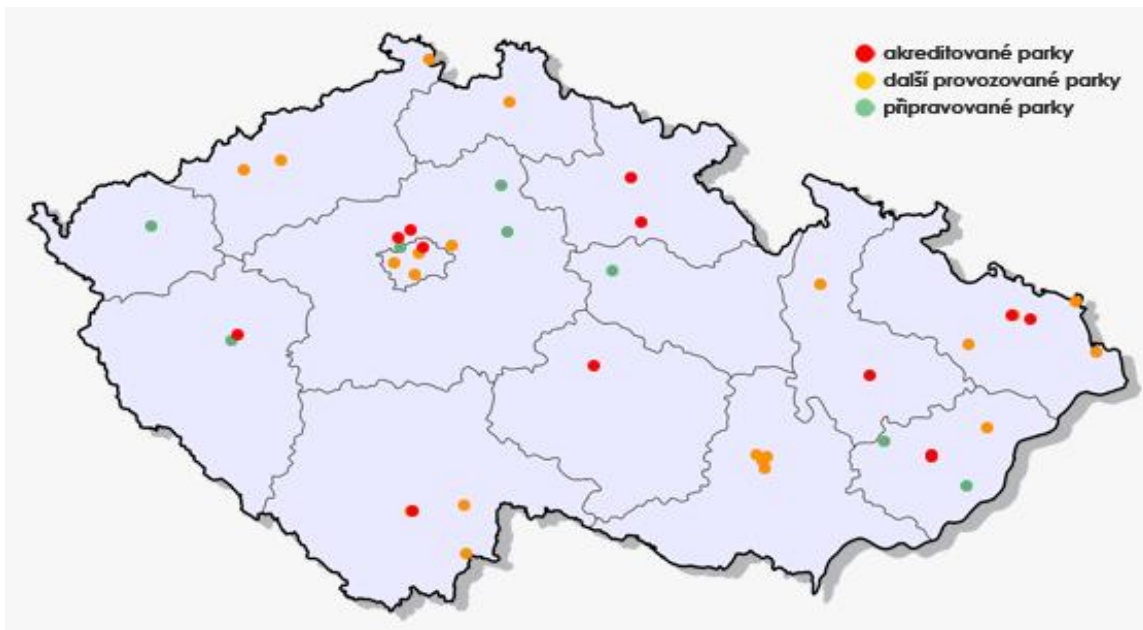
1 Český Krumlov, 2 Prachatice, 3 Písek, 4 Blatná, 5 Domažlice, 6 Stod, 7 Plzeň (2)*, 8 Ostrov, 9 Podbořany (2)*, 10 Žatec (2)*, 11 Klášterec nad Ohří, 12 Chomutov, 13 Most, 14 Lovosice (2)*, 15 Přestanov, 16 Ústí nad Labem, 17 Rumburk, 18 Liberec, 19 Slaný, 20 Tuchlovice, 21 Kladno, 22 Unhošť, 23 Zdice, 24 Žebrák, 25 Zlatníky-Hodkovice, 26 Poříčany, 27 Zruč nad Sázavou, 28 Kutná Hora (3)*, 29 Kolín, 30 Velim, 31 Nymburk, 32 Mladá Boleslav, 33 Jičín (2)*, 34 Hořice, 35 Vrchlabí, 36 Trutnov, 37 Kvasiny, 38 Pardubice, 39 Svitavy, 40 Moravská Třebová, 41 Ždírec nad Doubravou, 42 Havlíčkův Brod, 43 Pelhřimov, 44 Kamenice nad Lipou, 45 Třebíč, 46 Velké Meziříčí, 47 Žďár nad Sázavou, 48 Bystřice nad Pernštejnem, 49 Blansko, 50 Brno (2)*, 51 Pohořelice, 52 Mikulov, 53 Velké Pavlovice, 54 Vyškov (2)*, 55 Brankovice, 56 Hodonín (2)*, 57 Staré Město, 58 Zlín, 59 Vsetín, 60 Holešov, 61 Valašské Meziříčí, 62 Hranice, 63 Velká Bystřice (2)*, 64 Olomouc (3)*, 65 Uničov, 66 Šumperk, 67 Mošnov, 68 Paskov, 69 Ostrava (2)*, 70 Frýdek - Místek (2)*, 71 Nošovice, 72 Třanovice, 73 Třinec, 74 Český Těšín, 75 Karviná, 76 Krnov

Hlavní cíle průmyslových zón:

- vytvoření nových pracovních míst,
- diverzifikace průmyslu, předcházení problémům spojeným s jeho restrukturalizací,
- vytvoření podmínek pro lokalizaci nových investic, zejména do průmyslu,
- vytvoření nových ploch pro rozvojové aktivity stávajících podniků,
- zabránění přemístění stávajících podniků do jiných měst,
- zlepšení podmínek pro rozvoj malých a středních podniků,
- vyrovnat disparit v příhraniční oblasti,
- zvýšení výkonnosti městské ekonomiky a životní úrovně obyvatel,
- zvýšení kvalifikace pracovní síly příchodem moderních technologií,
- zlepšení dopravní dostupnosti města,
- zabránění odlivu obyvatel z města,
- vytvoření inovačního prostředí. (Lego, a další, 2008)

3.4.2 Vědeckotechnické parky (VTP)

Vědeckotechnický park (VTP) je subjekt orientovaný do oblasti přenášení vědeckých a technologických poznatků do praxe (obvykle výrobní). Poskytuje specifické podmínky pro činnost inovačních firem a pro transfer technologií. Napomáhají převodu know-how, výzkumných, vědeckých a technických řešení do praktické realizace. VTP většinou spolupracují s univerzitami a jinými vědeckými pracovišti. Svoji činností přispívají k rozvoji malého a středního podnikání, vzniku nových pracovních míst a vytváření strukturálních změn. Jejich hlavním cílem je urychlovat transfer moderních technologií z oblasti teoretického a aplikovaného výzkumu především do průmyslové praxe. VTP nabízejí malým případně středním inovačním firmám, které realizují projekt nového výrobku, nové technologie, nové služby do komerční zralosti a uvádějí je na trh, výhodnější podmínky a prostředí. Výhody jsou obvykle podmíněny zaměřením firem. Základními funkcemi VTP jsou funkce inkubační a inovační. (Lego, a další, 2008)

Obrázek 3.3 – Vědeckotechnické parky SVTP v ČR [Zdroj: Společnost vědeckotechnických parků ČR, 2011]

Typově lze vědeckotechnické parky rozeznávat takto:

- park (obvykle větší rozloha, s parkovou úpravou a možností dále investovat – „greenfield“),
- centrum (obvykle budova, „brownfield“, kdy vnitřní prostory jsou rekonstruovány a pronajímány),
- zakladatelská centra či parky (inkubátory). (Lego, a další, 2008)

Vědeckotechnický park je nadřazený pojem, zahrnuje tři hlavní druhy VTP:

- 1) Vědecký park
- 2) Technologický park, inovační centrum
- 3) Podnikatelské, průmyslové a obchodní parky. (Lego, a další, 2008)

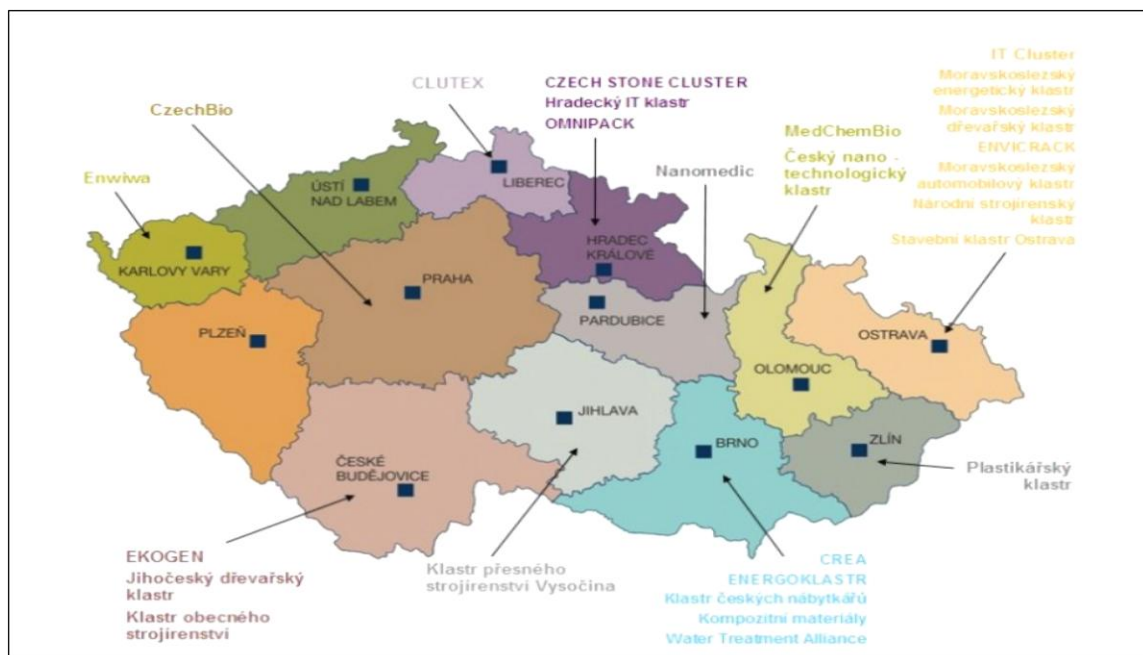
Hlavní cíle vědeckotechnických parků:

- vytvořit atraktivní podmínky investorům působícím v oblasti moderních technologií a inovačních výrob,
- umožnit efektivní využití nejnovějších výsledků a poznatků vědy a výzkumu v průmyslové praxi,
- vytvořit podmínky pro difúze inovací,

- podporovat zakládání a rozvoj inovačních firem,
- podporovat rozvoj progresivních technologií,
- vytváření nových (kvalifikovaných) pracovních míst,
- rozvíjet malé a střední technologicky orientované podniky,
- přispívat k restrukturalizaci a rekvalifikaci ekonomické základny. (Lego, a další, 2008)

3.4.3 Klastry a síť

Klaster lze chápat jako prostorovou koncentraci a kooperaci většího množství podnikatelských aktivit s cílem maximalizovat komparativní výhody ze své lokalizace, především aglomerační úspory a v jejich důsledku být konkurenceschopnější. Dochází k provozování vzájemných aktivit na lokální úrovni při sdílení znalostí, a to i mezi konkurenčními firmami s cílem řešení společných problémů. Za klíčovou je u klastrů považována jejich územní blízkost. Klaster z tohoto ohledu má i svou „spádovou oblast“. Zatímco síť jsou řetězeny obvykle vertikálně (technologicky a odvětvově), v klasteru nacházíme i horizontální vazby (prostorové). Hlavními znaky klasteru je geografická blízkost firem, sektorová či odvětvová specializace, vysoká dělba práce, vlivy území. (Lego, a další, 2008)

Obrázek 3.4 - Klastry a klasterové iniciativy v ČR [Zdroj: Czechinvest, 2011]

Hlavní cíle klastru:

- zvyšování konkurenceschopnosti,
- vytváření inovačního prostředí,
- zavádění nových technologií,
- výzkumná činnost,
- zvyšování kooperace a koordinace,
- získání výhod ze specializace,
- zvyšování vlivu politického i odvětvového,
- lobování,
- společný marketing,
- expanze firem a jejich produktů,
- školení, rekvalifikace,
- rozvoj infrastruktury (technické i sociální),
- omezování konkurence v rámci klastru,
- podpora malého i středního podnikání i velkých firem. (Lego, a další, 2008)

3.5 Závěr teoretické části

Z teoretických poznatků vyplývá úloha průmyslové politiky a její vztah k ekonomice České republiky jako celku. Globální analýza průmyslových odvětví nám odpovídá na otázky týkající se celkové ekonomické situace ČR. Výrazné rozdíly, které mezi jednotlivými kraji existují, ale samotná globální analýza neodhalí.

Proto je nutné získávat podrobnější informace a analyzovat nejprve jednotlivé kraje a teprve z výsledků jednotlivých analýz vytvořit celkový obraz průmyslu a jeho regionální strukturu.

Analýzami jednotlivých krajů se zabývá praktická část této bakalářské práce.

PRAKTICKÁ ČÁST

V této části práce jsou použity analytické přístupy k hodnocení průmyslových odvětví ve vybraných krajích České republiky.

4 Metody pro hodnocení průmyslových odvětví

Tato část práce slouží jako metodologický přístup k následující praktické části. Jsou zde uvedeny metody pomocí, kterých jsou vybrané kraje analyzovány.

4.1 Regionální analýza

Předmětem regionální analýzy je hodnocení prostorově vázaných (resp. územně definovaných) souborů dat o nejrůznějších sociálně ekonomických, ale i fyzicko-geografických jevech. Regionální analýzu lze členit na čtyři základní velké tematické oblasti, z věcného hlediska a na dvě části z hlediska způsobu pohledu. (GaREP, 2011)

Z věcného hlediska rozlišujeme:

- Regionální analýzu přírodních a ekologických podmínek území.
- Regionální analýzu obyvatelstva, osídlení a sociálních podmínek.
- Regionální analýzu ekonomických podmínek, dopravní a technické infrastruktury.
- Analýzu regionálních vazeb a procesů. (GaREP, 2011)

Z hlediska způsobu pohledu rozlišujeme:

- Analýzu interspektivní, analýzu porovnávacího charakteru.
- Analýzu intraspektivní, analýzu popisného charakteru, soustřeďuje se vyčerpávajícím způsobem pouze na jedno území. (GaREP, 2011)

4.2 Regionální SWOT Analýza

Úkolem SWOT analýzy je sledovat a vyhodnocovat vývojové trendy v neustále se měnícím vnějším prostředí, identifikovat trend, nebo směr vývoje jako příležitost nebo hrozbu a určit silné a slabé stránky území. Analýza SWOT představuje kombinaci dvou analýz. Její podstatou je posouzení vnitřních předpokladů území tj. silných a slabých stránek, a posouzení vnějších příležitostí a hrozeb. Hodnocení SWOT analýzy je možné vložit do čtyřpólové matice. (Šilhánková, 2007)

Tato analýza tedy definuje příležitosti a hrozby (vnější faktory) jako parametry prostředí, které nejsou pod přímou kontrolou místní správy a mají významné dopady na socioekonomický rozvoj regionu. Oproti tomu silné a slabé stránky (vnitřní faktory) definuje jako faktory alespoň částečně kontrolovatelné místní správou. (GaREP, 2011)

4.3 Analýza lokalizačních faktorů

Analýza rozmístění (lokalizace) – analyzuje stav, výsledek rozmístění ekonomických jednotek podle vícero charakteristik (nejčastěji podle odvětvového hlediska) východisko má tato analýza v teorii Waltera Isarda. (Dvořáček, 2003)

Pomocí těchto metod jsou v následující části práce prováděny jednotlivé analýzy.

5 Analýzy vybraných krajů

Pro potřeby této práce bylo provedeno srovnání jednotlivých krajů. Na základě výsledků tohoto srovnání byly vybrány kraje, které jsou v následující části analyzovány.

Tabulka 5.1- Základní ukazatele průmyslu podle krajů v roce 2009*) [Zdroj: Český statistický úřad]

ČR, kraje <i>CR, regions</i>	Průměrný počet podnikatelských subjektů <i>Average number of enterprises</i>	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy (běžné ceny) <i>Sales of own goods and services incidental to industry (current prices)</i>	Průměrný evidenční počet zaměstnanců (fyzické osoby) <i>Average registered number of employees (headcount)</i>	Průměrná hrubá měsíční mzda 1 zaměstnance (Kč) <i>Average monthly gross wage per employee (CZK)</i>
Česká republika Czech Republic	2 553	2 394 588	782 783	24 316
Hl. m. Praha	236	332 393	76 316	32 331
Středočeský	244	434 737	94 043	27 018
Jihočeský	170	101 098	45 732	22 596
Plzeňský	165	152 408	51 470	24 182
Karlovarský	88	32 599	20 582	22 252
Ústecký	190	241 201	55 990	24 291
Liberecký	120	101 071	41 412	24 036
Královéhradecký	153	71 795	39 227	21 458
Pardubický	150	160 571	42 608	21 795
Vysočina	145	89 122	44 356	22 444
Jihomoravský	284	156 137	69 100	22 510
Olomoucký	164	87 425	44 323	21 091
Zlínský	198	126 402	46 988	21 529
Moravskoslezský	245	307 629	110 635	24 105

^{*)} podniky se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji

^{*)} Enterprises with 100+ employees with head office in the region

Kritériem volby byla průměrná hrubá měsíční mzda v hlášených průmyslových podnicích se 100 a více zaměstnanci. Byly vybrány dva kraje s nadprůměrnou hrubou měsíční mzdou, dva kraje s průměrnou hrubou měsíční mzdou a dva s podprůměrnou hrubou měsíční mzdou.

Analýzy vybraných krajů prováděné v této části práce jsou popisného charakteru, zaměřují se vždy pouze na jedno vybrané území, kraj.

Kraje vybrané pro analýzu:

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA

- Vysoce nadprůměrná hrubá měsíční mzda

STŘEDOČESKÝ KRAJ

- Nadprůměrná hrubá měsíční mzda

ÚSTECKÝ KRAJ

- Průměrná hrubá měsíční mzda

KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ

- Podprůměrná hrubá měsíční mzda

PARDUBICKÝ KRAJ

- Podprůměrná hrubá měsíční mzda

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

- Průměrná hrubá měsíční mzda

5.1 HLAVNÍ MĚSTO PRAHA

Kritériem výběru krajů pro analýzu byla hrubá měsíční mzda v hlášených průmyslových podnicích se 100 a více zaměstnanci v celé ČR. Kraj Hlavní město Praha byl pro analýzu vybrán jako kraj s vysoce nadprůměrnou hrubou měsíční mzdou.

5.1.1 Územní analýzy kraje

Pro řádnou analýzu odvětvové struktury a určení lokalizačních faktorů je nutné nejprve provést územní analýzu kraje.

5.1.1.1 *Analýza přírodních a ekologických podmínek území*

Z geografického pohledu lze Prahu považovat za střed Evropy, leží téměř v centru tohoto kontinentu, vzdušnou čarou je přibližně stejně vzdálená hned od tří moří Baltského (365 km), Severního (495 km) a Jaderského (490 km), což městu přináší řadu výhod. Území hlavního města Prahy sousedí jen s jedním regionem a to se středočeským. Praha má mezi ostatními regiony České republiky specifický charakter a postavení. Díky výborné geografické poloze a dlouhodobému historickému vývoji patří i v rámci celé EU mezi významné a vyspělé regiony. Z hlediska kvality životního prostředí patří Praha mezi nejvíce postižené regiony České republiky. I přesto se díky dlouhodobému nárůstu kvality zdravotnické péče, dožívají pražští občané nejvyššího věku v celé ČR. (ČSÚ, 2010)

5.1.1.2 *Analýza obyvatelstva, osídlení a sociálních podmínek*

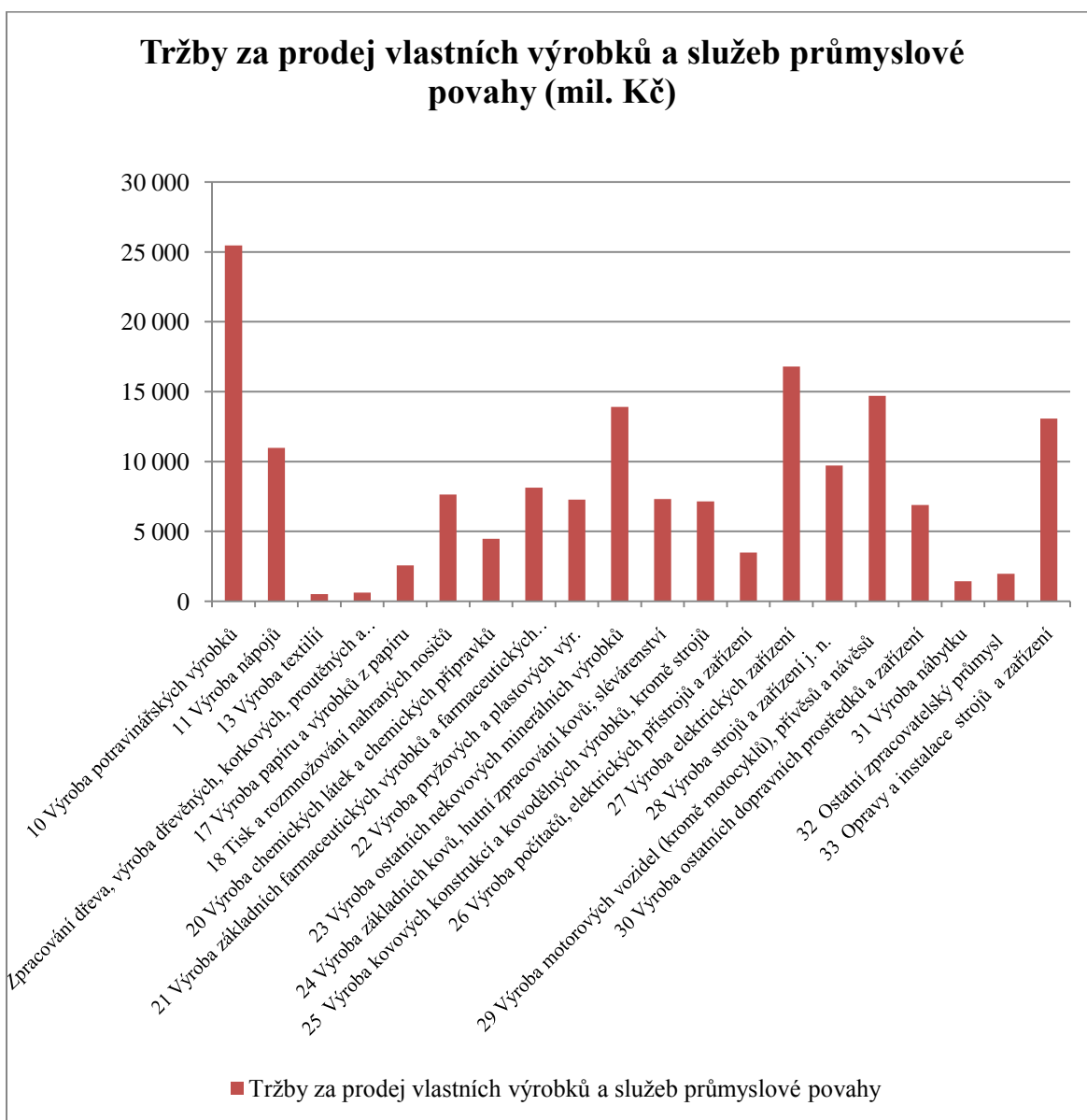
Město Praha je hlavním a současně největším a nejlidnatějším městem České republiky. Rozkládá se na ploše 496 km², což je pouze 0,6 % území republiky, ale počtem obyvatel 1 249 026 k 31. 12. 2009 představuje 11,9 % obyvatel státu. Praha tedy výrazně dominuje struktuře osídlení v České republice, když druhé největší město Brno představuje třetinu její populační velikosti. Je politickým, hospodářským, vzdělávacím a kulturním centrem státu. Je zde sídlo prezidenta republiky, vlády a parlamentu. Jednotlivé městské části jsou zcela nehomogenní. Liší se stupněm urbanizace, hustotou zalidnění, kvalitou technické infrastruktury i sociálně ekonomickými podmínkami života obyvatel. Také charakter jednotlivých částí je různorodý, některé městské části jsou typickým příkladem

městského centra, jiné mají převážně obytný charakter, najdeme zde sídlištní městské části se zástavbou panelového typu, městské části příměstského typu, ale i části s průmyslovým charakterem. Počet obyvatel se každoročně mírně zvyšuje. Tento trend je dán vysokou migrací osob v produktivním věku, ale také přirozeným přírůstkem. Nelze opomenout ani slabé stránky města, těmi jsou hlavně vysoká kriminalita, dopravní přetíženost a zvýšené životní náklady pro obyvatelstvo. (ČSÚ, 2010)

5.1.1.3 Analýza ekonomických podmínek, dopravní a technické infrastruktury

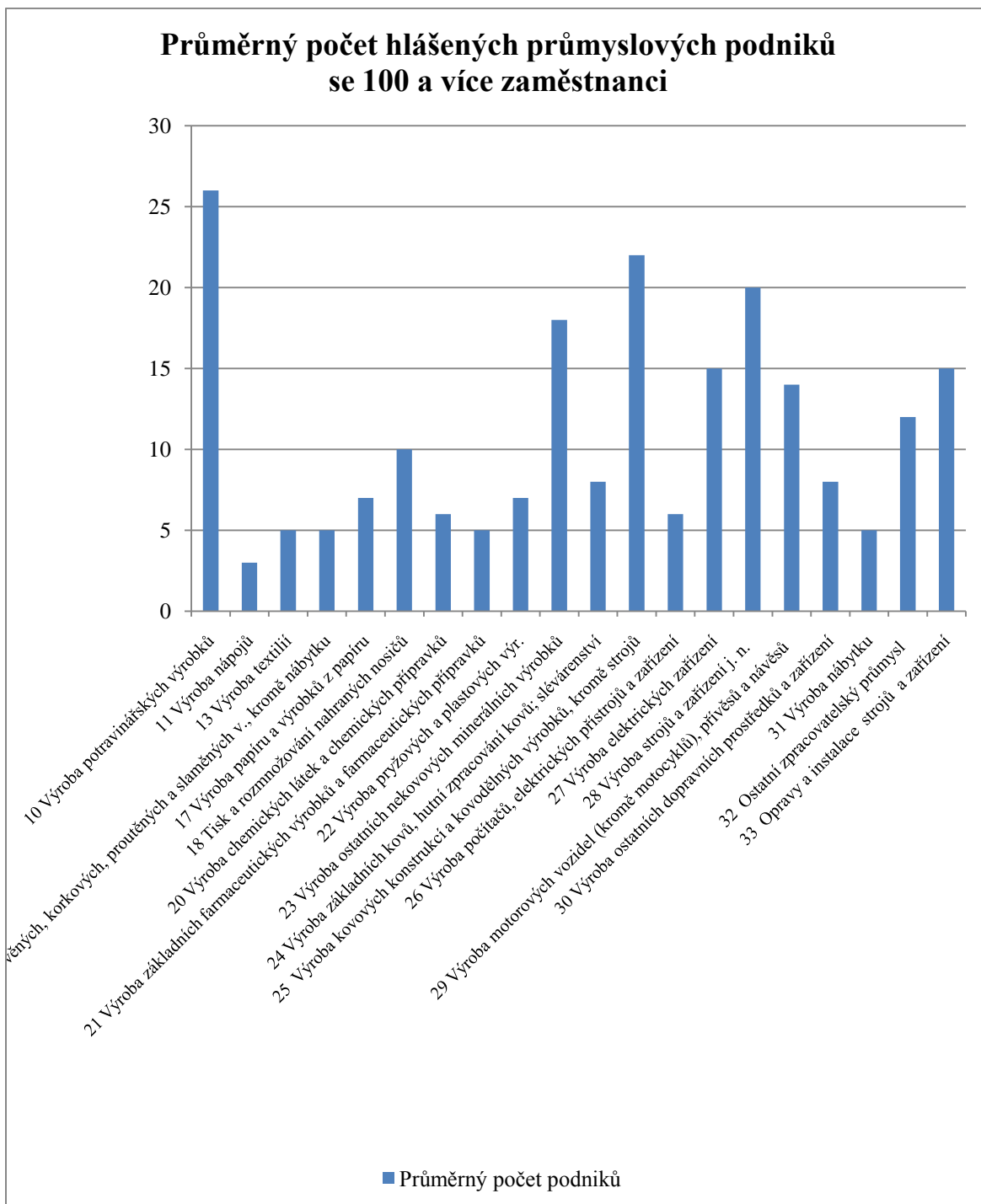
V oblasti výzkumu, vývoje a vzdělávání zastává Praha významnou roli. Sídlí zde téměř $\frac{3}{4}$ ústavů Akademie věd ČR a dalších asi 300 firem a výzkumných ústavů. V Praze je největší počet gymnázií a středních odborných škol, ze všech regionů ČR. Sídlí zde také naše největší univerzita (Univerzita Karlova), dalších 7 veřejných a více než 20 soukromých vysokých škol. Studenti tak představují významný potenciál kvalifikované pracovní síly. To je předpokladem dalšího rozvoje Prahy jako centra vzdělávání, výzkumu a inovací. Praha je trvale atraktivním teritoriem pro investory. Zájem projevují nejen domácí, ale i zahraniční ekonomické subjekty, pro které je získání rezidence na území města Prahy prestižní otázkou. Je zde stabilní a pestrý trh práce a nadprůměrně kvalifikovaný potenciál pracovní síly. Z hlediska ekonomiky má Praha zcela výsadní postavení. Je hospodářským centrem i střediskem pro zprostředkování vlivů nadnárodních hospodářských vztahů na celém území státu. Sídlí zde všechny hlavní orgány státní správy, většina finančních institucí a zahraničních firem. Služby představují v Praze více než 80% přidané hodnoty. Významnou oblastí ekonomiky je cestovní ruch. Praha je také významnou evropskou dopravní křižovatkou, může se pochlubit kvalitním napojením na evropskou i celosvětovou komunikační síť. V souvislosti s významem, polohou a postavením města byla vybudována široká síť dopravních vazeb. Praha je největším centrem mezinárodní přepravy ČR, současně je i největším dopravním uzlem propojujícím jednotlivé kraje republiky. Praha je centrálním bodem všech dálničních tras a mezinárodním železničním uzlem. Je zde realizována osobní i nákladní letecká přeprava, samozřejmostí je silniční doprava a velmi dobře fungující městská hromadná doprava, jejíž páteří je pražské metro. (ČSÚ, 2010)

5.1.2 Odvětvová struktura kraje dle vybraných ukazatelů průmyslu

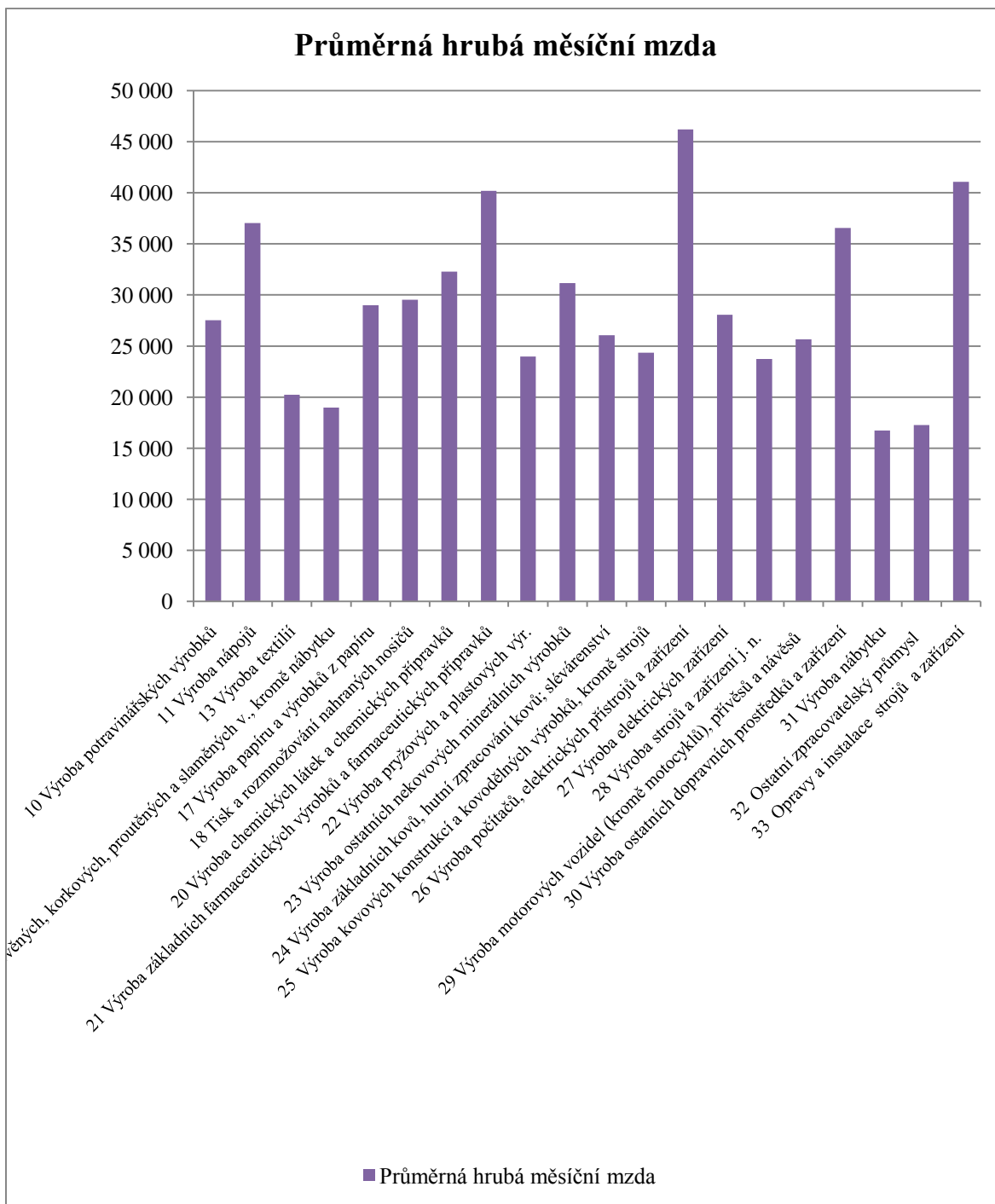

Graf 5.1 - Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy v Hlavním městě Praze v roce 2009

[Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů Českého statistického úřadu, Přílohy tab. 1]

Graf 5.2 - Průměrný počet hlášených průmyslových podniků v Hlavním městě Praze v roce 2009
 [Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů Českého statistického úřadu, Přílohy tab. 1]

Graf 5.3 - Průměrná hrubá měsíční mzda v průmyslu v Hlavním městě Praze v roce 2009

[Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů Českého statistického úřadu, Přílohy tab. 1]

5.1.3 SWOT analýza průmyslových odvětví

Průmyslové podniky na území hlavního města Prahy můžeme rámcově rozdělit na dvě skupiny. V první jsou podniky s přímou výrobou v Praze (Zentiva, pekárna Odkolek). Do druhé skupiny patří podniky, které mají na území Prahy řídicí, distribuční, nebo další obslužné složky, ale vlastní výrobní nebo provozní základna je zcela nebo převážně mimo Prahu. (Agropol, Nestlé, Unilever). Významnou složkou průmyslové základny jsou firmy, které umístily a dále rozvíjejí na území Prahy i své kvalifikačně náročné organizační složky, z nichž velká skupina se prolíná s tzv. strategickými službami (vývoj, IT služby, SW produkty) a Praha se v některých případech stala jejich evropským centrem (Microsoft, Hewlett-Packard, IBM ČR). V odvětvové struktuře města je patrný převážný vliv obslužné sféry. (ČSÚ, 2010)

S – STRENGTHS – Silné stránky	W – WEAKNESSES – Slabé stránky
10 Výroba potravinářských výrobků - 15%	13 Výroba textilií – méně než 1%
27 Výroba elektrických zařízení – 10%	16 Zpracování dřeva, výroba dřevěných, korkových, proutěných a slaměných výrobků, kromě nábytku – méně než 1%
29 Výroba motorových vozidel (kromě motocyklů), přívěsů a návěsů – 9%	31 Výroba nábytku – méně než 1%
23 Výroba ostatních nekovových minerálních výrobků – 8%	32 Ostatní zpracovatelský průmysl – 1%
33 Opravy a instalace strojů a zařízení – 8%	17 Výroba papíru a výrobků z papíru 1%
O – OPPORTUNITIES – Příležitosti	T – THREATS – Hrozby
Umístění v centru Evropy	Konkurence domácích a zahraničních investorů
Evropské centrum strategických služeb	Migrace kvalifikovaných pracovníků
Nadprůměrně kvalifikovaná pracovní síla	Vysoké provozní náklady
Největší dopravní uzel propojující ČR	Vysoká kriminalita
Centra vzdělávání výzkumu a inovací	Dopravní přetíženost
Stabilní a pestrý trh práce	Zhoršené životní prostředí

5.1.4 Investiční příležitosti a strategické služby

Vědeckotechnický park VZLÚ Praha, Letňany – Akreditovaný Vědeckotechnický park VZLÚ Praha je umístěn v blízkosti stanice metra Letňany a Pražského výstavního areálu Letňany. Zakladatelem, majitelem a provozovatelem je Výzkumný a zkušební letecký ústav, a.s. Vědeckotechnický park VZLÚ je součástí regionální inovační infrastruktury a jeho rolí je aktivně se podílet na rozvoji znalostní ekonomiky a průmyslu s primárním zaměřením na letecký, kosmický, obranný a bezpečnostní průmysl. Inovační prostředí VTP je také vhodné pro společnosti se zaměřením na dopravní prostředky (automobily a kolejová vozidla), energetiku nebo stavebnictví. Skladba prostor vědeckotechnického parku umožňuje vyvíjet kancelářské, laboratorní, výrobní i skladové aktivity. Vědeckotechnický park nabízí široké spektrum služeb potřebných pro vznik a provoz inovačních firem. Právní, ekonomické a technické poradenství, poskytování informací o podpoře v oblasti výzkumu, vývoje a inovací, poradenství v oblasti práv průmyslového vlastnictví, spolupráce při transferu výsledků výzkumu a vývoje do praxe, vzdělávání v oborech podporovaných Výzkumným a zkušebním leteckým ústavem, informační technologie, reprografie a další. Inovační podnikání je podporováno také formou odborných workshopů (např. aerodynamika, kompozity, pevnost a životnost), které jsou zaměřeny na transfer poznatků základního a aplikovaného výzkumu a vývoje. V uplynulém období došlo k řadě úspěšných transferů technologií, např. infuzní technologie pro výrobu kompozitních dílů (vícenásobně), technologie frikčního svařování, algoritmy pro aerodynamické výpočty atd. (Společnost vědeckotechnických parků, 2011)

Inovační biomedicínské centrum ÚEM AV ČR, Praha – Nachází se v areálu ústavů Akademie věd ČR v Praze Krči. Specializovaný podnikatelský inkubátor pro inovativní firmy v biomedicíně vybavený čistými prostory. IBC se skládá z podnikatelského inkubátoru a centra pro podporu konkurenceschopnosti začínajících firem v biomedicíně. Vybavení čistých prostor a podnikatelského inkubátoru je zaměřeno na spin-off firmy pracující v oboru buněčné terapie, regenerativní medicíny a farmakologie, IBC začínajícím firmám poskytuje všechny potřebné konzultace a služby. Zakladatelem i majitelem je Ústav experimentální medicíny AV ČR, v. v. i., provozovatelem je firma BioInova, s.r.o. (CzechInvest, 2011)

Technologické inovační centrum ČKD Praha – Inovační centrum a podnikatelský inkubátor (ICPI) je zařízení vybudované za účelem podpory firem nacházejících se

v počátečních stádiích vývoje a tím i podpory rozvoje podnikání a ekonomického prostředí v pražském regionu. Mladým, inovativním, rozvíjejícím se firmám poskytuje nejen pronájem kancelářských a laboratorních prostor za výhodné ceny, ale také soubor vzájemně se doplňujících podnikatelských a administrativních služeb, které jim pomáhají překonat počáteční problémy a dosáhnout úspěchu na trhu. Projekt byl připraven a realizován sdružením Technologické Inovační Centrum ČKD Praha (TIC ČKD Praha), jehož členy a zakladateli jsou ČKD GROUP, a.s., ČKD NOVÉ ENERGO, a.s., Technologické centrum Akademie věd ČR a Energieteam Consult GmbH. (Společnost vědeckotechnických parků, 2011)

Technologické inovační centrum ČVÚT Praha, Praha 5 – Technologické a inovační centrum je od roku 1991 samostatná součást Českého vysokého učení technického v Praze. TIC ČVUT je expertní a poradenská instituce, která napomáhá realizovat a urychlovat transfer technologií, tedy transformaci výsledků vědecké a tvůrčí činnosti do komerční podoby, představované inovačním podnikáním. Svou činností vytváří spojovací článek mezi tvůrčím a vědeckým potenciálem ČVUT a inovačním komerčním prostředím v tuzemsku i v zahraničí. TIC se věnuje poradenství pro akademickou i komerční sféru, technologickému transferu a komercializaci výsledků výzkumu a vývoje, řízení a realizaci projektů v této oblasti, vzdělávání a podpoře pro inovační podnikání a provozuje Vědecký inkubátor pro technologicky zaměřené začínající firmy. TIC je členem evropské prestižní sítě EBN, má statut BIC a má oprávnění užívat logo kvality EC-BIC. (CzechInvest, 2011)

Technologické centrum Akademie věd ČR, Praha 6 – Technologické centrum AV ČR je sdružení ústavů AV ČR. TC AV ČR provozovalo v minulosti podnikatelský inkubátor (BIC) zaměřený na inovační a spin-off firmy (IT, biotechnologie, nové materiály). Podnikatelský inkubátor po dobu své historie přijal 21 firem, z kterých 18 se úspěšně rozrostlo a inkubátor opustilo. V současné době se podílí na projektu neziskového sdružení TIC ČKD Praha, které provozuje podnikatelský a inovační inkubátor ICPI v areálu ČKD ve Vysočanech. Projekt byl podpořen z evropského fondu ERDF. Činnost TC AV ČR je zaměřená na podporu technologického transferu a poradenství o 7. rámcovém programu EU. Je členem evropských sítí EEN, Trendchart, EraWatch, EBN. Spolupracuje na řadě projektů EU. (Společnost vědeckotechnických parků, 2011)

5.1.5 Lokalizační faktory

Lokalizační faktory ovlivňují rozhodnutí malých a středních podniků o jejich umístění. Na základě výsledků analýz jsou vyhodnoceny lokalizační faktory kraje Hlavní město Praha.

5.1.5.1 *Pozitivně působící lokalizační faktory*

- Výborná geografická poloha, patří mezi významné a vyspělé regiony i v rámci celé EU.
- Je hlavním a současně největším a nejlidnatějším městem České republiky.
- Je politickým, hospodářským, vzdělávacím a kulturním centrem státu.
- Sídlí zde téměř ¾ ústavů Akademie věd ČR a dalších asi 300 firem a výzkumných ústavů.
- Studenti představují významný potenciál kvalifikované pracovní síly.
- Existuje předpoklad dalšího rozvoje Prahy jako centra vzdělávání, výzkumu a inovací.
- Stabilní a pestrý trh práce a nadprůměrně kvalifikovaný potenciál pracovní síly.
- Praha je trvale atraktivním teritoriem pro investory.
- Získání rezidence na území města Prahy je prestižní otázkou.
- Je střediskem pro zprostředkování nadnárodních hospodářských vztahů v celé ČR.
- Sídlo všech hlavních orgánů státní správy, většiny finančních institucí, zahraničních firem.
- Kvalitní napojení na evropskou i celosvětovou komunikační síť.
- Praha je evropskou dopravní křižovatkou, největším centrem mezinárodní přepravy ČR, současně je i největším dopravním uzlem propojujícím jednotlivé kraje republiky.
- Je centrálním bodem všech dálničních tras a mezinárodním železničním uzlem.
- Je zde realizována osobní i nákladní letecká přeprava.
- Dobře fungující silniční a městská hromadná doprava, jejíž páteří je pražské metro.

5.1.5.2 Negativně působící lokalizační faktory

- Velmi špatná kvalita životního prostředí, patří mezi nejvíce postižené regiony ČR.
- Vysoká kriminalita.
- Dopravní přetíženost.
- Zvýšené životní náklady pro obyvatelstvo.

5.1.6 Zhodnocení kraje

Průmysl a průmyslová výroba nemá v Praze tak významné postavení jako v jiných krajích České republiky.

Z provedených analýz vyplývá, že nejsilnějším odvětvím z hlediska podílu na celkových tržbách průmyslové povahy je potravinářská produkce. Zejména pak výroba produktů rychle podléhajících zkáze. Rozvoj tohoto odvětví je na území hlavního města Prahy dán obrovským spotřebitelským trhem. Mezi další významná odvětví patří dle vybraného ukazatele výroba elektrických zařízení, výroba motorových vozidel - dopravní prostředky vč. letectví a komponenty pro automobilový průmysl a výroba ostatních nekovových minerálních výrobků - stavební hmoty, keramika, sklo.

Důležitou roli má také polygrafie, farmacie a výpočetní technika.

5.2 STŘEDOČESKÝ KRAJ

Kritériem výběru krajů pro analýzu byla hrubá měsíční mzda v hlášených průmyslových podnicích se 100 a více zaměstnanci v celé ČR. Středočeský kraj byl pro analýzu vybrán jako kraj s nadprůměrnou hrubou měsíční mzdou.

5.2.1 Územní analýzy kraje

Pro řádnou analýzu odvětvové struktury a určení lokalizačních faktorů je nutné nejprve provést územní analýzy kraje.

5.2.1.1 *Analýza přírodních a ekologických podmínek území*

Středočeský kraj leží uprostřed Čech, zcela obklopuje hlavní město Prahu a sousedí kromě Karlovarského a moravských krajů se všemi kraji České republiky. Patří k Českému masivu, který je jednou z nejstarších částí evropské pevniny. Severní a východní část kraje je rovinatá, na jihu a jihozápadě převládají vrchoviny. Nejvyšším bodem území je vrchol brdských hřebenů Tok (864 m n.m.) v okrese Příbram a nejnižším bodem je řečiště řeky Labe (153 m n.m.) v okrese Mělník. Nejcennější přírodní oblast kraje představuje CHKO Křivoklátsko, která figuruje na seznamu biosférických rezervací. (ČSÚ, 2011)

5.2.1.2 *Analýza obyvatelstva, osídlení a sociálních podmínek*

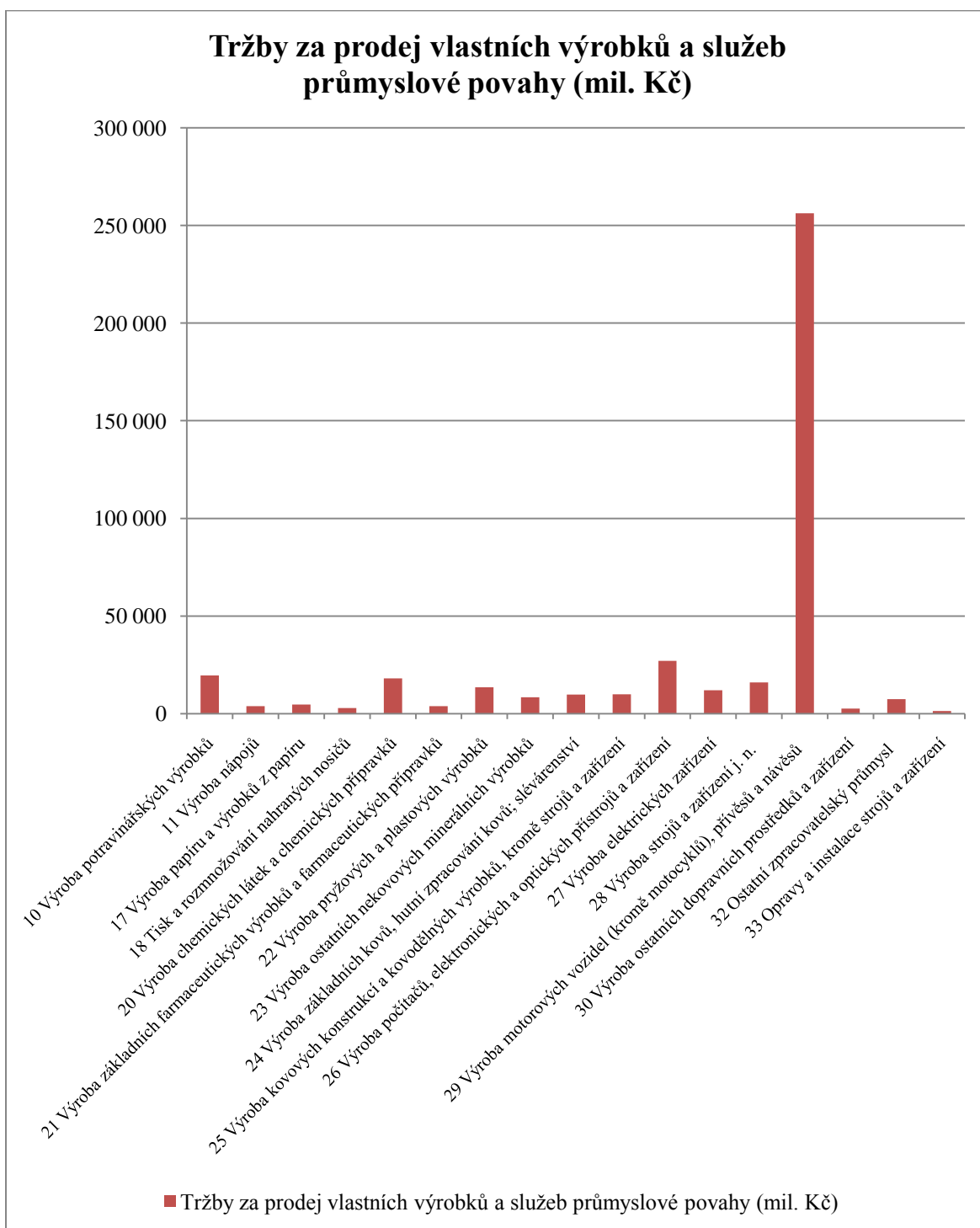
K 31. 12. 2009 měl Středočeský kraj 1 247 533 obyvatel. Nejvíce lidnatým okresem Středočeského kraje je okres Kladno, ve kterém již počet obyvatel přesáhl 158 000. V okresech Mladá Boleslav, Praha-východ, Praha-západ, Mělník a Příbram žije více než 100 000 obyvatel. Naopak populačně nejmenším je okres Rakovník s necelými 55 000 obyvateli. Hustota zalidnění je nejvyšší v okresech Kladno, Praha-západ a Praha-východ, kde dosáhla hodnoty přes 187 obyvatel na km². Všechny tyto okresy mají intenzivní sociálně – ekonomické vazby na Prahu a do jisté míry tvoří metropolitní zázemí hlavního města. Naopak nejnižší hustota zalidnění je v okresech Rakovník, Benešov a Příbram, kde hustota zalidnění nepřesahuje 70 obyvatel na km². Kraj je charakteristický vysokým zastoupením obcí s počtem obyvatel do dvou tisíc (1 049 obcí), ve kterých žije 42 %

obyvatel. Podíl městského obyvatelstva na celkovém počtu obyvatel kraje je 54 % a je nejnižší v celé České republice. (ČSÚ, 2011)

5.2.1.3 Analýza ekonomických podmínek, dopravní a technické infrastruktury

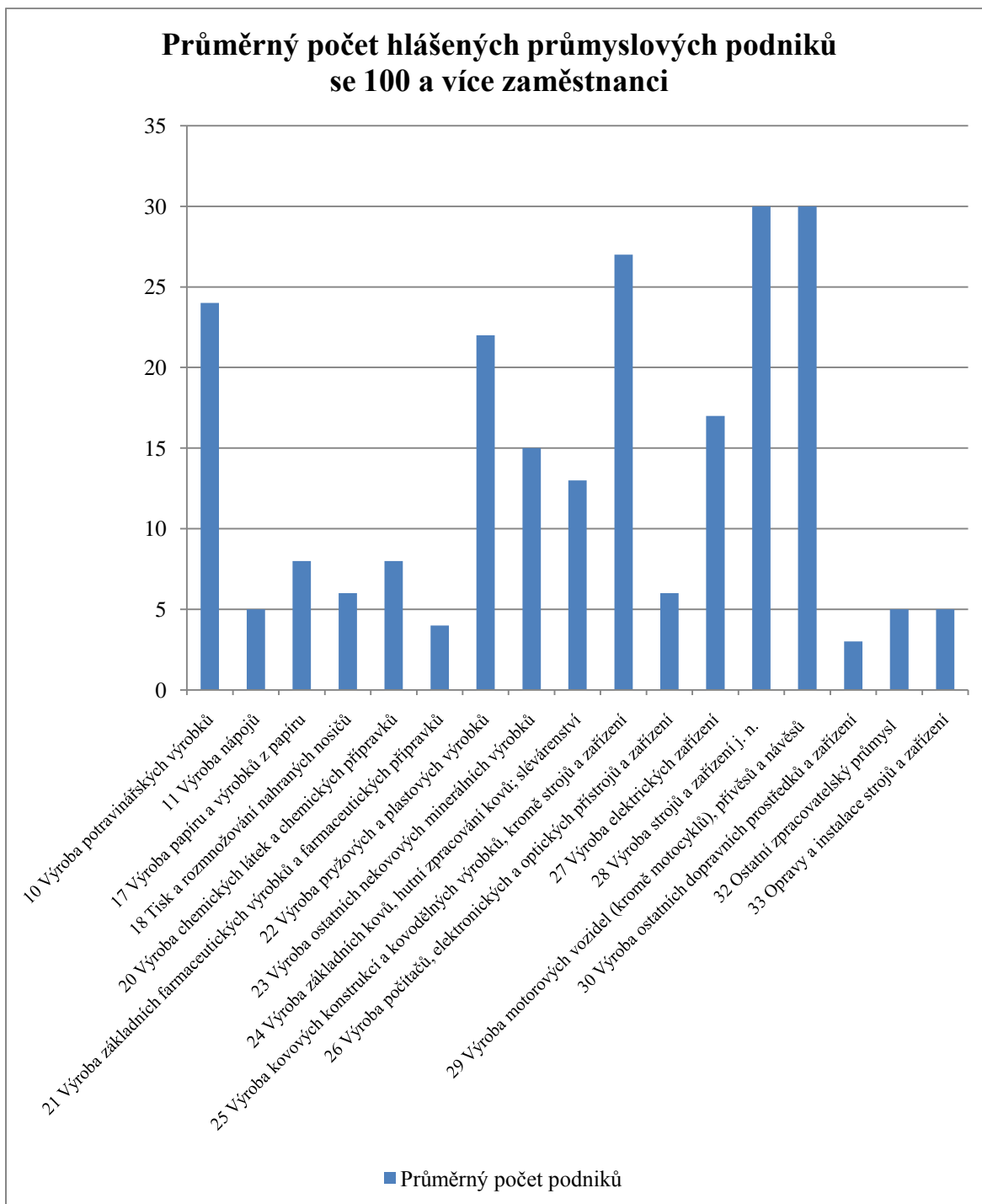
Poloha Středočeského kraje je mimořádně výhodná. Těsné spojení s hlavním městem a hustá dopravní síť zajišťují ekonomický rozvoj. Kraj je pro Prahu významným zdrojem pracovních sil, doplňuje pražský průmysl, zásobuje Prahu potravinami a poskytuje jí svůj rekreační potenciál. Středočeský kraj je jedním z hospodářsky nejvýznamnějších krajů České republiky, to znamená, že se jedná o region s významným potenciálem dalšího rozvoje. Nabízí širokou škálu investičních možností. Preferuje především investice zaměřené na výrobu a služby s vyšší přidanou hodnotou, vědu a výzkum. Nabízí možnost realizace nových investic v dosud nevyužitých, nebo málo využívaných lokalitách. Velký zájem má region na využití tzv. brownfieldů. Příkladem velkých revitalizací brownfieldů jsou Poldi Kladno, bývalý důl Tuchlovice a bývalé vojenské výcvikové prostory Milovice – Mladá a Ralsko. Stěžejní prioritou Středočeského kraje je vytváření podmínek pro rozvoj inovačního potenciálu, znalostně orientované ekonomiky, zvyšování úrovně a kvality lidských zdrojů a podpora spolupráce mezi podnikatelskou sférou a vědeckovýzkumným sektorem (vysoké školy, výzkumné instituce). Středočeský kraj má druhou nejhustší a nejpřetíženější dopravní síť v České republice. Přes území kraje vedou do hlavního města hlavní železniční i silniční tranzitní sítě a také jediná vodní cesta v ČR pro vnitrostátní a mezinárodní lodní přepravu – Labsko-vltavská cesta. Jako jediný v České republice nemá Středočeský kraj své sídlo umístěno na území svého kraje, ale na území kraje sousedního, Hlavního města Prahy. (ČSÚ, 2011)

5.2.2 Odvětvová struktura kraje dle vybraných ukazatelů průmyslu

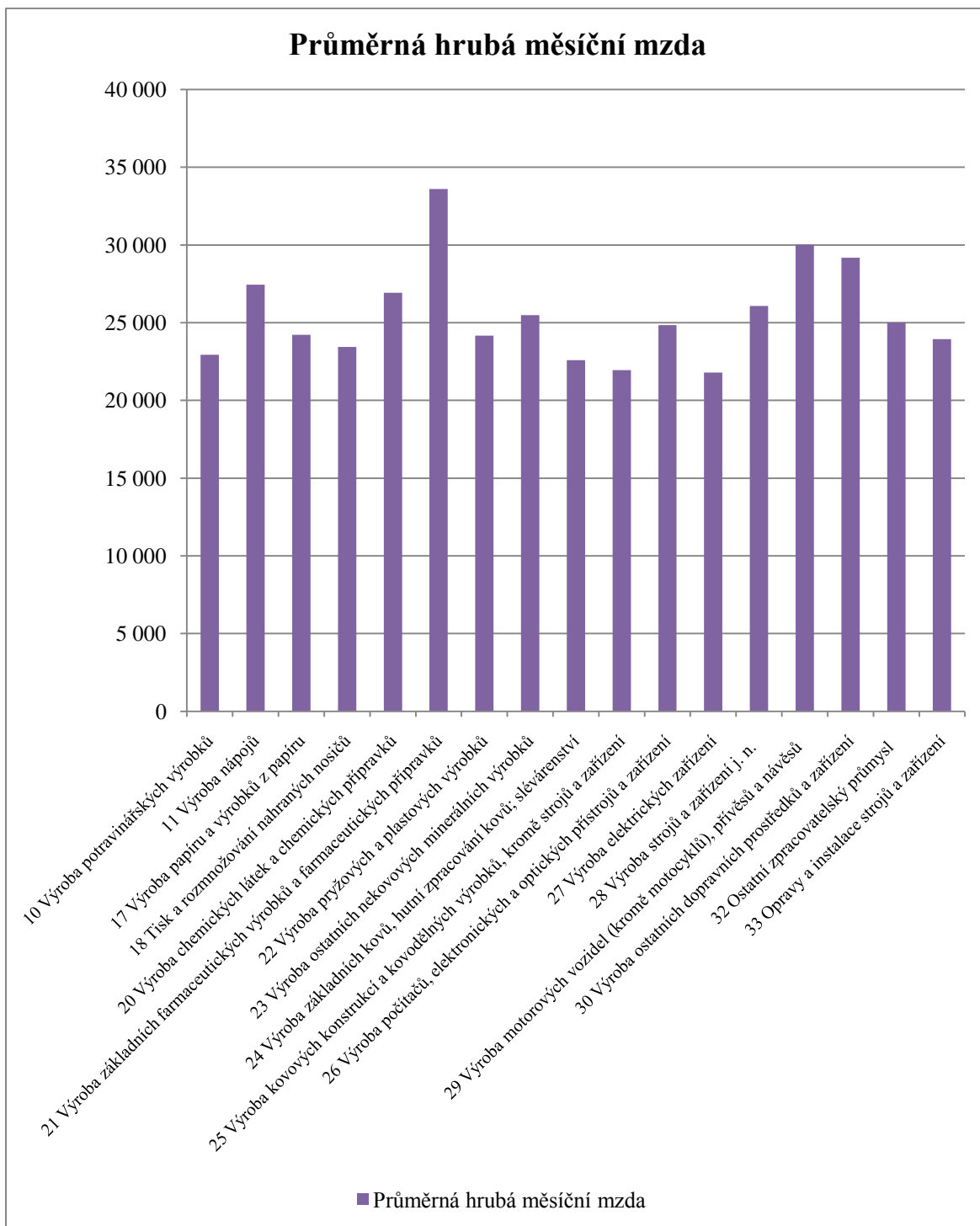
Graf 5.4 - Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy ve Středočeském kraji v roce 2009

[Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů Českého statistického úřadu, Přílohy tab. 2]

Graf 5.5 - Průměrný počet hlášených průmyslových podniků ve Středočeském kraji v roce 2009

[Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů Českého statistického úřadu, Přílohy tab. 2]

Graf 5.6 - Průměrná hrubá měsíční mzda v průmyslu ve Středočeském kraji v roce 2009

[Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů Českého statistického úřadu, Přílohy tab. 2]

5.2.3 SWOT analýza průmyslových odvětví

Průmyslová výroba je v kraji, ve srovnání s odvětvovou strukturou zaměstnanosti v ČR, zastoupena nadprůměrně. Nejsilnějším okresem je z pohledu průmyslu Mladá Boleslav, má největší počet zaměstnanců a největší tržby na jeden podnik v celé České republice. Toto prvenství je zásluhou podniku ŠKODA AUTO a.s., Mladá Boleslav, druhým podnikem celostátního významu tohoto kraje je podnik TPCA Czech, s.r.o., Kolín. Průmyslově významné jsou také okresy Beroun, Kladno a Příbram. Významný nárůst za posledních 5 let zaznamenalo odvětví výroby pryžových a plastových výrobků, výroba dopravních prostředků a zařízení a výroba potravin a tabáku. Ve stavebnictví mají nejvýznamnější podíl práce na nové výstavbě, rekonstrukci a modernizaci. (ČSÚ, 2011)

S – STRENGTHS – Silné stránky	W – WEAKNESSES – Slabé stránky
29 Výroba motorových vozidel (kromě motocyklů), přívěsů a návěsů – 60%	33 Opravy a instalace strojů a zařízení - méně než 1%
26 Výroba počítačů, elektronických a optických přístrojů a zařízení – 6%	30 Výroba ostatních dopravních prostředků a zařízení - méně než 1%
10 Výroba potravinářských výrobků – 5%	18 Tisk a rozmnožování nahraných nosičů - méně než 1%
20 Výroba chemických látek a chemických přípravků - 4%	11 Výroba nápojů - méně než 1%
28 Výroba strojů a zařízení j. n. – 4%	21 Výroba základních farmaceutických výrobků a farmaceutických přípravků- méně než 1%
O – OPPORTUNITIES – Příležitosti	T – THREATS – Hrozby
Metropolitní zázemí hlavního města	Konkurence zahraničních investorů
Široká škála investičních možností	Migrace kvalifikovaných pracovníků
Přítomnost zahraničních investorů	Vysoké provozní náklady
Preference výroby, služeb, výzkumu a vývoje	Druhá nejvíce přetížená doprava v ČR
Hustá dopravní síť	Nadprůměrná průmyslová výroba
Jediná vodní cesta v ČR	

5.2.4 Investiční příležitosti a strategické služby

PZ Slaný sever - oblast I. o rozloze 15 ha v severní lokalitě města byla dána za symbolickou cenu 1 Kč/m² koncernu MITSUBISHI ELECTRIC CORPORATION z Japonska. (MÚ Slaný, 2011)

PZ Slaný sever - oblast II. o rozloze 11 ha v severní lokalitě města je ve vlastnictví firmy Energie Kladno a. s. (bývalý důl Slaný). Území má sloužit pro průmyslovou výrobu, drobnou výrobu, výrobní a opravárenské i nevýrobní služby, navazující zpracovatelské provozovny a pro skladování. Inženýrské sítě jsou v dostatečné kapacitě. Areál je odkanalizovaný raženým potrubím pro původní potřeby dolu. Je zavedeno plynové středotlaké potrubí s regulační stanicí. V areálu dolu je vybudována trafostanice. Území je pokryto telekomunikační sítí. (MÚ Slaný, 2011)

PZ Tuchlovice – 30 ha pro lehký i těžký průmysl a doprovodné služby s možností dalšího rozvoje o 6,4 ha. Průmyslová zóna, ležící cca 1 km jižně od obce, nabízí k využití území bývalého areálu kamenouhelného dolu Tuchlovice, kde byla těžba ukončena, a dalších, volných sousedících ploch. (Středočeský kraj, 2007)

PZ Kladno - Průmyslové zóny Kladno-východ a Kročehlavy-jih 42,5 a 6,3 ha pro průmyslovou výrobu a výrobní služby. Jako rozvojová lokalita se nabízí areál bývalého hutního závodu Poldi Kladno, ležící v severovýchodní části města, vymezený železničními tratěmi a množstvím vleček. Druhá rozvojová lokalita je situována o několik set metrů jižněji, v kontaktu s dalšími plochami výroby, ale na dosud volných, nezastavěných pozemcích. Komerční zóna Kladno-Dřín 27,7 ha pro průmyslovou výrobu, sklady. Jako rozvojová lokalita se nabízí část areálu bývalých hutí Poldi II Kladno-Dřín. Jde o poslední z rozvojových areálů Poldi, moderní provoz, minimální zátěže pro životní prostředí, dokonalé vybavení infrastrukturou. K dispozici je postupně uvolňovaná plocha vymezená pátevní komunikací na jihu a železniční vlečkou na severu. (Středočeský kraj, 2007)

PZ Nymburk - Průmyslové zóny Sever a Jih. Sever - 70 ha pro průmyslovou výrobu a sklady, projednávána změna územního plánu, který počítá s rozšířením průmyslové zóny o dalších cca 200 ha. Jih – 28 ha pro průmyslovou výrobu a sklady. Obě rozvojové lokality přiléhají k zastavěnému území města, na severu u budovaného obchvatu města (přeložka silnice I/38) a na jihu u plánované přeložky silnice II/330. Zóna Jih je určena spíše menším investorům a počítá se zde s vybudováním přístaviště pro říční lodě a současně také s napojením na železnici. V obou zónách již některé firmy zahájily svou činnost.

Doky 4,1 ha určených pro zařízení občanské vybavenosti, zejména volnočasových a sportovních aktivit. Rozestavěný areál se nachází na jihozápadě města Nymburka na břehu řeky Labe. Lokalita je obklopena nízkopodlažní obytnou zástavbou. Výstavba v areálu probíhala do roku 1996, kdy byla stavba opuštěna. Původně zde měla být vybudována opravná plavidel. (Středočeský kraj, 2007)

PZ Mladá Boleslav - Výrobně obslužná zóna Mladá Boleslav-východ 100 ha pro průmyslovou výrobu, skladování, obchodní činnost a služby a dalších navazujících 100 ha na území sousedních obcí. Obchodně obslužná zóna Hejtmánka 7,5 ha pro obchod, služby a podnikatelské aktivity respektující plánované návazné obytné území. Rozvojová lokalita Mladá Boleslav-východ přechází ve východní části města od zastavěného území až na katastrální území Plazů a Řepova a v současnosti se postupně začíná využívat. Zóna Hejtmánka obklopuje po obou stranách silnici II/610 na jihu zastavěného území města. Atraktivita obou zón spočívá především v umístění v centru automobilového průmyslu v Čechách a v blízkosti rychlostní komunikace R10. (Středočeský kraj, 2007)

Centrum aplikovaného výzkumu Dobříš – připravuje se

Inovační technologické centrum – VÚK Panenské Břežany - Společnost Inovační technologické centrum VÚK vznikla v roce 1993 jako státní podnik, který se stal zakladatelem vědeckotechnického parku v Panenských Břežanech. Společnost tak rozšířila Výzkumný ústav kovů (zkratka VÚK), který byl založen již v roce 1946 a v Panenských Břežanech sídlil. Později bylo Inovační technologické centrum VÚK transformováno na akciovou společnost. Činnost společnosti je velmi rozmanitá. Inovační technologické centrum VÚK, a. s. (zkratka ITC) je majitelem a provozovatelem vědeckotechnického parku, je významným výrobcem a dodavatelem výrobků z neželezných kovů, je úspěšným řešitelem státních a evropských projektů a v neposlední řadě svými aktivitami podporuje českou tradici a uchování národního kulturního dědictví. V areálu vědeckotechnického parku v současné době podniká přes 18 firem, z nichž je 9 firem inovačních. Vědeckotechnický park se nachází v zahradách bývalého zámku a je rozdělen na dvě části: výrobní (průmyslová) část a část přiléhající k zámku. (Středočeský kraj, 2007)

Podnikatelský inkubátor Nymburk – Vhodné prostředí pro začínající inovativní firmy, hlavním předmětem podnikání je realizovat projekt nového produktu (výrobku, technologie, služby) do komerční zralosti a uvést jej na trh. (Společnost vědeckotechnických parků, 2011)

Vědeckotechnický park Řež - Majitelem, zakladatelem i provozovatelem VTP a PI Řež je Ústav jaderného výzkumu Řež a.s. Rozšíření TP spočívalo především ve výstavbě experimentální haly. Přístavku k reaktoru LVR 15 a modernizací laboratoří a kanceláří pro potřeby VTP a PI. Do těchto objektů jsou začleněny speciální zařízení, nové technologie apod., které umožňují zapojení do průmyslového vývoje a transferu technologií souvisejících s vývojem reaktorů III. a IV. generace. Veškeré tyto technologie a prostory jsou k dispozici všem inovačním firmám a to s možností výhodnějších nájmu a poskytnutím potřebných služeb. V současné době využívá služeb VTP a PI 7 inovačních firem. Tyto inovační firmy se zabývají širokým spektrem výzkumu a vývoje (jako je např. vývoj online systému pro sběr dat z FV elektráren). Ze stávajících firem ve VTP a PI Řež je možné vyzdvihnout společnost Optaglio (výrobce bezpečnostních optických a holografických prvků unikátní technologií), která postupně rozšiřuje svoje aktivity a tím i výrobní prostory. Tato společnost se uplatňuje jako výrobce špičkových bezpečnostních optických prvků, které slouží jako účinný prostředek v boji proti padělatelům při zabezpečování pravosti cenin a dokumentů. Vývoj těchto prvků je založen na vlastním výzkumu a vývoji především v oblasti elektronové litografie. Nabízených technických služeb v areálu ÚJV Řež je nespočet např.: telekomunikační služby, podatelna, počítačová síť, kopírování, konferenční prostory apod. Aktivní součástí inovační infrastruktury je přímá účast smyčky PbLi v programu EFDA pro fúzní reaktor ITER vývoj komponent. Zapojení smyčky SCWL v evropském programu tlakovodního reaktoru s nadkritickou vodou HPLWR (GIV) výzkum vodních režimů a testy nových materiálů jsou součástí inovační infrastruktury. (Společnost vědeckotechnických parků, 2011)

VTP Mstětice - zabezpečovací technologie v dopravě, simulace reálných procesů, biotechnologie, přístrojová a měřicí technika, IT, nanotechnologie. (Společnost vědeckotechnických parků, 2011)

VYRTYCH – Technologický park a inkubátor Březno – byl založen v roce 2005 s posláním vytvořit vhodné prostředí pro rozvoj mladých inovačních firem a také podpořit vědeckou činnost v regionu s důrazem na skutečné uvedení inovačních produktů na trh. Cílem je zprostředkovávání využití výsledků univerzitního výzkumu v podnikatelské praxi a rozvíjení spolupráce vědeckých pracovišť s komerčními podniky. Základním předpokladem pro umístění firmy v Technologickém parku a Podnikatelském inkubátoru je skutečnost, že firma hodlá přinést na trh něco nového. Podnikatelský záměr musí

obsahovat inovační potenciál – novou technologii, patent, know-how apod. Svým klientům poskytuje dotovaný pronájem prostor a dotované poradenské služby. (Společnost vědeckotechnických parků, 2011)

Klastr Czech Bio - asociace biotechnologických společností ČR, z. s. p. o.

Czech Bio, sdružuje přední akademické ústavy (např. Ústav molekulární genetiky AV ČR, v.v.i a Biotechnologický ústav AV ČR, v.v.i.), významné odborné společnosti (např. BioTest s.r.o., LONZA a.s.) a řadu malých a středních podniků působících v oboru biotechnologií. Dlouhodobým cílem je posílení inovačního potenciálu zúčastněných podniků v důsledku synergických efektů mezi akademickou a komerční oblastí v rámci využívání biotechnologických poznatků, podpora inovací a zvýšení konkurenceschopnosti členů sdružení a realizace společných projektů v oblasti technické infrastruktury inovačního charakteru. (CzechInvest, 2011)

5.2.5 Lokalizační faktory

Lokalizační faktory ovlivňují rozhodnutí malých a středních podniků o jejich umístění. Na základě výsledků analýz jsou vyhodnoceny lokalizační faktory Středočeského kraje.

5.2.5.1 Pozitivně působící lokalizační faktory

- Mimořádně výhodná poloha - leží uprostřed Čech, zcela obklopuje hlavní město Prahu a sousedí s většinou krajů České republiky.
- Intenzivní sociálně-ekonomické vazby na Prahu, tvoří metropolitní zázemí.
- Kraj je pro Prahu významným zdrojem pracovních sil, doplňuje pražský průmysl, zásobuje Prahu potravinami.
- Středočeský kraj je jedním z hospodářsky nejvýznamnějších krajů České republiky.
- Nabízí širokou škálu investičních možností.
- Preferuje především investice zaměřené na výrobu a služby s vyšší přidanou hodnotou, vědu a výzkum.
- Stěžejní prioritou Středočeského kraje je vytváření podmínek pro rozvoj inovačního potenciálu, znalostně orientované ekonomiky, zvyšování úrovně

a kvality lidských zdrojů a podpora spolupráce mezi podnikatelskou sférou a vědeckovýzkumným sektorem (vysoké školy, výzkumné instituce).

- Středočeský kraj má druhou nejhustší dopravní síť v České republice. Přes území kraje vedou do hlavního města hlavní železniční i silniční tranzitní sítě a také jediná vodní cesta v ČR pro vnitrostátní a mezinárodní lodní přepravu – Labsko-vltavská cesta.

5.2.5.2 Negativně působící lokalizační faktory

- Středočeský kraj má druhou nejhustší a nejpřetíženější dopravní síť v České republice.
- Jako jediný v České republice nemá Středočeský kraj své sídlo umístěno na území svého kraje, ale na území kraje sousedního, Hlavního města Prahy.
- Nadprůměrná průmyslová výroba – vysoká konkurence domácích i zahraničních subjektů.
- Migrace kvalifikovaných pracovníků mezi subjekty.
- Náklady spojené s provozem podniku jsou v kraji druhé nejvyšší v ČR.

5.2.6 Zhodnocení kraje

Středočeský kraj je jednoznačně nejvýznamnějším průmyslovým krajem ČR. Nadprůměrný podíl na celkových tržbách průmyslové povahy má výroba motorových vozidel. Tržby z tohoto odvětví představují 60% celkové průmyslové produkce kraje. Druhým nejvýznamnějším odvětvím kraje je výroba počítačů, elektronických a optických přístrojů a zařízení. Následuje produkce potravin, ta má díky úzké vazbě s hlavním městem silný odbytový trh. Vysoký podíl na tržbách má také strojírenství, chemie, sklářství, keramika a polygrafie. Naopak některá tradiční odvětví zaznamenávají v posledních letech pokles, je to zejména těžba uhlí, ocelářství a kožedělný průmysl.

Celkově lze Středočeský kraj zhodnotit jako průmyslově nejzajímavější, vyskytují se zde téměř všechna průmyslová odvětví. Díky vzájemné provázanosti jednotlivých průmyslových činností je výroba na území kraje vysoce efektivní.

5.3 ÚSTECKÝ KRAJ

Kritériem výběru krajů pro analýzu byla hrubá měsíční mzda v hlášených průmyslových podnicích se 100 a více zaměstnanci v celé ČR. Ústecký kraj byl pro analýzu vybrán jako kraj s průměrnou hrubou měsíční mzdou.

5.3.1 Územní analýzy kraje

Pro řádnou analýzu odvětvové struktury a určení lokalizačních faktorů je nutné nejprve provést územní analýzy kraje.

5.3.1.1 Analýza přírodních a ekologických podmínek území

Ústecký kraj leží na severozápadě České republiky. Severozápadní hranice kraje je zároveň i státní hranicí s Německem a to se spolkovou zemí Sasko. Na severovýchodě sousedí Ústecký kraj s Libereckým krajem, na západě s Karlovarským a z malé části i s krajem Plzeňským a na jihovýchodě se Středočeským krajem. Podél hranic s Německem je oblast uzavřena pásmem Krušných hor, Labskými pískovci a Lužickými horami. Na jihovýchodě kraje se rozprostírají roviny, ze kterých vystupuje historicky nejznámější hora Čech, Říp a České středohoří se svým nejvyšším vrcholem Milešovkou. Největším vodním tokem na území kraje je řeka Labe, zleva se vlévá druhý největší levostranný labský přítok Ohře a řeka Bílina. V kraji jsou rovněž prameny minerálních a termálních vod. Největší vodní plochou je Nechranická nádrž. Dobře známy jsou problémy s emisní situací v kraji. V posledním desetiletí došlo k výraznému zlepšení, což lze dokumentovat snižujícím se množstvím emisí, ale i přesto je kraj vnímán jako oblast s nejpoškozenějším životním prostředím. (ČSÚ, 2011)

5.3.1.2 Analýza obyvatelstva, osídlení a sociálních podmínek

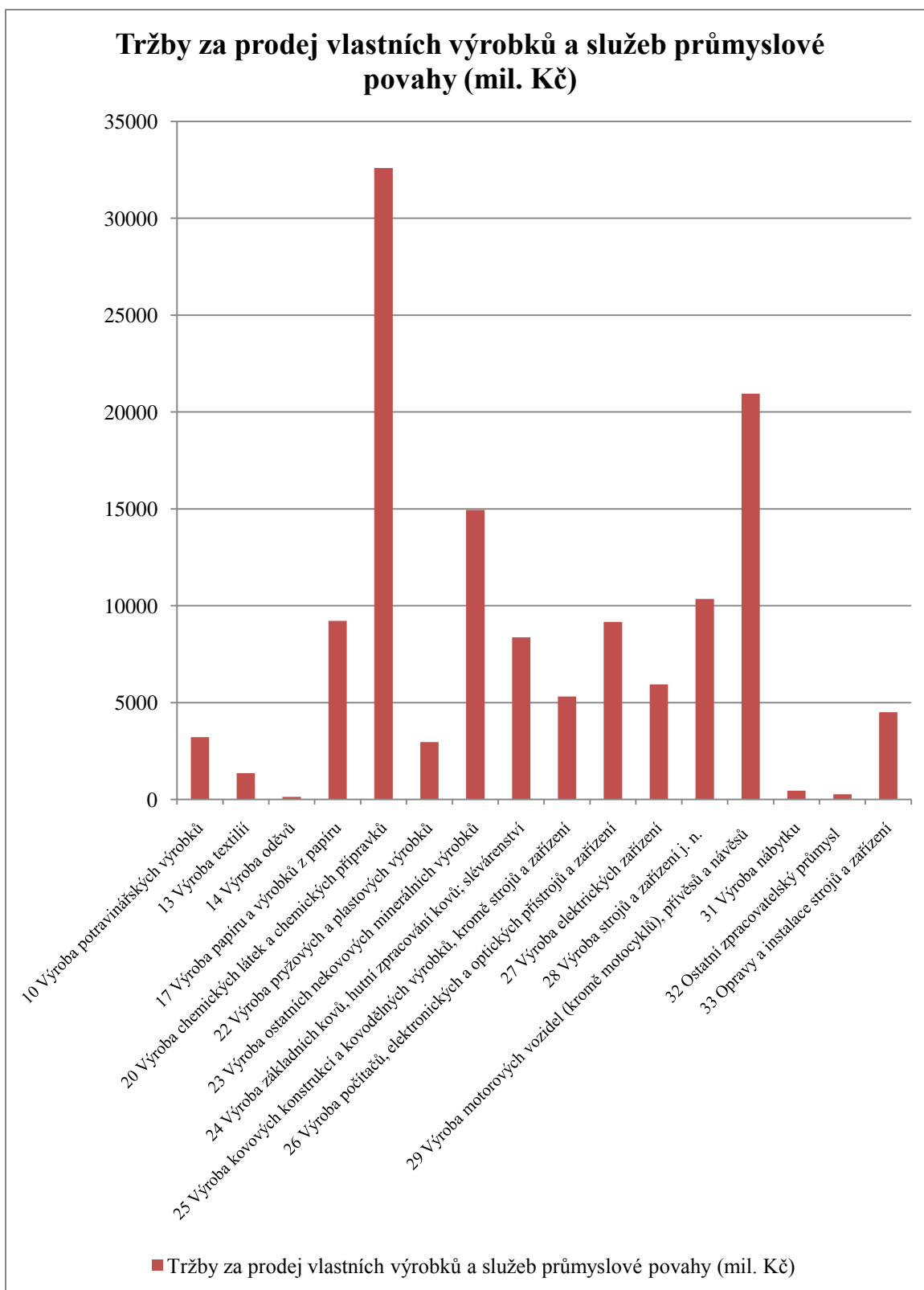
Ústecký kraj je rozdělen do sedmi okresů. Ke konci roku 2009 měl Ústecký kraj 836 198 obyvatel, což jej řadí na páté místo v republice. Hustota obyvatel (157 obyvatel/km²) je vyšší než vykazuje celostátní průměr (133 obyvatel/km²) a je po hlavním městě Praze, Moravskoslezském a Jihomoravském kraji čtvrtou nejzaldněnější oblastí. Nej hustěji je osídlena podkrušnohorská hnědouhelná pánev, méně oblast Krušných hor a okresy Louny a Litoměřice, kde se vyskytují především menší venkovská sídla. Největší

obcí a zároveň sídlem kraje je město Ústí nad Labem s 95 477 obyvateli. Charakteristickým rysem kraje je relativně mladé obyvatelstvo, průměrný věk je 39,8 let. (ČSÚ, 2011)

5.3.1.3 Analýza ekonomických podmínek, dopravní a technické infrastruktury

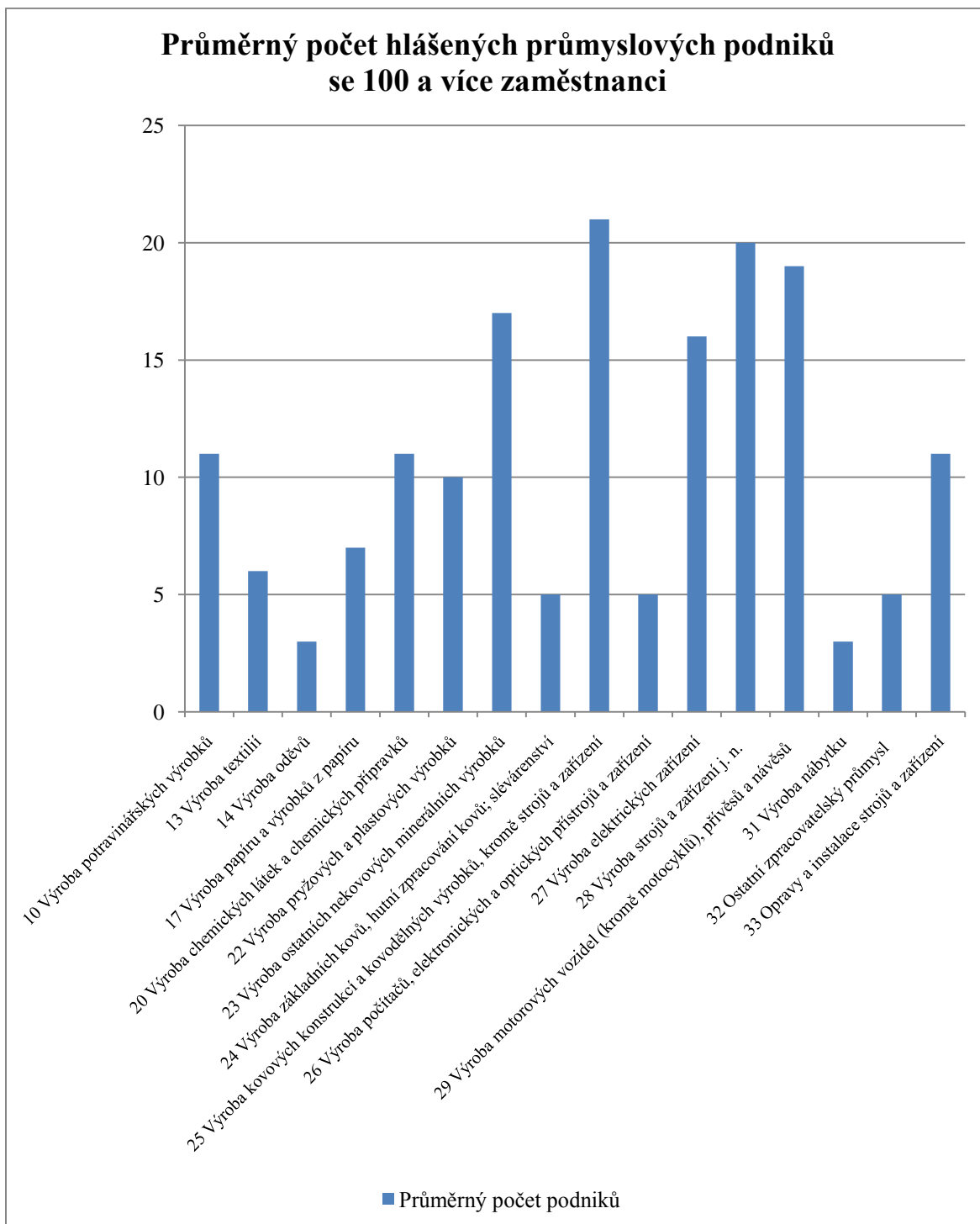
Z hlediska třídění podle odvětvové klasifikace ekonomických činností se nejvíce subjektů zabývalo obchodem, opravami motorových vozidel a spotřebního zboží. Kraj má důležitou dopravní polohu danou vazbou na Evropskou Unii. Teplickým a litoměřickým okresem prochází významná mezinárodní silniční trasa E 55 spojující sever a jih Evropy, která u Lovosic přechází v dálnici D 8. Koncem roku 2006 byl uveden do provozu nový úsek dálnice D 8 přes Krušné hory s napojením na německou dálnici A 17. Další významný silniční tah směřuje z Karlovarského kraje podél Krušných hor do severní části Libereckého kraje. Významná je také spojnice ze Spolkové republiky Německo přes Chomutov a Louny do Prahy. Hlavním železničním tahem je mezinárodní trať ze Spolkové republiky Německo přes Ústí nad Labem do Prahy. Řeka Labe je nejdůležitější vodní cestou v České republice a umožňuje lodní přepravu do Hamburku, přístavu v Severním moři. Na území kraje se nalézají 14 silničních celních přechodů, 3 železniční, 1 říční a mnoho nově zbudovaných přechodů pro pěší a cyklisty. (ČSÚ, 2011)

5.3.2 Odvětvová struktura kraje dle vybraných ukazatelů průmyslu

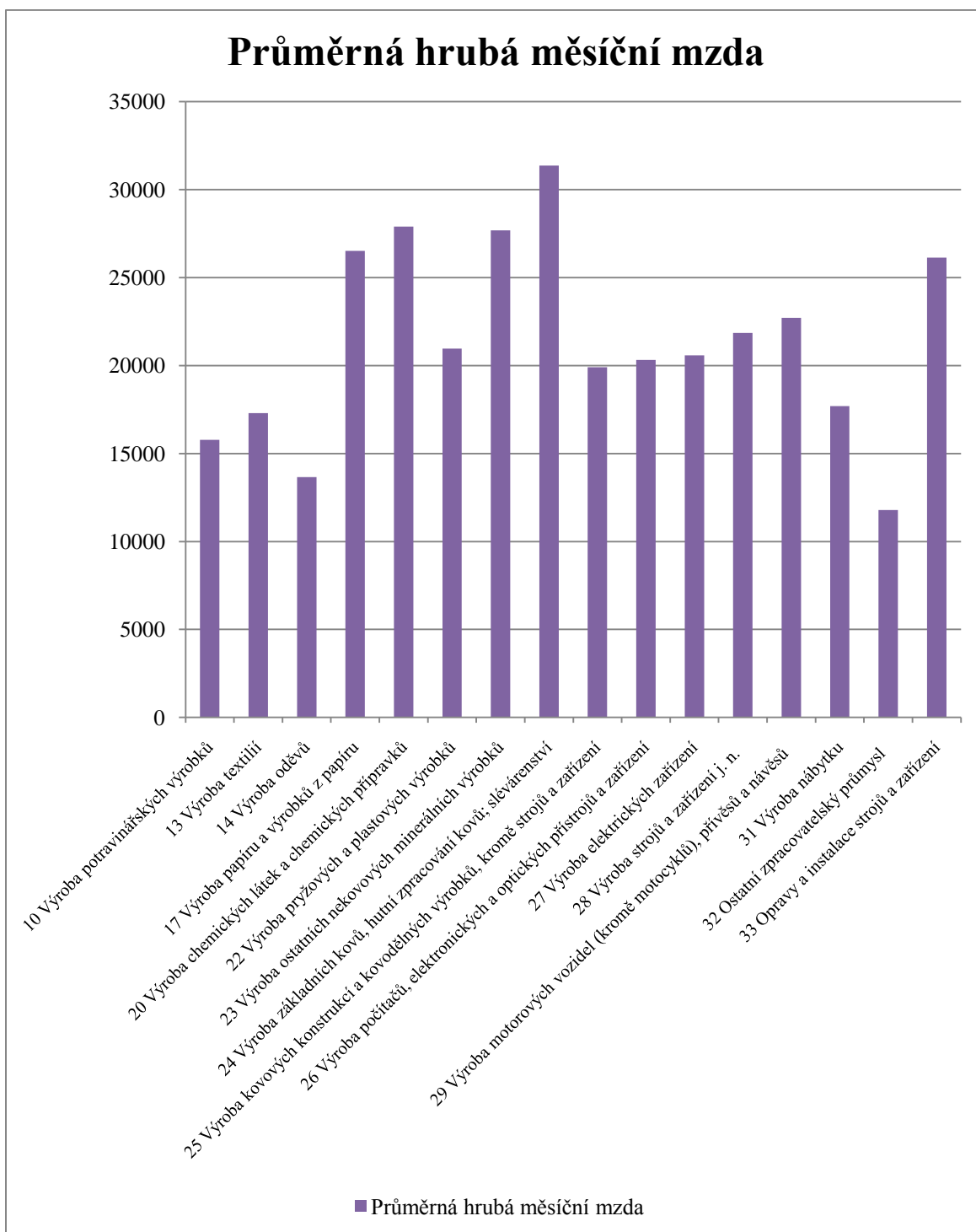
Graf 5.7 - Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy v Ústecském kraji v roce 2009

[Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů Českého statistického úřadu, Přílohy tab. 3]

Graf 5.8 - Průměrný počet hlášených průmyslových podniků v Ústecském kraji v roce 2009

[Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů Českého statistického úřadu, Přílohy tab. 3]

Graf 5.9 - Průměrná hrubá měsíční mzda v průmyslu v Ústeckém kraji v roce 2009

[Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů Českého statistického úřadu, Přílohy tab. 3]

5.3.3 SWOT analýza průmyslových odvětví

Kraj se vyznačuje značným nerostným bohatstvím, zejména rozsáhlými ložisky hnědého uhlí, uloženými nízko pod povrchem. Hnědouhelná pánev se rozkládá pod svahy Krušných hor, táhne se od Ústí nad Labem až po Kadaň. Z dalších důležitých surovin, těžících se v kraji, jsou významná ložiska kvalitních sklářských a slévárenských písků a stavebního kamene. V kraji lze vymezit čtyři oblasti, které se od sebe významně odlišují. Je to oblast s vysoce rozvinutou průmyslovou výrobou, která je soustředěna především v Podkrušnohoří (okresy Chomutov, Most, Teplice a částečně Ústí nad Labem). Z průmyslových odvětví má významné postavení energetika, těžba uhlí, strojírenství, chemický a sklářský průmysl. Další oblastí je Litoměřicko a Lounsko, které jsou významné svou produkcí chmele a zeleniny. Polabí a Pooohří jsou proslulé ovocnářské oblasti, nazývané Zahrada Čech. Skvělou pověst mají i vína pěstovaná na Litoměřicku. V posledních letech se i oblast Mostecká stává známou vinařskou oblastí, kde se vinná réva pěstuje především na pozemcích zrekultivovaných po těžbě hnědého uhlí. K nejvýznamnějším zaměstnavatelům Ústeckého kraje patří Mostecká uhelná společnost, Severočeské doly, Chemopetrol a Krajská zdravotní, a.s. Průmyslová činnost z minulosti měla a dosud má nepříznivý dopad na kvalitu životního prostředí. (ČSÚ, 2011)

S – STRENGTHS – Silné stránky	W – WEAKNESSES – Slabé stránky
B Těžba a dobývání - 26%	14 Výroba oděvů - méně než 1% tržeb
20 Výroba chemických látek a chemických přípravků - 16% tržeb	32 Ostatní zpracovatelský průmysl - méně než 1% tržeb
29 Výroba motorových vozidel (kromě motocyklů), přívěsů a návěsů - 11% tržeb	31 Výroba nábytku - méně než 1% tržeb
23 Výroba ostatních nekovových minerálních výrobků - 8% tržeb	13 Výroba textilií - méně než 1% tržeb
28 Výroba strojů a zařízení j. n. - 5% tržeb	22 Výroba pryžových a plastových výrobků - 1% tržeb
O – OPPORTUNITIES – Příležitosti	T – THREATS – Hrozby
Výhodná geografická poloha mezi Prahou a Saskem	Ztráta konkurenceschopnosti existujících podniků
Značné nerostné bohatství	Odchod kvalifikované síly z regionu
Ložiska sklářského a slévárenského písku	Příliš jednostranná specializace průmyslu
Tradice průmyslové výroby	Propad zemědělské produkce
Vysoká nabídka pracovních sil	Stagnace přílivu zahraničního kapitálu
Optimální provozní náklady	Jedno z nejhorších životních prostředí

5.3.4 Investiční příležitosti a strategické služby

Podnikatelské a inovační centrum Most - Podnikatelské a inovační centrum bylo založeno v roce 1997 z vůle Výzkumného ústavu pro hnědé uhlí v Mostě, a.s., a Regionální rozvojové agentury Most, a.s. za finanční pomoci Ministerstva průmyslu a obchodu ČR. Činnost centra je zaměřena do tří oblastí: podpora malých a středních firem v rámci podnikatelského inkubátoru i mimo něj, podpora transferu progresivních technologií jako základu moderních energetických, odpadových a malých chemických výrob. Třetí významnou aktivitou centra je podpora projektů v oblasti lidských zdrojů. (CzechInvest, 2011)

Podnikatelské centrum Rumburk, VTP - VTP Rumburk vznikl v rámci posílení infrastruktury pro rozvoj a posilování vazeb výzkumu a vývoje na průmysl – podpora průmyslového výzkumu, technologického rozvoje a inovace. Projekt je orientovaný do oblasti výzkumu, technologie, inovačního podnikání a odborného vzdělávání, který funguje v úzké spolupráci s vysokými školami, vědeckými pracovišti, zejména s Akademií Věd a dalšími výzkumnými ústavu. V současné době probíhá kooperace s Akademií Věd a firmou Dioptra a.s. s tím, že ve VTP Rumburk vzniká ojedinělé pracoviště, zabývající se vědeckým výzkumem v oblasti optomechaniky. Snahou VTP Rumburk je ve vědeckotechnickém centru a v Ústeckém kraji vytvořit vhodné podmínky pro podnikatele, jejichž prvořadou činností je zavádění výsledku výzkumu a vývoje do praxe a vytvořit pro nově vznikající podnikatelské subjekty zvýhodněné podmínky a usnadnit jim tak cestu na trh. Posláním parku je udržet a přilákat mladé nadané a vzdělané lidi do regionu, odkud v dnešní době spíše utíkají. Svými službami tak VTP vytváří infrastrukturu vhodnou pro podporu inovačního podnikání nejen v Ústeckém kraji, ale i v jeho okolí. (CzechInvest, 2011)

Technologický park Chomutov o.p.s. - zaměření na rekvalifikace a podpora rozvoje pracovních sil a příležitostí s podporou IT technologií a se zaměřením na nové trendy především v oblasti nekonvenčních zdrojů energií a enviromentálních technologií. (Společnost vědeckotechnických parků, 2011)

5.3.5 Lokalizační faktory

Lokalizační faktory ovlivňují rozhodnutí malých a středních podniků o jejich umístění. Na základě výsledků analýz jsou vyhodnoceny lokalizační faktory Ústeckého kraje.

5.3.5.1 Pozitivně působící lokalizační faktory

- Leží na severozápadě ČR, hranice kraje je zároveň i státní hranicí s Německem (Sasko).
- V kraji jsou prameny minerálních a termálních vod.
- Významná mezinárodní silniční trasa spojující sever a jih Evropy.
- Nerostné bohatství - rozsáhlá ložiska hnědého uhlí, ložiska kvalitních sklářských a slévárenských písků a stavebního kamene.
- Produkce chmele a zeleniny.
- Polabí a Poohří jsou proslulé ovocnářské oblasti, nazývané Zahrada Čech.
- Na pozemcích zrekultivovaných po těžbě hnědého uhlí se pěstuje vinná réva.

5.3.5.2 Negativně působící lokalizační faktory

- Velké problémy s emisní situací, oblast s nejpoškozenějším životním prostředím v celé ČR.

5.3.6 Zhodnocení kraje

Hospodářský význam kraje je historicky dán nerostným bohatstvím. Silně rozvinutá povrchová těžba poškodila přirozenou tvář krajiny, která se postupně obnovuje velmi nákladnou rekultivací. Kraj má velký zájem o rozvoj, láká nové investory, nabízí k využití brownfieldy, ale i celou řadu průmyslových zón. Z průmyslových odvětví má významné postavení energetika, těžba uhlí, chemický průmysl, sklářský průmysl a strojírenství.

5.4 KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ

Kritériem výběru krajů pro analýzu byla hrubá měsíční mzda v hlášených průmyslových podnicích se 100 a více zaměstnanci v celé ČR. Královéhradecký kraj byl pro analýzu vybrán jako kraj s podprůměrnou hrubou měsíční mzdou.

5.4.1 Územní analýzy kraje

Pro řádnou analýzu odvětvové struktury a určení lokalizačních faktorů je nutné nejprve provést územní analýzy kraje.

5.4.1.1 *Analýza přírodních a ekologických podmínek území*

Královéhradecký kraj leží v severovýchodní části Čech. Hranici kraje tvoří z více než jedné třetiny hranice s Polskem. Se sousedními Libereckým a Pardubickým krajem tvoří oblast Severovýchod, která patří mezi tři největší oblasti v republice jak rozlohou, tak počtem obyvatel. Posledním sousedem je kraj Středočeský. Krajská metropole je město Hradec Králové. Na severu a severovýchodě se rozkládají pohoří Krkonoše a Orlické hory, které na jihu a jihozápadě přecházejí do úrodné Polabské nížiny. Obě pohoří od sebe odděluje Broumovský výběžek, kde příroda vytvořila rozsáhlá skalní města. Jsou to Teplické a Adršpašské skály, Broumovské stěny, Křížový vrch a Ostaš. Tato oblast patří mezi nejvydatnější a nejkvalitnější zásobárny pitné vody v České republice. Významnou část území tvoří krkonošské a orlické podhůří. Hlavními vodními toky jsou Labe a jeho přítoky Orlice a Metuje. Téměř celé území kraje náleží do povodí Labe, jen okrajová část Broumovského výběžku k povodí Odry. Nejvyšším vrcholem kraje je Sněžka (1 602 m n. m.) v Krkonoších, která je zároveň nejvyšší horou České republiky. Nejnižší položeným bodem je hladina Cidliny na území okresu Hradec Králové v nadmořské výšce 202 m. Národní park Krkonoše zasahuje na území kraje dvěma třetinami své výměry a nacházejí se zde nejcennější lokality parku. (ČSÚ, 2011)

5.4.1.2 *Analýza obyvatelstva, osídlení a sociálních podmínek*

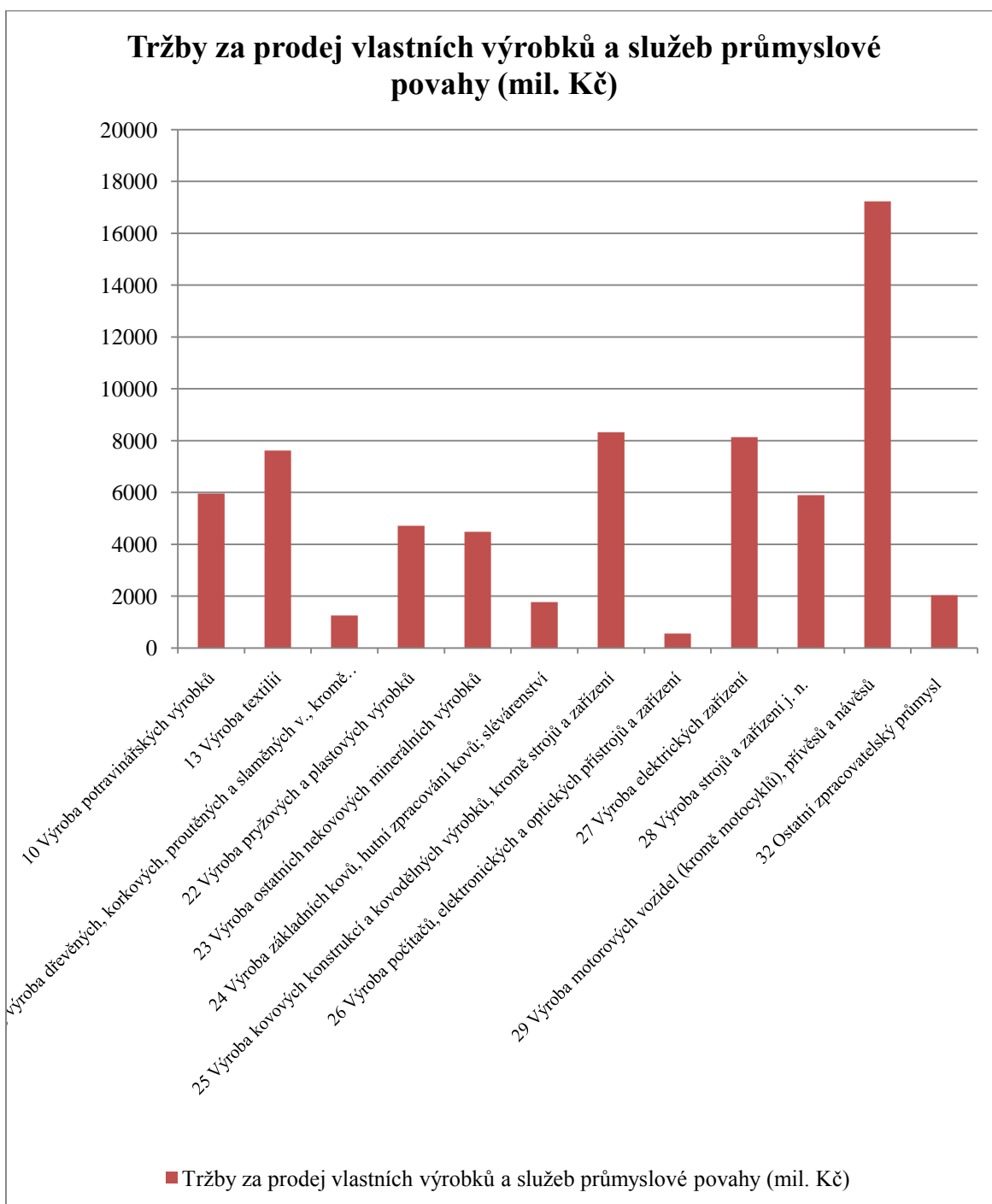
Území kraje je po provedené reformě státní správy od 1. 1. 2000 tvořeno pěti okresy. Rozlohou 4 759 km² zaujímá Královéhradecký kraj šest procent rozlohy České

republiky a řadí se na 9. místo v pořadí krajů. Ke konci roku 2009 měl Královéhradecký kraj celkem 554 402 obyvatel, což je 5,3 % celkového počtu obyvatel České republiky. Nejlidnatějším okresem je okres Hradec Králové s více než 163 tisíci osobami. Naopak populačně nejmenší je okres Rychnov nad Kněžnou, který má 79 238 obyvatel. Hustotu 117 obyvatel na km² nedosahuje kraj celorepublikového průměru 133 osob. Rozdílná je i v okresech a pohybuje se od nejvyšší v okrese Hradec Králové (183 obyvatel na km²) po nejnižší v okrese Rychnov nad Kněžnou (81 obyvatel na km²). (ČSÚ, 2011)

5.4.1.3 Analýza ekonomických podmínek, dopravní a technické infrastruktury

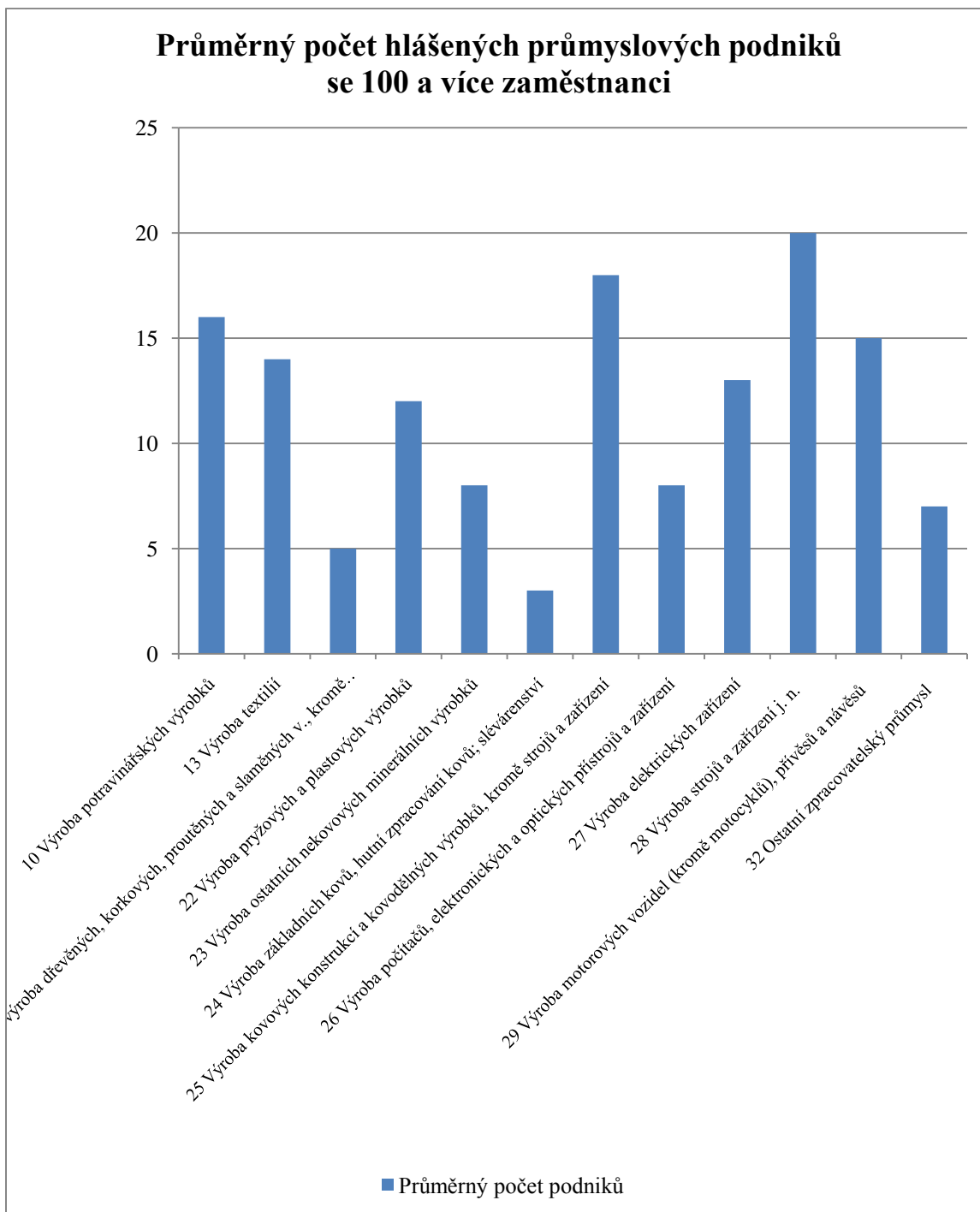
Královéhradecký kraj lze charakterizovat jako zemědělsko-průmyslový s bohatě rozvinutým cestovním ruchem. Je pátým krajem s nejvyšším podílem zemědělské půdy i orné, podíl lesních pozemků je 8. nejvyšší. Průmysl je soustředěn do velkých měst, intenzivní zemědělství do oblasti Polabí. Největší koncentrací cestovního ruchu v České republice se vyznačují Krkonoše. Při hranicích s Polskem se rozvíjí mnoho forem přes hraniční spolupráce. Jednou z nich je Euroregion Glacensis, který vznikl v roce 1995 jako jeden z euroregionů působících na polsko-českém příhraničním území. Velký rozmach také zaznamenaly dobrovolné svazky obcí, v nichž se obce sdružují za účelem rozvoje svých území. (ČSÚ, 2011)

5.4.2 Odvětvová struktura kraje dle vybraných ukazatelů průmyslu

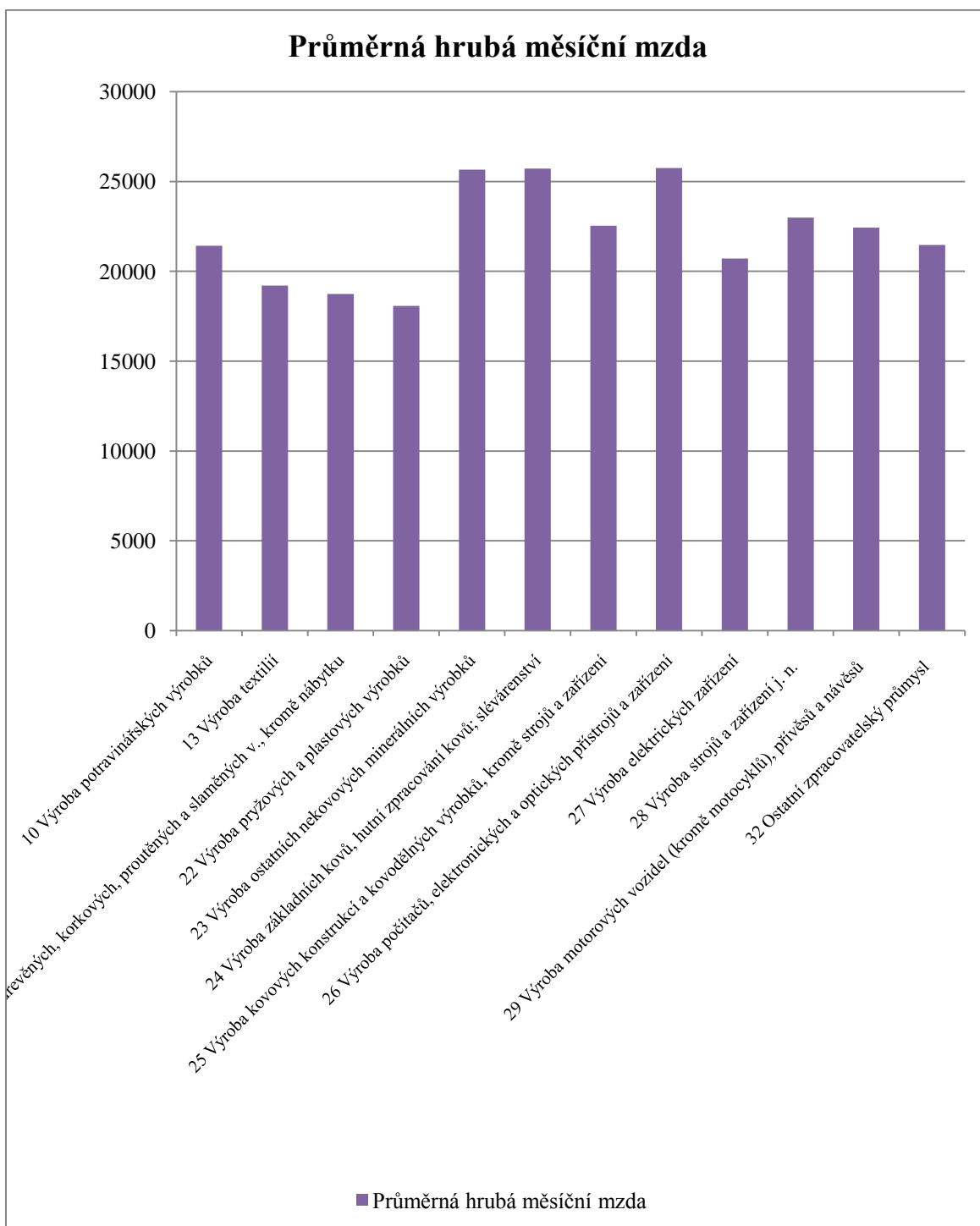
Graf 5.10 - Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy v Královéhradeckém kraji v roce 2009

[Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů Českého statistického úřadu, Přílohy tab. 4]

Graf 5.11 - Průměrný počet hlášených průmyslových podniků v Královéhradeckém kraji v roce 2009

[Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů Českého statistického úřadu, Přílohy tab. 4]

Graf 5.12 - Průměrná hrubá měsíční mzda v průmyslu v Královéhradeckém kraji v roce 2009

[Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů Českého statistického úřadu, Přílohy tab. 4]

5.4.3 SWOT analýza průmyslu

Z odvětvového hlediska převládá podle počtu zaměstnanců zpracovatelský průmysl, v jeho rámci pak textilní výroba a výroba elektrických a optických přístrojů a zařízení. V České republice kraj nepatří mezi rozhodující průmyslové oblasti. (ČSÚ, 2011)

S – STRENGTHS – Silné stránky	W – WEAKNESSES – Slabé stránky
29 Výroba motorových vozidel (kromě motocyklů), přívěsů a návěsů - 20% tržeb	26 Výroba počítačů, elektronických a optických přístrojů a zařízení - méně než 1% tržeb
25 Výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků, kromě strojů a zařízení - 12% tržeb	16 Zpracování dřeva, výroba dřevěných, korkových, proutěných a slaměných v., kromě nábytku - 2% tržeb
27 Výroba elektrických zařízení - 11% tržeb	24 Výroba základních kovů, hutní zpracování kovů; slévárenství - 3% tržeb
13 Výroba textilií - 11% tržeb	32 Ostatní zpracovatelský průmysl - 3% tržeb
10 Výroba potravinářských výrobků-8% tržeb	23 Výroba ostatních nekovových minerálních výrobků - 6% tržeb
O – OPPORTUNITIES – Příležitosti	T – THREATS – Hrozby
Možnost přes hraniční spolupráce s Polskem	Průmyslově slabě rozvinutý kraj
Ložiska přírodního kamene	Odchod kvalifikované síly z regionu
Vysoký podíl zemědělské a orné půdy	Stagnace přílivu zahraničního kapitálu
Technologické centrum Hradec Králové	
Czech Stone klastr	

5.4.4 Investiční příležitosti a strategické služby

Technologické Centrum Hradec Králové - Cílem projektu TC HK je koordinovat aktivity aplikovaného výzkumu v oblastech ICT a medicínských technologií, výsledky přenášet do praxe prostřednictvím centra pro transfer technologií a podporovat nově vznikající subjekty. V rámci centra pro transfer technologií se v TC HK uskutečňuje transfer znalostí mezi klienty podnikatelského inkubátoru TC HK a nadnárodní ICT společností. TC HK je aktivně zapojeno do národního projektu Efektivního transferu znalostí a poznatků z výzkumu a vývoje do praxe a jejich následné využití (EF-TRANS). Díky vzdělávacím aktivitám podněcuje TC HK výchovu k inovačnímu podnikání. TC HK každoročně organizuje studentské konference nazvané Student Business Fórum, workshopy zaměřené na tvorbu podnikatelských záměrů. Dále je TC HK spolu realizátorem přes hraničního projektu CZEPLINN, který pomocí budovaného webového portálu podporuje inovační společnosti z příhraničí na české a polské straně. Tvorbou tohoto portálu, návrhem mechanismu fungování Regionálního inovačního fondu, aktivní účastí při tvorbě regionální inovační strategie a místopředsednictvím v Radě pro vědu, výzkum a inovace je TC HK aktivním článkem inovační infrastruktury regionu. V únoru 2010 se stalo TC HK druhým MIC v ČR. Stejně jako MIC v Brně nabízí hradecké centrum vzdělání a podporu začínajícím firmám. Zájemci ocení, kromě široké řady aktivit v oblasti vzdělávání a poradenství, špičkové vybavení pro testování a vývoj nejnovějších technologií postavených na platformě společnosti Microsoft. (CzechInvest, 2011)

CTTV – INOTEX - Centrum textilních technologií a vzdělávání je orientováno na obor textilního zušlechťování. Zaměřuje se především na transfer nových perspektivních technologií a vývoj nových ekologických postupů zušlechťování k udržení konkurenceschopnosti textilního průmyslu ČR. CTTV má silnou vazbu na vzdělávací instituce (TU Liberec, Univerzita Pardubice, SŠIS Dvůr Králové nad Labem), pracovníci CTTV jsou konzultanty diplomových prací a některé práce jsou vedeny přímo v CTTV. CTTV se podílí na zpracování Regionální inovační strategie Královéhradeckého kraje, bylo iniciátorem zapojení KHK do projektu CROSSTEXNET – 7. Rámcový program EU ERANET, kde s krajem úzce spolupracuje. Firmy umístěné v CTTV se účastní mezinárodních výzkumných projektů, řešených v rámci 7. RP EU, představují výsledky své práce na mezinárodních konferencích a výstavách, v současné době jde o 7 projektů podporovaných z EU. V minulosti vedla spolupráce firem v CTTV např. ke konstrukci

automatu na výrobu kontaktních čoček pod vedením Prof. Wichterleho nebo k vývoji a průmyslovému uplatnění biotechnologických metod před úpravu textilií, nahrazujících agresivní chemikálie. (Společnost vědeckotechnických parků, 2011)

Czech Stone Cluster – je projekt, který si klade za cíl spojení vědy, školství a praxe za účelem zvýšení konkurenceschopnosti a zvýšení počtu inovací při racionálním využití nerostného bohatství Země. Spoluprací jednotlivých členů dosahuje zvyšování příjmů při současném snižování nákladů. Krédem je vytvářet výrobky z unikátních materiálů, které se jinde v Evropě nenacházejí. (CzechInvest, 2011)

Hradecký IT klastr - HIT klastr je zájmovým sdružením právnických osob. Reprezentuje právnické osoby se sídlem nebo místem podnikání na území Královéhradeckého kraje, které podnikají v odvětvích informačních technologií (dále jen „IT“), vysoké školy, střední školy a nestátní neziskové organizace, které se těmito technologiemi zabývají. Sdružení má formu klastrové kooperace s cílem zajistit členům zvýšení konkurenceschopnosti a inovací. HIT Klastr se hodlá aktivně zapojit do profesního vzdělávání v oblasti ICT a to jak v oblasti zapojení do přípravy školských vzdělávacích programů, tak i zapojení do přípravy programů celoživotního vzdělávání pro odbornou veřejnost. HIT klastr svoji aktivní politikou na pracovním trhu chce zabránit odlivu odborníků z regionu a podporovat rozšiřování nabídky pracovních míst v členských společnostech. Chce vytvořit systém aktivního marketingu v oblasti lidských zdrojů s cílem zvyšovat zájem mládeže o studium informačních oborů. (CzechInvest, 2011)

OMNIPACK - Společnost OMNIPACK s. r. o. vznikla v roce 2005 na základě vyčlenění ze spol. TANEX PLASTY a. s., která se tímto krokem začala zabývat pouze výrobou dílů pro automobilový průmysl. OMNIPACK s. r. o. navázal již zavedenou tradici vynikající kvality. Firma je dceřinou společností TP Holding a. s., je takéž iniciujícím zakladatelem a řídicím členem Sdružení OMNIPACK a dále spoluzakladatelem Klastru výrobců obalů OMNIPACK. Ve svém širokém výrobním sortimentu obaly typizované (palety, přepravky, folie), i obaly, které jsou zákazníkovi šité přímo na míru dle jeho požadavků a představ. Prioritou je kvalita vyráběných a dodávaných produktů. S výrobky s logem OMNIPACK se lze setkat nejen v českých, slovenských, ale i v německých automobilkách. Produkty jsou dodávány i do dalších důležitých průmyslových odvětví např. elektrotechnického, chemického či potravinářského průmyslu. (CzechInvest, 2011)

5.4.5 Lokalizační faktory

Lokalizační faktory ovlivňují rozhodnutí malých a středních podniků o jejich umístění. Na základě výsledků analýz jsou vyhodnoceny lokalizační faktory Královéhradeckého kraje.

5.4.5.1 Pozitivně působící lokalizační faktory

- Leží v oblasti úrodné Polabské nížiny.
- Vysoký podíl zemědělské a orné půdy.
- Životní prostředí kraje je považováno za jedno z nejčistších v celé ČR.
- Je jedním z turisticky nejnavštěvovanějších krajů (Krkonoše).
- Při hranicích s Polskem se rozvíjí mnoho forem přes hraniční spolupráce.
- Na území kraje se nachází jedna z nejvydatnějších a nejkvalitnějších zásobáren pitné vody v České republice.
- Důležitá surovinová základna sklářských a slévárenských písků.
- Ložiska dolomitu a štěrkopísků.

5.4.5.2 Negativně působící lokalizační faktory

- Stagnace přílivu zahraničního kapitálu.
- Migrace kvalifikovaných pracovníků do jiných regionů.

5.4.6 Zhodnocení kraje

Královéhradecký kraj je průmyslově málo rozvinutý. V rámci krajů hodnocených v této práci má nejnižší podíl na tržbách za prodej vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy. Průmysl je v kraji soustředěn do velkých měst. Nejvýznamnějšími průmyslovými odvětvími kraje je výroba motorových vozidel – automobilové komponenty, strojírenství, elektrotechnika, IT technologie a výroba textilií. Výroba potravinářských produktů, nemá i přes mimořádně výhodné zemědělské podmínky v průmyslové produkci zásadní význam.

5.5 PARDUBICKÝ KRAJ

Kritériem výběru krajů pro analýzu byla hrubá měsíční mzda v hlášených průmyslových podnicích se 100 a více zaměstnanci v celé ČR. Pardubický kraj byl pro analýzu vybrán jako kraj s podprůměrnou hrubou měsíční mzdou.

5.5.1 Územní analýzy kraje

Pro řádnou analýzu odvětvové struktury a určení lokalizačních faktorů je nutné nejprve provést územní analýzy kraje.

5.5.1.1 Analýza přírodních a ekologických podmínek území

Pardubický kraj se rozkládá ve východní a severovýchodní části Čech. Vznikl sloučením okresů Pardubice, Chrudim, Svitavy a Ústí nad Orlicí. Hraničí se Středočeským, Královéhradeckým, Olomouckým, Jihomoravským regionem, regionem Vysočina a Polskem. Spolu s krajem Královéhradeckým a Libereckým tvoří oblast soudržnosti Severovýchod (tzv. NUTS 2). Pardubický kraj je pátým nejmenším regionem v republice. Vyznačuje se rozmanitostí přírodních podmínek, osídlení i průmyslové a zemědělské výroby, a proto je rozdílná i kvalita životního prostředí. Mezi nejméně postižená území antropogenní činností patří oblast podhůří a vrchovin (bez větších sídel) ve střední a severní části okresu Ústí nad Orlicí a v jižní části okresu Chrudim. Nejintenzivněji je poškozené životní prostředí v územích s koncentrovaným průmyslem, osídlením a dopravními uzly. V Pardubické aglomeraci je stupeň poškození životního prostředí zejména chemickým průmyslem a energetikou jeden z největších v rámci ČR (Paramo, Synthesia, elektrárny Opatovice a Chvaletice). Z vodohospodářského hlediska je Pardubický kraj mimořádně významnou oblastí s přebytky vodních zdrojů nadregionálního významu. A to jak vod podzemních, tak odběrů vody povrchové z vodních toků. Je pramennou oblastí toků bez přísunu znečištění z cizích povodí. Na středních a horních tocích je nižší znečištění toků z odpadních vod, s výjimkou Labe a horního toku Svitavy. Ke třem největším vodním plochám kraje patří Sečská přehrada (na Chrudimce), dále Bohdanečský rybník (na Opatovickém kanále) a Pastviny (na Divoké Orlici). Část území je pokryta velkoplošnou ochranou, tj. pásmy ochrany vod, chráněnými oblastmi přirozené

akumulace vod (CHOPAV). Zásoby podzemních vod jsou vázány zejména na Ústeckou a Vysokomýtskou synklinálu a na kvartérní sedimenty Labe. (ČSÚ, 2011)

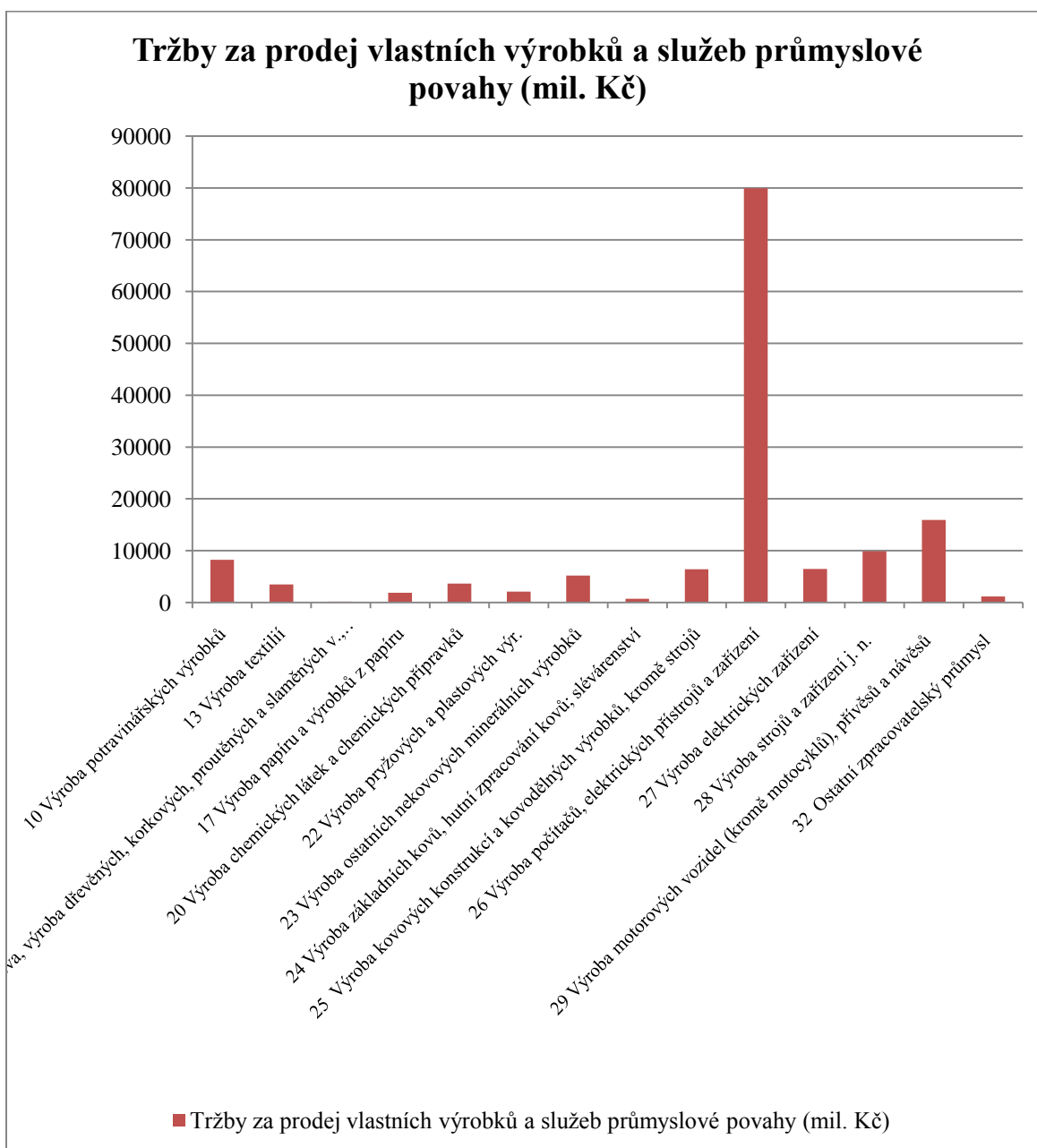
5.5.1.2 Analýza obyvatelstva, osídlení a sociálních podmínek

Svou rozlohou 4 519 km² (5,7 % rozlohy ČR) je Pardubický kraj pátým nejmenším krajem ČR. K 31. 12. 2009 v kraji žilo 516 329 obyvatel, což představuje 4,9 % celkového počtu obyvatel ČR. V porovnání s rokem 2008 se jedná o nárůst počtu obyvatel kraje o 0,2 %. Nejlidnatějším okresem Pardubického kraje je okres Pardubice, následují okresy Ústí nad Orlicí, Svitavy a Chrudim. (ČSÚ, 2011)

5.5.1.3 Analýza ekonomických podmínek, dopravní a technické infrastruktury

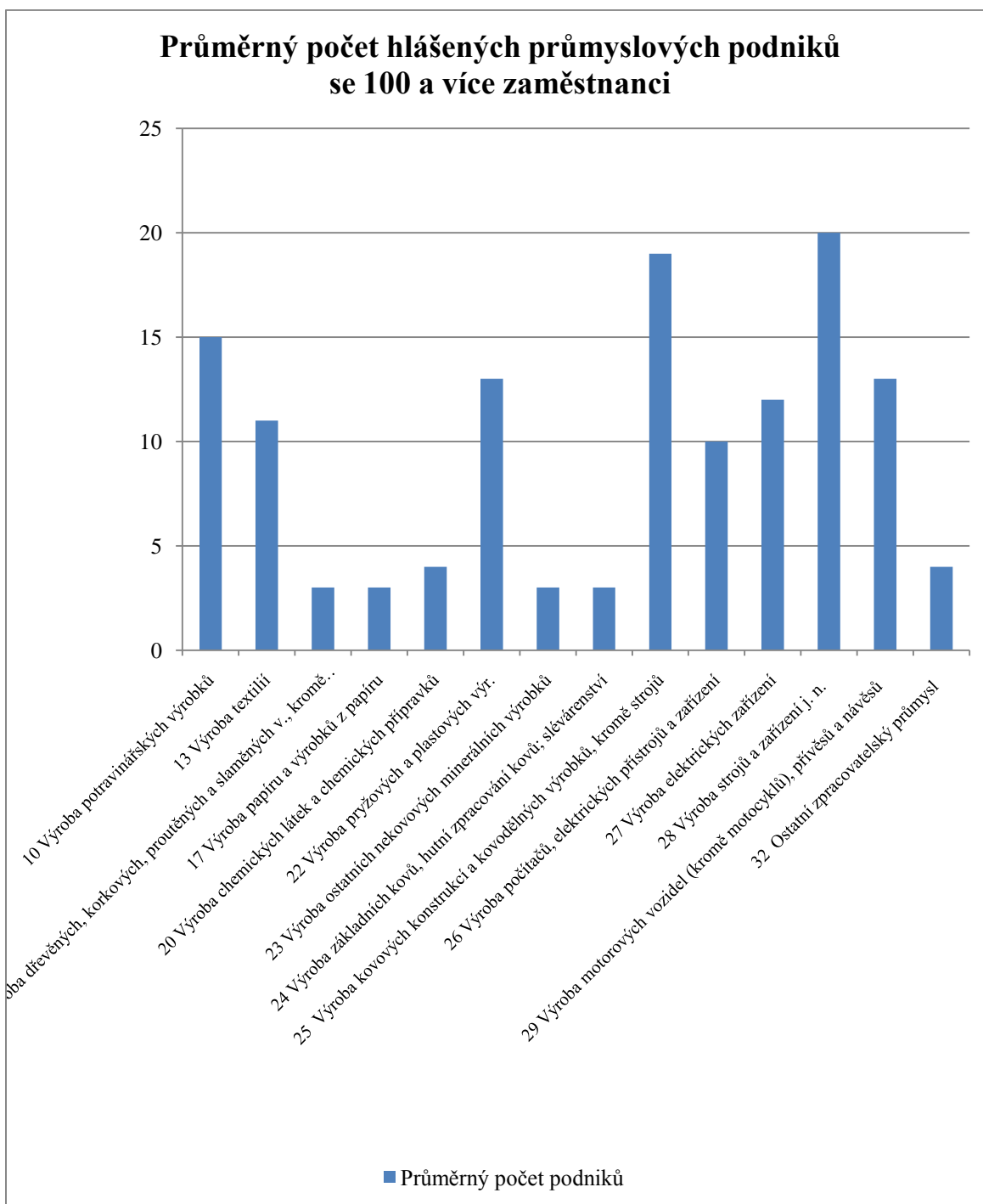
Příslibem pro další rozvoj Pardubického kraje je jeho výhodná poloha z hlediska dopravního spojení. Územím kraje prochází 542 km železničních tratí, přičemž k nejvýznamnějším železničním uzlům patří města Pardubice a Česká Třebová, která tvoří součást mezinárodní železniční magistrály Berlín – Praha – Brno – Vídeň. Vysoké školství zastupuje v Pardubickém kraji Univerzita Pardubice, se sedmi fakultami. V kraji se koncentruje průmysl, ale i komerční a veřejné služby. V posledních letech zaznamenává region výrazný zájem zahraničních investorů, kteří využívají nabídek připravených průmyslových zón. Ekonomickou prosperitu výrazně ovlivňuje skutečnost, že region protíná evropský železniční koridor. Mimo to lze využívat i vodní a leteckou dopravu. Současná silniční síť zaujímá 3 604 km, z toho dálnice 9 km, silnice I. třídy měří 462 km a silnice II. třídy 912 km. Nejvýznamnější tranzitní proud prochází územím kraje po silnici č. I/35 ve směru jihovýchod – severozápad; přes Moravskou Třebovou, Svitavy, Litomyšl, Vysoké Mýto a Holice míří ke Hradci Králové. Důležitá je také silnice č. I/37, směřující od severu přes Pardubice a Chrudim k Ždírci nad Doubravou. V Chrudimi se kříží se silnicí č. I/17 ve směru Čáslav – Heřmanův Městec – Hrochův Týnec – Zámorsk. Délka dálnice D11 na území kraje činí 9 km; v roce 2009 bylo zprovozněno její napojení na silnici I/37 u Opatovic nad Labem. V letecké dopravě hraje rozhodující úlohu mezinárodní letiště v Pardubicích s vojenským a civilním provozem. K říční dopravě slouží v kraji pouze krátký splavný úsek řeky Labe do Chvaletic, splavnění Labe až do krajského města bylo zatím odloženo. (ČSÚ, 2011)

5.5.2 Odvětvová struktura kraje dle vybraných ukazatelů průmyslu

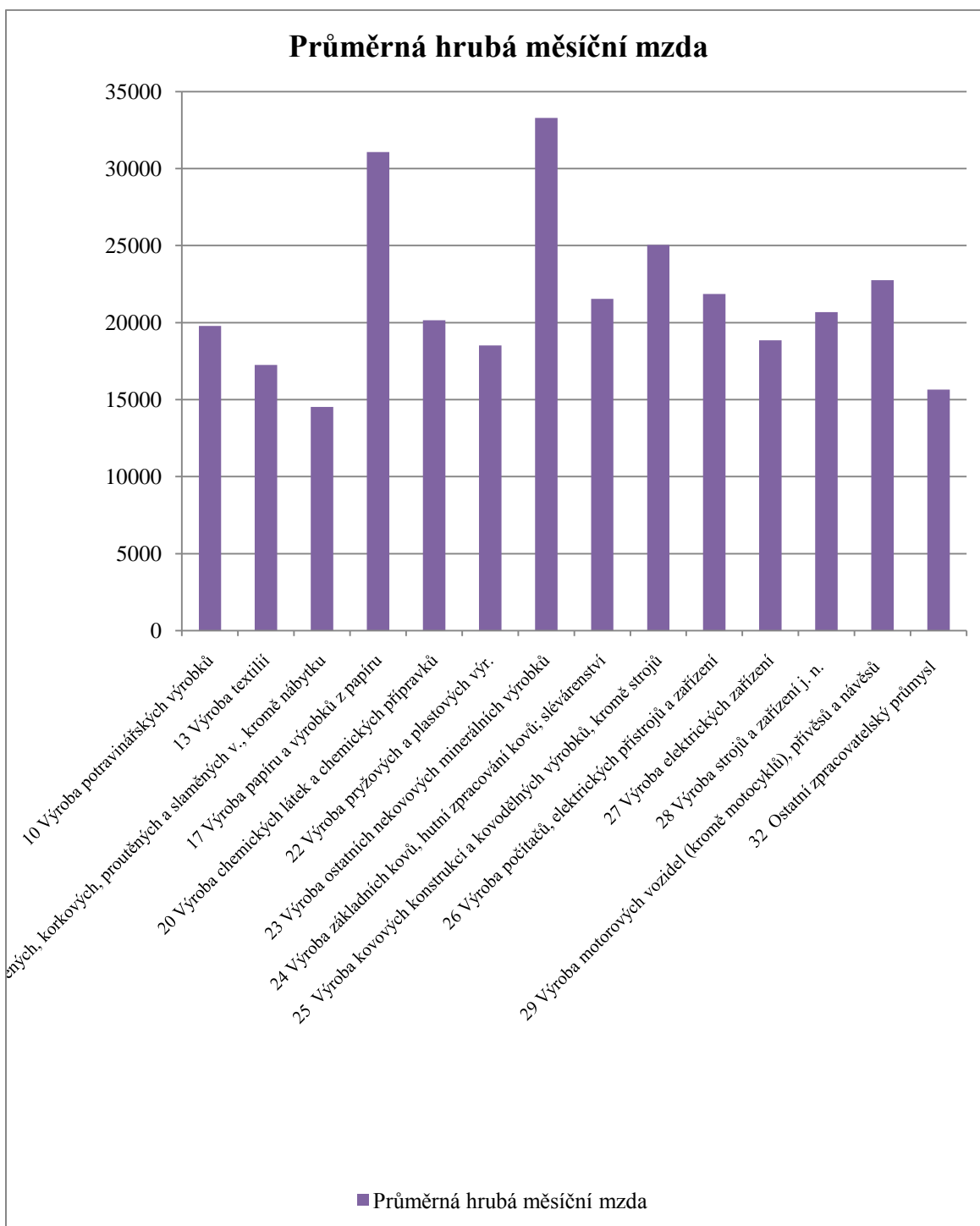
Graf 5.13 - Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy v Pardubickém kraji v roce 2009

[Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů Českého statistického úřadu, Přílohy tab. 5]

Graf 5.14 - Průměrný počet hlášených průmyslových podniků v Pardubickém kraji v roce 2009

[Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů Českého statistického úřadu, Přílohy tab. 5]

Graf 5.15 - Průměrná hrubá měsíční mzda v průmyslu v Pardubickém kraji v roce 2009

[Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů Českého statistického úřadu, Přílohy tab. 5]

5.5.3 SWOT analýza průmyslu

Více než 50% všech zaměstnanců v kraji pracuje v průmyslu nebo stavebnictví. Mezi nejvýznamnější odvětví patří strojírenství, elektrotechnika, stavebnictví, textilní a chemický průmysl. Dále výroba dopravních prostředků a zařízení, výroba pryžových, plastových a ostatních nekovových minerálních výrobků, potravinářský průmysl, chemický průmysl a petrochemie. V regionu Pardubice je zavedeno celkem 71 dobývacích prostorů o celkové ploše 27,9 km², z nichž je v současné době 35 v těžbě (povolena hornická činnost). Nejvíce dobývacích prostorů je stanoveno pro těžbu stavebního kamene a cihlářskou surovinu. Ekonomicky nejvýznamnější je dobývací prostor Prachovice, těží vápenc a cementové suroviny. (ČSÚ, 2011)

S – STRENGTHS – Silné stránky	W – WEAKNESSES – Slabé stránky
26 Výroba počítačů, elektrických přístrojů a zařízení - 51% tržeb	16 Zpracování dřeva, výroba dřevěných, korkových, proutěných a slaměných v., kromě nábytku - méně než 1% tržeb
29 Výroba motorových vozidel (kromě motocyklů), přívěsů a návěsů - 10% tržeb	24 Výroba základních kovů, hutní zpracování kovů; slévárenství - méně než 1% tržeb
28 Výroba strojů a zařízení j. n. - 6% tržeb	32 Ostatní zpracovatelský průmysl - méně než 1% tržeb
10 Výroba potravinářských výrobků - 5% tržeb	17 Výroba papíru a výrobků z papíru - 1% tržeb
27 Výroba elektrických zařízení - 4% tržeb	22 Výroba pryžových a plastových výr. - 1% tržeb
O – OPPORTUNITIES – Příležitosti	T – THREATS – Hrozby
Výhodná poloha-Evropský železniční koridor	Špatné prostředí pro vznik a rozvoj nových a malých středních podniků
Rozmanitost průmyslové výroby	Nedostatečné prostory pro strategické služby
Těžba stavebního kamene	Nedostatečná silniční infrastruktura
Přebytky vodních zdrojů	Postupné vymizení některých řemesel a služeb
Významné dopravní uzly	Konkurence domácích a zahraničních podniků

5.5.4 Investiční příležitosti a strategické služby

TechnoPark Pardubice – připravuje se, v současné době má velké existenční potíže (Společnost vědeckotechnických parků, 2011)

NANOMEDIC - Medicínsko-farmaceutický klastr. Základní prioritní oblastí spolupráce jsou nanovlákná a mikrovlákna, přípravky na hojení ran, tkáňové náhrady, přípravky pro cílenou distribuci léčiv, přípravky pro genovou terapii. Klastr vznikl v roce 2006 jako společná platforma 15 firem a 6 univerzit a výzkumných ústavů spolupracujících v oblasti výzkumu, vývoje, výroby a obchodní realizace v medicínských a nanotechnologických oborech. V současné době klastr sdružuje již 24 subjektů. Iniciátorem vzniku daného klastru byla společnost CPN spol. s r.o., (což je dceřiná společnost holdingu CONTIPRO-GROUP) jejíž hlavní náplní je výzkum a vývoj v oblasti farmacie a kosmetiky. (CzechInvest, 2011)

5.5.5 Lokalizační faktory

Lokalizační faktory ovlivňují rozhodnutí malých a středních podniků o jejich umístění. Na základě výsledků analýz jsou vyhodnoceny lokalizační faktory Pardubického kraje.

5.5.5.1 Pozitivně působící lokalizační faktory

- Výhodná poloha kraje z hlediska dopravního spojení.
- Region protíná evropský železniční koridor.
- Možnost využití silniční, vodní i letecké dopravy.
- Koncentrace průmyslu, ale i komerčních a veřejných služeb.
- Vysoké školství zastupuje v Pardubickém kraji Univerzita Pardubice, se sedmi fakultami.
- Výrazný zájem zahraničních investorů, kteří využívají nabídek připravených průmyslových zón.
- Kraj je mimořádně významnou oblastí s přebytky vodních zdrojů většího než jen regionálního významu. A to jak vod podzemních, tak odběrů vody povrchové z vodních toků.

- Ložiska stavebního kamene, cihlářských surovin a vápence.

5.5.5.2 Negativně působící lokalizační faktory

- Rozdílná kvalita životního prostředí.
- Poškození životního prostředí města Pardubic je jedno z největších v rámci ČR (zejména vlivem produkce chemických podniků).

5.5.6 Zhodnocení kraje

Pardubický kraj je pátým průmyslově nejrozvinutějším krajem v České republice. V průmyslové výrobě pracuje většina zaměstnaných osob. Nejvýznamnějším odvětvím je v současné době výroba počítačů, elektrotechnických a optických přístrojů a zařízení. Rozvoj tohoto odvětví je zapříčiněn přílivem zahraničních investorů do připravených průmyslových zón.

Z provedených analýz vyplývá také výrazný podíl na tržbách za prodej vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy u následujících odvětví. Výroba dopravních prostředků a zařízení, výroba strojů, výroba pryžových, plastových a ostatních nekovových minerálních výrobků, potravinářský průmysl, chemický průmysl a petrochemie.

5.6 MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

Kritériem výběru krajů pro analýzu byla hrubá měsíční mzda v hlášených průmyslových podnicích se 100 a více zaměstnanci v celé ČR. Moravskoslezský kraj byl pro analýzu vybrán jako kraj s průměrnou hrubou měsíční mzdou.

5.6.1 Územní analýzy kraje

Pro řádnou analýzu odvětvové struktury a určení lokalizačních faktorů je nutné nejprve provést územní analýzy kraje.

5.6.1.1 Analýza přírodních a ekologických podmínek území

Kraj leží na severovýchodě České republiky a tvoří jednu z nejvíce okrajových částí. Na severu a východě hraničí s polskými vojvodstvími – Slezským a Opolským, na jihovýchodě s Žilinským krajem na Slovensku. V rámci krajského uspořádání ČR je lemován Olomouckým krajem a na jihu se dotýká kraje Zlínského. Hlavními zdroji pitné vody jsou vodárenské nádrže Šance a Morávka v Moravskoslezských Beskydch a Kružberk v Nížkém Jeseníku. Od počátku devadesátých let dochází k podstatnému zlepšení stavu životního prostředí vlivem poklesu průmyslové výroby, používání šetrnějších technologií a značným investicím do ekologických opatření. I přes tato uvedená zlepšení patří kraj nadále mezi nejzatíženější oblasti v České republice, neboť v minulosti byly znečištěny všechny složky životního prostředí. Dnes se jako nejzávažnější jeví kontaminace půdy a podzemních vod v důsledku průmyslové činnosti, důlní poklesy a znečištění povrchových vod a ovzduší. Nejzávažnější dopady na životní prostředí se koncentrují do střední a severovýchodní části kraje (Ostravsko, Karvinsko a Třinecko). Více než polovinu území kraje zaujímá zemědělská půda, na dalších více než 35 % se rozprostírají lesní pozemky (především v horských oblastech Jeseníků a Beskyd). Vedle přírodního bohatství se v kraji vyskytují bohaté zásoby nerostných surovin – především rozhodující domácí zásoby černého uhlí, dále ložiska zemního plynu, vápenec, žula, mramor, břidlice, sádrovec, štěrkopísky, písky a cihlářské jíly. (ČSÚ, 2011)

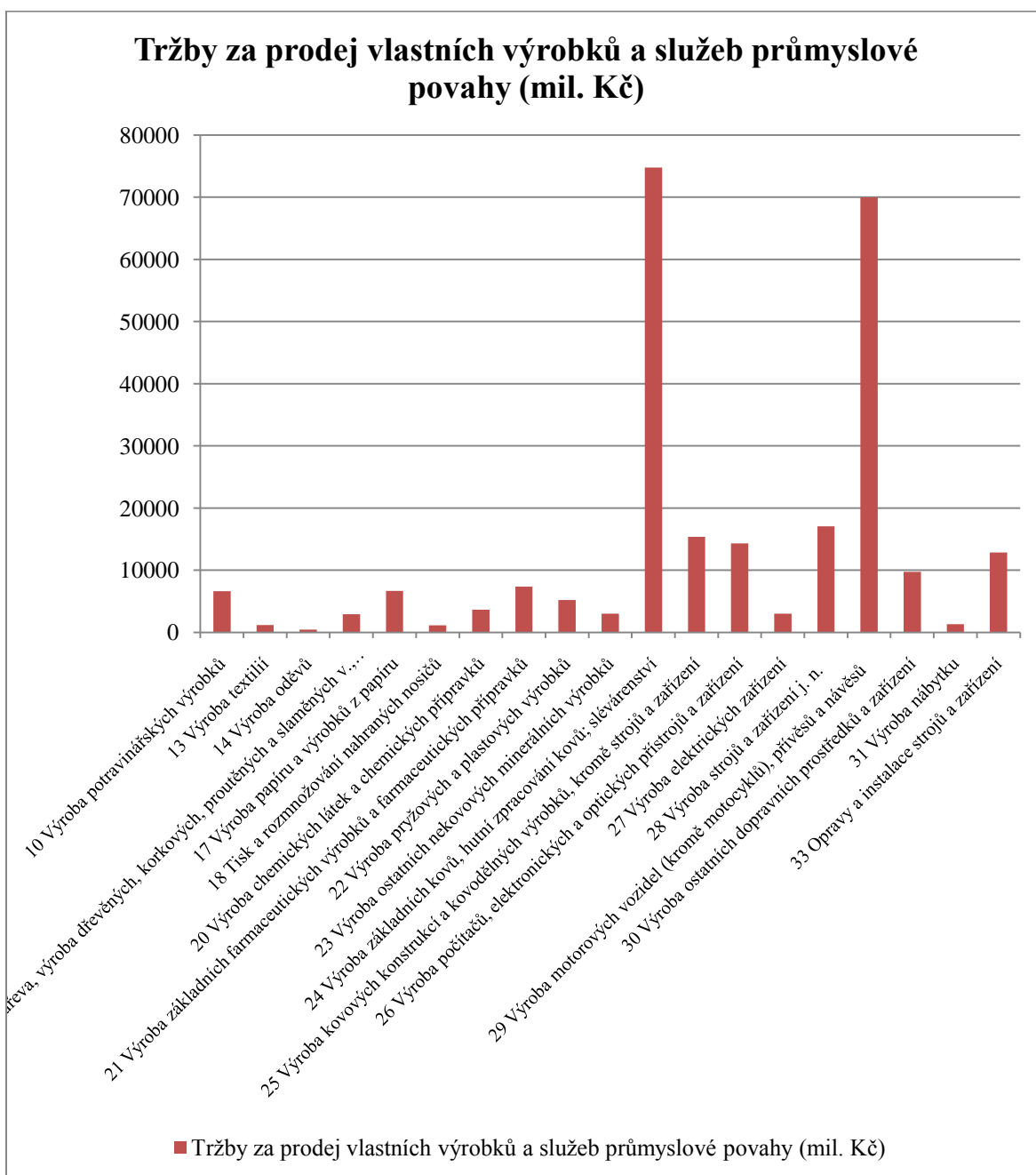
5.6.1.2 Analýza obyvatelstva, osídlení a sociálních podmínek

Svou rozlohou 5 427 km² zaujímá 6,9 % území celé České republiky a řadí se tak na 6. místo mezi všemi kraji. Moravskoslezský kraj je počtem přes 1 247 tis. obyvatel třetí nejlidnatější v ČR, se svými 299 obcemi však patří k regionům s nejmenším počtem sídel. Tomu odpovídá i hustota osídlení 230 obyvatel na km², přičemž týž údaj pro celou ČR je 133 obyvatel na km². Průměrná rozloha katastru obce 18,1 km² je druhá největší v republice a je o necelých 50 % větší než katastr průměrné obce v ČR (12,6 km²). V obcích do 499 obyvatel bydlí jen necelé 2 % obyvatel, v obcích od 500 do 4 999 obyvatel okolo 24 % obyvatel, v obcích od 5 000 do 19 999 obyvatel žije přes 13 % občanů kraje. Většina obyvatel kraje (téměř 61 %), což je v rámci ČR výjimečné, žije ve městech nad 20 tisíc obyvatel. V krajské metropoli Ostravě žije přes 306 tis. obyvatel, tj. zhruba čtvrtina obyvatel kraje. Dalšími velkými městy s počtem obyvatel nad 50 tisíc jsou Havířov, Karviná, Frýdek-Místek a Opava. (ČSÚ, 2011)

5.6.1.3 Analýza ekonomických podmínek, dopravní a technické infrastruktury

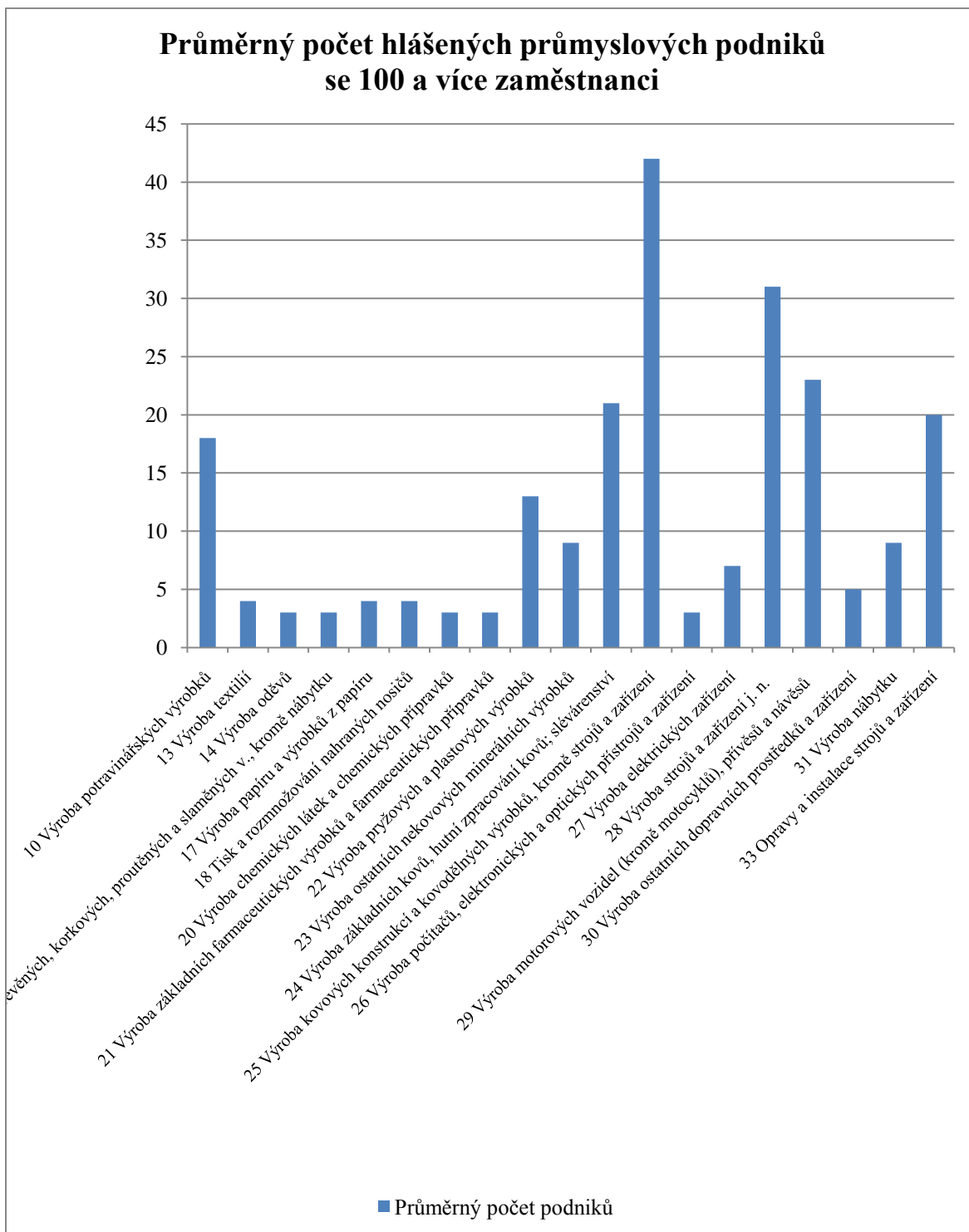
Příhraniční charakter kraje poskytuje možnosti efektivní příhraniční spolupráce ve výrobní oblasti, rozvoji infrastruktury, ochrany životního prostředí, kulturně-vzdělávací činnosti a především turistického ruchu. Za tímto účelem působí na území kraje v současné době 4 euroregiony - Beskydy, Praděd, Silesia a Těšínské Slezsko. Větší část Moravskoslezského kraje se již za dob Rakouska-Uherska stala jednou z nejdůležitějších průmyslových oblastí. Kraj nabízí vysokou hustotu infrastruktury, výhodnou polohu mezi Polskem a Slovenskem, tranzitní koridor – uzel silniční a železniční dopravy, pobočky zahraničních bank, hlavní světové maloobchodní řetězce, mezinárodní letiště s potenciálem růstu. (ČSÚ, 2011)

5.6.2 Odvětvová struktura kraje dle vybraných ukazatelů průmyslu

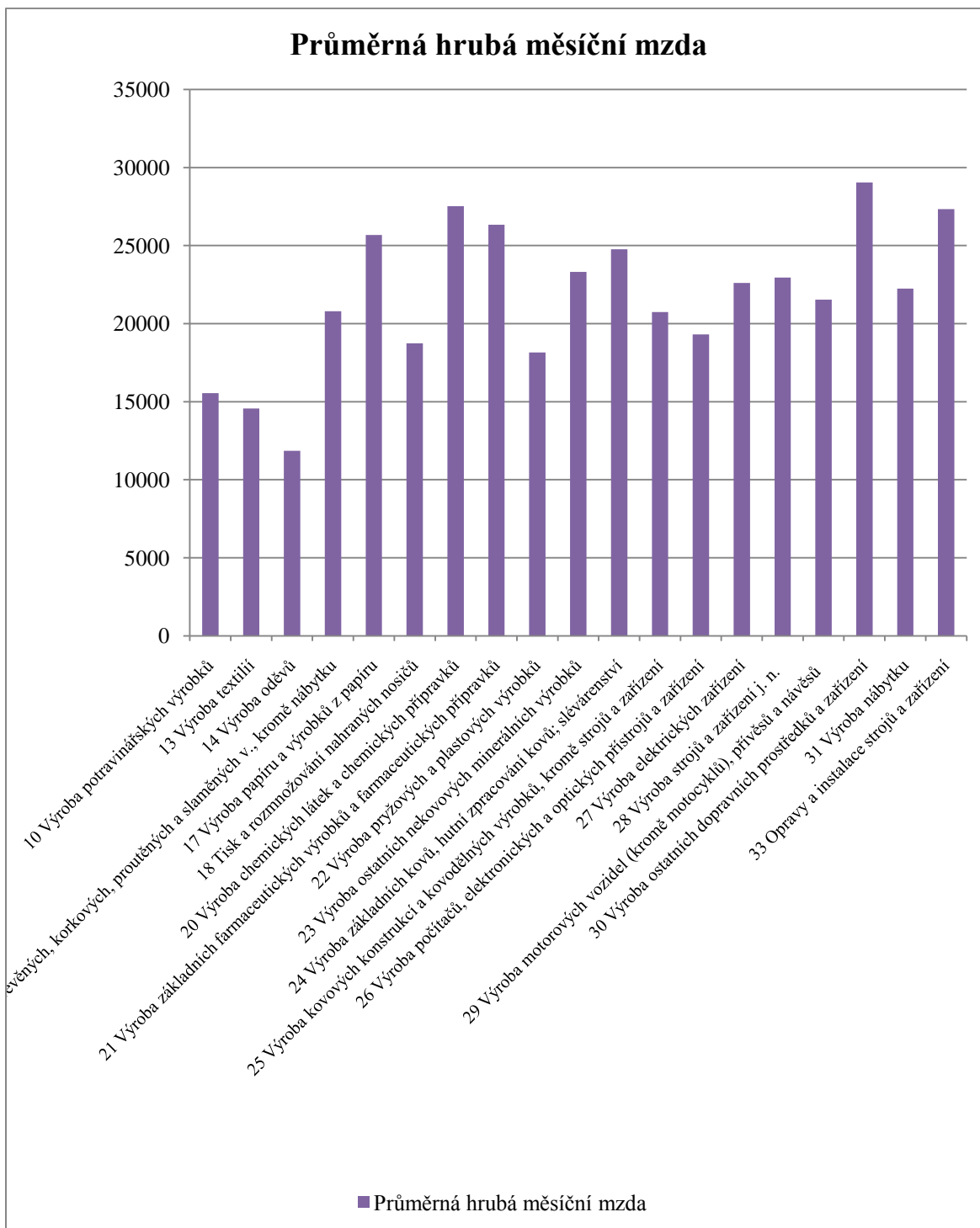
Graf 5.16 - Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy v Moravskosleském kraji v roce 2009

[Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů Českého statistického úřadu, Přílohy tab. 6]

Graf 5.17 - Průměrný počet hlášených průmyslových podniků v Moravskoslezském kraji v roce 2009

[Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů Českého statistického úřadu, Přílohy tab. 6]

Graf 5.18 - Průměrná hrubá měsíční mzda v průmyslu v Moravskoslezském kraji v roce 2009

[Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů Českého statistického úřadu, Přílohy tab. 6]

5.6.3 SWOT analýza průmyslu

Vedle přírodního bohatství se v kraji vyskytují bohaté zásoby nerostných surovin – především rozhodující domácí zásoby černého uhlí, dále ložiska zemního plynu, vápenec, žula, mramor, břidlice, sádrovec, šterkopísky, písky a cihlářské jíly. Větší část Moravskoslezského kraje se již za dob Rakousko - Uherska stala jednou z nejdůležitějších průmyslových oblastí. Jádrem je ostravsko-karvinská průmyslová a těžební pánev, jejíž industrializace byla úzce spojena s využíváním místního nerostného bohatství, zejména kvalitního koksovatelného černého uhlí a s navazujícím rozvojem těžkého průmyslu a hutnictví. I přes současný útlum těžkého průmyslu a dobývání nerostných surovin, pracuje podle výběrového šetření pracovních sil v průmyslových odvětvích téměř třetina z celkového počtu 557,5 tis. osob zaměstnaných v národním hospodářství, dalších 12,3 % v obchodu a opravách zboží. Kromě tradičních odvětví, která lze charakterizovat v podobě společného hodnotového řetězce „uhlí-ocel-strojírenství“, je v kraji zaznamenáván významný rozvoj odvětví mimo tuto hlavní specializaci, kterými jsou zejména automobilový průmysl, IT a elektrotechnický průmysl, chemický průmysl a specializované služby pro firmy (zejména inženýrské, poradenské a výzkumné firmy). (ČSÚ, 2011)

S – STRENGTHS – Silné stránky	W – WEAKNESSES – Slabé stránky
24 Výroba základních kovů, hutní zpracování kovů; slévárny - 29% tržeb	14 Výroba oděvů - méně než 1% tržeb
29 Výroba motorových vozidel (kromě motocyklů), přívěsů a návěsů - 27% tržeb	18 Tisk a rozmnožování nahraných nosičů - méně než 1% tržeb
B Těžba a dobývání - 15% tržeb	13 Výroba textilií - méně než 1% tržeb
28 Výroba strojů a zařízení j. n. - 7% tržeb	31 Výroba nábytku - méně než 1% tržeb
25 Výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků, kromě strojů a zařízení - 6% tržeb	16 Zpracování dřeva, výroba dřevěných, korkových, proutěných a slaměných v., kromě nábytku - 1% tržeb
O – OPPORTUNITIES – Příležitosti	T – THREATS – Hrozby
Jeden z nejvýznamnějších průmyslových krajů ČR	Nerovnoměrný ekonomický rozvoj na území kraje
Nerostné bohatství (černé uhlí, mramor, žula)	Pokles počtu malých podniků
Ložiska zemního plynu	Snižující se exportní výkonnost kraje
Přihraniční spolupráce	Existence řady velkých podniků ve špatné finanční situaci
Zaškolená průmyslová pracovní síla	Kontaminace půdy a podzemních vod

5.6.4 Investiční příležitosti a strategické služby

BIC Ostrava - Provozovatelem VTP je soukromá poradenská společnost působící v regionu Ostravska, poskytující malým a středním firmám komplexní spektrum služeb za příznivých podmínek, zaměřující se na inovace v průmyslu a službách podporujících průmyslovou produkci. Mezi základní aktivity firmy se řadí provoz Vědeckotechnického parku a Podnikatelského inkubátoru – vytváření vhodného prostředí pro vznik a rozvoj především inovačních firem a poskytování řady doplňkových služeb s tím spojených. BIC Ostrava je členem Společnosti vědeckotechnických parků. (CzechInvest, 2011)

Podnikatelský inkubátor RVP Invest - Podnikatelský inkubátor je umístěn v areálu průmyslové zóny města Fulnek. Výborná dopravní obslužnost. Celková využitelná plocha 2500 m², z toho 2250 m² výrobních a ostatních ploch a 250 m² režijních ploch, na kterých budou realizovány služby klientům. (CzechInvest, 2011)

Podnikatelský inkubátor STEEL IT Třinec - Podnikatelský inkubátor STEEL IT se zaměřuje na podporu začínajících podnikatelů v oblasti informačních technologií na Těšínském Slezsku. Nositelem projektu je Institut EuroSchola, nicméně podílí se na něm dalších 13 partnerů z řad vysokých škol, konzultačních společností, municipalit a rozvojové agentury HRAT. Posláním parku je udržet a přilákat mladé nadané a vzdělané lidi do regionu, diverzifikovat strukturu průmyslu a pomoci rozvoji nového sektoru ICT na Těšínském Slezsku. Vizí je stát se vstupní branou k podnikání na 3 trzích: Česko, Polsko a Slovensko. (CzechInvest, 2011)

Podnikatelský inkubátor VŠB-TU Ostrava - Záměrem Podnikatelského inkubátoru VŠB-TU Ostrava je podpořit nositele nápadů, v počáteční fázi podnikání a napomoci jim k uskutečnění a naplnění jejich podnikatelských vizí. (CzechInvest, 2011)

Vědecko-technologický park Ostrava - Hlavním cílem projektu je vybudovat v kooperaci s univerzitami a vědecko-výzkumnými pracovišti vrcholové pracoviště koordinující vědecký a technologický výzkum, transfer pokročilých technologií a podporující inovační podnikání. Dílčím cílem je zaujmout významné tuzemské i nadnárodní investory v oblasti vyspělých technologií. Areál Vědecko-technologického Parku Ostrava je situován v atraktivním prostředí mezi VŠB-Technickou univerzitou Ostrava a lesoparkem na ploše 10 ha. Přibližně 5 ha je okamžitě připraveno k investiční výstavbě. VTP provozuje podnikatelské inkubátory, vyhledává a podporuje nové inovační

projekty. Firmy umístěné ve VTP Ostrava zaměstnávají více než 600 většinou vysoce kvalifikovaných zaměstnanců. (Společnost vědeckotechnických parků, 2011)

Vědecko-technologický park Dakol, Petrovice u Karviné - Podpora malých a středních firem v oblasti zvýhodněného pronájmu výrobních a kancelářských prostor, technologického zařízení a poradenství. (Společnost vědeckotechnických parků, 2011)

IT Cluster - v úzké spolupráci se vzdělávacími institucemi vytvářet prostředí pro všestranný rozvoj odborníků v oblasti IT s cílem zajistit rozvoj lidských zdrojů pro členy sdružení, vytvářet podmínky pro maximální využití synergií výrobního a rozvojového potenciálu v IT a v souvisejících oborech, podporovat inovační procesy, výzkum a rozvoj činností provozovaných členy sdružení, podporovat komunikaci mezi podnikatelskými, veřejnoprávními, samosprávnými a neziskovými organizacemi, které mají související zájem, přispívat ke zdárné realizaci rozvojových a sociálních programů členů sdružení a Moravskoslezského kraje, nabízet poradenské služby svým členům, pořádat semináře zaměřené na problematiku IT a v souvisejících oborech. (CzechInvest, 2011)

Moravskoslezský energetický klastr, o. s. - byl založen v roce 2008 s iniciativy společností Dalkia ČR, a.s., KHK MS kraje, VŠB-TU Ostrava, Výzkumného energetického centra a dalších. V současné době má klastr 16 členů. Je aktivní v oblastech výzkumu a vývoje a propagace sdružení, kde realizuje 2 projekty: Vznik diagnostické laboratoře Energetického klastru ve spolupráci s VEC, VŠB-TUO a Propagace využívání obnovitelných zdrojů a společných výsledků činnosti energetického klastru. Výše zmíněné projekty jsou součástí hlavního projektu Rozšíření činností energetického klastru a posílení spolupráce mezi firemním sektorem, vědecko-výzkumnými a vysokoškolskými institucemi v rámci OPPI, program Spolupráce. Klastr je financován na principu PPP (sloučení příspěvků členů a dotace ze strukturálních fondů EU). (CzechInvest, 2011)

Moravskoslezský dřevařský klastr, o.s. - Klastr vznikl v roce 2005 za podpory MS kraje a Sdružení pro rozvoj MS kraje. Klastr založily společnosti působící v dřevozpracujícím a stavebním průmyslu. Posláním klastru je do 5 let vybudovat v regionu MSK růstový dřevozpracující sektor, který bude významným dodavatelem a exportérem dřevostaveb a inovačních komponentů pro dřevěné konstrukce a domy. V letech 2006 - 2008 klastr úspěšně vedl a ukončil projekt Založení a rozvoj Moravskoslezského dřevařského klastru, OPPI, program Klastry. V současné době klastr realizuje projekt Rozvoj činností dřevařského klastru a zkvalitnění vazeb mezi VŠ a podnikatelskou sférou, OPPI, program

Spolupráce. MSDK dále získal dotaci na projekty z OP VK, projekt Rozvoj profesního vzdělávání pedagogů středních odborných škol a učilišť v oblasti dřevovýroby a stavebnictví a projekt Popularizace a zvýšení kvality výuky dřevozpracujících a stavebních oborů v Moravskoslezském kraji. (CzechInvest, 2011)

ENVICRACK - výzkumná a vývojová činnost v oblasti využívání alternativních zdrojů energie Klastř ENVICRACK je otevřenou společností, která je zřízena za účelem podpory inovací a zvýšené konkurenceschopnosti svých členů. Klastř vznikl v r. 2005, mezi jeho 26 členů patří Vysoká škola báňská, Technická univerzita v Ostravě a Výzkumný ústav hutnictví a železa a.s. v Dobrušce. Strategii klastř je zaměřena na výzkumné a vývojové projekty v oblasti zpracování odpadů a využívání alternativních zdrojů energie. V současné době jsou řešeny projekty pro: pyrolýzní zpracování tříděných odpadů a brusných kalů, vývoj koncentrační solární elektrárny určené k přeměně slunečního záření na tepelnou a elektrickou energii a vývoj fasádních termických solárních kolektorů, kolejové vozidlo s energetickým optimalizačním modulem. (CzechInvest, 2011)

Moravskoslezský automobilový klastř - podpora subdodavatelů automobilového průmyslu, informace pro členy v oblasti automobilového průmyslu a regionu, koordinace spolupráce firem v oblasti obchodních vztahů, vývoje, zkušebnictví a rozvoje lidských zdrojů, iniciace a koordinace spolupráce firem automobilového průmyslu a škol v oblasti přípravy lidských zdrojů, vývoje a inovací, laboratorní měření hluku, vibrací, pulsací, výkonu tepelných a chladicích systémů. (CzechInvest, 2011)

Národní strojírenský klastř - Klastř byl založen v roce 2003 pod názvem Moravskoslezský strojírenský klastř, jako první klastř v republice. Členy klastř můžeme rozdělit do několika oblastí: vědecko-výzkumná, výrobní, servisní služby, školství. (CzechInvest, 2011)

Stavební klastř Ostrava - Sdružení bylo zřízeno za účelem podpory inovací a zvýšení konkurenceschopnosti a exportní schopnosti propojených firem, podnikatelů a institucí působících převážně v MSK v oboru stavebnictví a v souvisejících oborech. Cíle klastř jsou: hájit společné i specifické zájmy svých členů, podporovat inovační procesy, výzkum a rozvoj činností provozovaných členy sdružení, zabezpečovat činnosti a služby podle potřeb svých členů a to především realizací společných projektů. (CzechInvest, 2011)

5.6.5 Lokalizační faktory

Lokalizační faktory ovlivňují rozhodnutí malých a středních podniků o jejich umístění. Na základě výsledků analýz jsou vyhodnoceny lokalizační faktory Moravskoslezského kraje.

5.6.5.1 Pozitivně působící lokalizační faktory

- Velké zásoby přírodního bohatství.
- Bohaté zásoby nerostných surovin – černé uhlí, vápenec, žula, mramor, břidlice, sádrovec, štěrkopísky, písky a cihlářské jíly.
- Ložiska zemního plynu.
- Poloha kraje umožňuje efektivní příhraniční spolupráci ve výrobní oblasti a rozvoji infrastruktury.
- Zaškolená průmyslová pracovní síla.
- Velmi dobrá obeznámenost s tradičními průmyslovými obory (ocelářství, strojírenství, chemie, textil).
- Vědecko-výzkumná centra a instituce (informační technologie, biotechnologie, pokročilé materiály).
- Na území kraje jsou čtyři univerzity – potenciál kvalifikovaných pracovníků.
- Investoři a začínající podnikatelé mohou využívat připravené průmyslové zóny, vědeckotechnologické parky a podnikatelské inkubátory.

5.6.5.2 Negativně působící lokalizační faktory

- Kontaminace půdy a podzemních vod jako důsledek průmyslové činnosti.
- Důlní poklesy a znečištění povrchových vod a ovzduší.
- Životní prostředí je stále ještě jedno z nejpostiženějších v celé ČR.
- Nerovnoměrný ekonomický rozvoj kraje.

5.6.6 Zhodnocení kraje

Moravskoslezský kraj je celostátním centrem hutní výroby, současně je zde soustředěna i těžba černého uhlí téměř celé produkce ČR, i když dochází k poklesu vytěženého množství. Vedle těchto tradičních odvětví se v kraji prosazuje výroba a rozvod elektřiny, plynu a vody, výroba dopravních prostředků, výroba strojů, výroba kovových konstrukcí, výroba počítačů, IT technologie a výroba chemických látek, přípravků, léčiv a chemických vláken.

Nevýhodou průmyslové výroby moravskoslezského kraje je snižující se poptávka po produkci a tedy i snižující se exportní výkonnost kraje. S tím souvisí existence velkých podniků ve špatné finanční situaci. Tento nepříznivý stav může mít za následek migraci kvalifikované pracovní síly z regionu a stagnaci přílivu investorů.

6 Interspektivní analýza vybraných krajů

Interspektivní analýza má komparativní, tedy porovnávací charakter. Týká se většího počtu územních jednotek. Poskytuje přehledné srovnání posuzovaných krajů. Vybrané kraje jsou zde porovnány dle sociálních a ekonomických ukazatelů.

Tabulka 6.1 - Rozloha a obyvatelstvo ve vybraných krajích v roce 2009 [Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů ČSÚ]

Kód území <i>Code of NUTS 3</i>	Kraj <i>NUTS 3</i>	Rozloha v km ² <i>Area in km²</i>	Počet obcí <i>Number of municipalities</i>	Obyvatelstvo - Population		
				Počet obyvatel <i>Population</i>	Průměrný věk <i>Average age</i>	Hustota/km ² <i>Population/km²</i>
CZ0	Česká republika	78 865	6 250	10 506 813	40,6	133
CZ010	Hlavní město Praha	496	1	1 249 026	41,6	2 518
CZ020	Středočeský	11 015	1 145	1 247 533	40,0	113
CZ042	Ústecký	5 335	354	836 198	39,8	157
CZ052	Královéhradecký	4 759	448	554 402	41,1	117
CZ053	Pardubický	4 519	451	516 329	40,6	114
CZ080	Moravskoslezský	5 427	299	1 247 373	40,4	230

Tabulka 6.2 - Základní ukazatele průmyslu podle krajů v roce 2009 [Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů ČSÚ]

Kraj	Průměrný počet podniků ve sledovaném období	Průměrný evidenční počet zaměstnanců skutečnost (fyzické osoby)	Průměrná hrubá měsíční mzda skutečnost (Kč)	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy skutečnost (mil. Kč)
Česká republika	2 553	782 783	24 316	2 394 588
Hl. město Praha	236	76 316	32 331	332 393
Středočeský	244	94 043	27 018	434 737
Ústecký	190	55 990	24 291	241 201
Královéhradecký	153	39 227	21 458	71 795
Pardubický	150	42 608	21 795	160 571
Moravskoslezský	245	110 635	24 105	307 629

Tabulka 6.3- Nejproduktivnější průmyslová odvětví podle krajů v roce 2009 [Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů ČSÚ]

Kraj	Nejproduktivnější průmyslové odvětví vybraného kraje	Podíl odvětví na celkové průmyslové produkci kraje
Hl. město Praha	Výroba potravinářských výrobků	15%
Středočeský	Výroba motorových vozidel (kromě motocyklů), přívěsů a návěsů	60%
Ústecký	Těžba a dobývání	26%
Královéhradecký	Výroba motorových vozidel (kromě motocyklů), přívěsů a návěsů	20%
Pardubický	Výroba počítačů, elektrických přístrojů a zařízení	51%
Moravskoslezský	Výroba základních kovů, hutní zpracování kovů, slévárenství	29%

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA – Vhodné prostředí pro společnosti orientující se na energetiku, dopravní prostředky (automobily a kolejová vozidla), veškeré technologicky zaměřené firmy, stavebnictví – stavební hmoty, keramika, sklo, biotechnologie, biomedicínu a průmysl s primárním zaměřením na letecký, kosmický, obranný a bezpečnostní průmysl.

STŘEDOČESKÝ KRAJ – Vyhodnocen jako investičně nejzajímavější a nejvýhodnější kraj (ze všech analyzovaných) pro průmyslovou výrobu. Největší koncentrace průmyslových zón a vědeckotechnických parků. Možnosti využít za zvýhodněných podmínek rozsáhlé areály bývalých dolů a hutních závodů. Kraj nabízí vhodné prostředí pro těžký i lehký průmysl. K dispozici je podnikatelský inkubátor pro začínající inovativní firmy jakéhokoli zaměření. Kraj podporuje zejména výrobu výrobků z neželezných kovů, jaderný výzkum, optické a holografické prvky, biotechnologie, IT a nanotechnologie.

ÚSTECKÝ KRAJ – Kraj se vyznačuje značným nerostným bohatstvím – hnědé uhlí, sklářské a slévárenské písky, stavební kámen. Významné postavení má těžba uhlí, energetika, strojírenský, chemický a sklářský průmysl. K dispozici je podnikatelské centrum pro začínající firmy jakéhokoli zaměření. Kraj podporuje zejména moderní energetické, odpadové a malé chemické výroby, rozvoj a výzkum optomechaniky, IT technologie se zaměřením na nové trendy v oblasti nekonvenčních zdrojů energií a technologií.

KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ – Kraj je průmyslově málo rozvinutý. Vhodné prostředí pro aktivity aplikovaného výzkumu v oblastech ICT a medicínských technologií, textilních technologií a zušlechťování textilií. Možnost využít existence několika klastrů zaměřených na využití nerostného bohatství země (zejména využívání unikátních materiálů, které se jinde v Evropě nenacházejí), informační technologie, výrobu obalů a dílů pro automobilový, elektrotechnický, chemický a potravinářský průmysl.

PARDUBICKÝ KRAJ – Vhodné prostředí pro strojírenství, elektrotechniku, stavební, textilní a chemický průmysl a petrochemii, výrobu pryžových, plastových a ostatních nekovových minerálních výrobků. Možnost využít těžby cihlářské suroviny a stavebního kamene. Nabídka spolupráce medicínsko-farmaceutického klastru při výzkumu a vývoji nanovláken a mikrovláken, přípravků pro hojení ran, tkáňové náhrady a genovou terapii.

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ – Kraj má k dispozici značné nerostné bohatství – černé uhlí, zemní plyn, vápenec, žulu, mramor, břidlici, sádrovec a cihlářské suroviny. Významné postavení má energetika, slévárenství a strojírenství. K dispozici je podnikatelský inkubátor pro začínající inovativní firmy jakéhokoli zaměření. Kraj podporuje zejména automobilový průmysl, IT a elektrotechnický průmysl a chemický průmysl. Nabídka spolupráce několika klastrů, IT klastr, energetický, dřevařský, automobilový, strojírenský a stavební klastr.

Z hlediska investičních příležitostí pro malé a střední průmyslové podniky autorka vyhodnotila analyzované kraje takto:

1. STŘEDOČESKÝ KRAJ
2. MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ
3. ÚSTECKÝ KRAJ
4. HLAVNÍ MĚSTO PRAHA
5. PARDUBICKÝ KRAJ
6. KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ

7 Celkové zhodnocení zkoumaných krajů

V posledních letech se na území zkoumaných krajů nejvýrazněji rozvinulo odvětví výroby dopravních prostředků, elektrických přístrojů, optických přístrojů, pryžových výrobků a plastových výrobků. Rozvoj výroby v automobilovém průmyslu oživil tradiční strojírenství, zkvalitnil technologickou úroveň výroby a zvýšil produktivitu práce. Vývoj zpracovatelského průmyslu umožňuje realizovat některé subdodávky na domácí půdě a snižuje tak nároky na dovoz. Zároveň vysoká úroveň kvality zvyšuje konkurenceschopnost domácích produktů na zahraničním trhu a tím pozitivně ovlivňuje vývoz. Perspektivní jsou tedy odvětví s vysokou úrovní technologie a kvalifikace pracovní síly. Patří mezi ně elektrotechnický průmysl, výroba plastů, kovodělný průmysl, obory koksování, obory zpracování ropy a obory související zejména s automobilovým průmyslem. Konkurenční tlaky zvenčí mají negativní vliv na textilní, kožedělný, oděvní průmysl a potravinářský průmysl. Potravinářský průmysl musí navíc čelit negativním důsledkům cenové politiky, kterou na našem trhu uplatňují obchodní řetězce.

Ve srovnání s ostatními členskými zeměmi Evropské Unie je v České republice málo vyvinut sektor služeb. Nabídka průmyslových služeb pro podnikatele je nedostatečná, zaostává z hlediska produktivity i výkonnosti. Pro malé, střední a začínající podniky je neekonomické zajišťovat si některé služby vlastními silami. Tuto problematiku by měla vyřešit státní podpora tohoto sektoru, ta by měla být zaměřena na zvýšení konkurenceschopnosti podnikatelských subjektů, zvýšení potenciálu růstu a produktivity, posílení sociální soudržnosti v regionech, znalosti, inovaci a optimalizaci lidského kapitálu.

Dle Národní ekonomické rady vlády (Mladá fronta, 2011) by se do centra pozornosti České republiky měly dostat informační a komunikační technologie (ICT), bio a nanotechnologie i kosmický výzkum. Vyplývá to z doporučení, které představila Národní ekonomická rada vlády (NERV). Stále dominující produkci průmyslových výrobků a strojů by v Česku měla vystřídat orientace na služby s vysokou přidanou hodnotou, mezi které patří vývoj moderních technologií, uvádí NERV v dokumentu věnujícím se tuzemské technologické připravenosti. Experti dodávají, že stejný je i světový trend a že současná podpora těchto služeb je v České republice zatím nízká. „Nevychováváme dostatek odborníků pro vývoj a aplikace technologií a ty, co máme, nedokážeme udržet,“ konstatuje

NERV s tím, že v tuzemsku pracuje zhruba 230 tisíc ICT odborníků, a to většinou ve firmách do 50 zaměstnanců. „S ohledem na demografický vývoj je jisté, že ČR nebude schopna zajistit ani prostou reprodukci tohoto počtu,“ míní poradci vlády. NERV doporučuje, aby Česko zřídilo Národní kosmickou agenturu (NKA), která se ve výzkumu a aplikacích kosmických technologií stane partnerem obdobných institucí, jakým je například americký Národní úřad pro letectví a vesmír (NASA). Provoz NKA, která by zastřešila už existující tuzemské kosmické aktivity, by podle odhadů vyšel státní rozpočet na pět až sedm milionů korun ročně. Motivací pro přechod firem do segmentu kosmických technologií může být podle odborníků například už schválený přesun sídla evropské agentury pro dohled nad navigačním družicovým systémem Galileo (GSA) do Prahy. Galileo vyjde Evropskou unií v přepočtu na zhruba 85 miliard korun a do pražských Holešovic se kvůli němu přestěhuje z Bruselu 50 úředníků, systém samotný má začít částečně fungovat v roce 2014. Poradní sbor vlády ve své zprávě konstatuje, že kosmický výzkum má vysokou návratnost investic, přispívá k rozvoji malého a středního podnikání a vede k novým výrobním programům s vysokou přidanou hodnotou. Kromě toho nabízí nové pracovní příležitosti a podílí se na image českého průmyslu a vědy. Česku má v této oblasti potenciál pro společné projekty se zahraničními partnery a možnosti subdodávek pro velké evropské hráče.

8 Závěr

Cílem této bakalářské práce bylo provést analýzu průmyslových odvětví ve vybraných krajích ČR. Pomocí průmyslových ukazatelů zjistit jejich odvětvovou strukturu. Zmapovat investiční příležitosti a strategické služby vedoucí k rozvoji průmyslové výroby. Vyhodnotit lokalizační faktory ovlivňující rozhodnutí malých a středních podniků o jejich umístění.

Pomocí analýz odvětvové struktury jednotlivých krajů bylo zjištěno, že rozmístění průmyslových odvětví je značně nerovnoměrné. Je to dáno přírodními podmínkami a následným historickým vývojem. Některé kraje disponují nerostným bohatstvím a dosahují vysoké produkce téměř ve všech průmyslových odvětvích. Jiné nemají žádné zdroje surovin a v žádném průmyslovém odvětví významnější produkce nedosahují. Prudký rozvoj zaznamenává hlavně výroba motorových vozidel ve středočeském kraji a výroba počítačů, elektronických a optických přístrojů a zařízení v pardubickém kraji. Tento jev je zapříčiněn přílivem přímých zahraničních investic a vlivem podniků pod zahraniční kontrolou.

Velkým přínosem je pro každý kraj spolupráce veřejného a soukromého sektoru, zejména zřizování průmyslových zón, vědeckotechnických parků a klastrů. Napomáhají tak rozvoji firem a zvýšení jejich konkurenceschopnosti. Nejvíce investičních příležitostí a strategických služeb nabízí kraj středočeský a moravskoslezský, nejméně kraj pardubický.

Vyhodnocením lokalizačních faktorů bylo zjištěno, že na rozložení průmyslové výroby mají nejvýznamnější vliv přírodní podmínky, zdroje pracovních sil a jejich struktura, doprava, vědeckotechnický rozvoj, rozměry výroby, blízkost odbytového trhu, infrastruktura, možnosti investiční výstavby a také dosavadní rozmístění průmyslu. Velmi důležitým lokalizačním faktorem je jistě osobní vztah podnikatelů k určitému místu. V rámci provedených analýz, ale nebylo možné jeho účinnost ověřit. Nejvýznamnějším negativně působícím lokalizačním faktorem byla zjištěna míra znečištění životního prostředí. Průmysl je významnou součástí celého českého hospodářství. V současné době tvoří 35% národní produkce a zaměstnává přes 40 % všech ekonomicky aktivních osob. Jako nejrozvinutější průmyslová odvětví autorka vyhodnotila automobilovou výrobu, strojírenství, výrobu PC a IT technologií, chemickou výrobu, potravinářství a hutnictví.

Použitá literatura

Berman Group, economic development services. 2011. Principy ekonomického rozvoje. *Berman Group*. [Online] 2011. [Citace: 20. 3 2011.] <http://www.bermangroup.cz/czech>.

CzechInvest. 2011. Partneři v podnikání. [Online] 2011. [Citace: 26. 3 2011.] <http://www.czechinvest.org/partneri-v-podnikani>.

CzechInvest, Klastry. 2011. Klastry a klastrové iniciativy. [Online] 2011. [Citace: 27. 3 2011.] <http://www.czechinvest.org/1klastry-a-klastrove-iniciativy-v-ceske-republice>.

ČSÚ, Český statistický úřad. 2010. Průmysl - metodika. *Český statistický úřad*. [Online] 2010. [Citace: 19. 3 2011.] http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/prumysl_metodika.

ČSÚ, Královéhradecký kraj. 2011. Charakteristika Královéhradeckého kraje. [Online] 2011. [Citace: 26. 3 2011.] http://www.hrdeckralove.czso.cz/xs/redakce.nsf/i/strucna_charakteristika_kraje.

ČSÚ, Moravskoslezský kraj. 2011. Charakteristika Moravskoslezského kraje. [Online] 2011. [Citace: 26. 3 2011.] http://www.ostrava.czso.cz/xt/redakce.nsf/i/charakteristika_moravskoslezskeho_kraje.

ČSÚ, Pardubický kraj. 2011. Charakteristika Pardubického kraje. [Online] 2011. [Citace: 26. 3 2011.] http://www.pardubice.czso.cz/xe/redakce.nsf/i/charakteristika_pardubickeho_kraje.

ČSÚ, Praha. 2010. Charakteristika hl. m. Prahy. [Online] 2010. [Citace: 19. 3 2011.] http://www.praha.czso.cz/xa/redakce.nsf/i/charakteristika_hl_m_prahy.

ČSÚ, Středočeský kraj. 2011. Charakteristika Středočeského kraje. [Online] 2011. [Citace: 26. 3 2011.] http://www.stredocesky.czso.cz/xs/redakce.nsf/i/charakteristika_kraje.

ČSÚ, Ústecký kraj. 2011. Charakteristika Ústeckého kraje. [Online] 2011. [Citace: 26. 3 2011.] <http://www.ustinadlabem.czso.cz/xu/redakce.nsf/i/kraj>.

Dvořáček, Jiří. 2003. *Podpora podnikání (průmyslová politika)*. Praha : Oeconomica, 2003. ISBN 80-245-0502-9.

GaREP, spol. s r.o. 2011. Regiony a regionalizace. *Metodická podpora regionálního rozvoje*. [Online] 22. 2 2011. [Citace: 19. 3 2011.] http://www.regionalnirozvoj.cz/index.php/regiony_red.html.

Janíková, Pavlína. 2011. Vliv zpracovatelského průmyslu na regionální rozvoj. *Ministerstvo průmyslu a obchodu*. [Online] 2011. [Citace: 6. 4 2011.] <http://www.mpo.cz/dokument30985.html>.

Lego, Jan a Louda, Tomáš. 2008. *Partnerství veřejného a soukromého sektoru*. Praha : Ústav státu a práva AV ČR, 2008. ISBN 978-80-904024-4-7.

Maryáš, Jaroslav a Vystoupil, Jiří. 2001. *Ekonomická geografie I*. Brno : Masarykova Univerzita, 2001. ISBN 80-210-2595-6.

- Ministerstvo pro místní rozvoj, ČR. 2011.** Regionální politika. *Ministerstvo pro místní rozvoj ČR*. [Online] 2011. [Citace: 19. 03 2011.] <http://www.mmr.cz/Regionalni-politika>.
- Mladá fronta, E15. 2011.** NERV, Národní ekonomická rada vlády. [Online] 2011. [Citace: 28. 3 2011.] <http://www.zpravy.e15.cz/domaci/ekonomika/nerv-cesko-by-melo-vsadit-na-nanotechnologie-a-kosmicky-vyzkum-2>.
- MPO. 2010.** Vývoj sektoru průmyslu a služeb. [Online] 7 2010. [Citace: 27. 3 2011.] <http://www.czechinvest.org.data>.
- MPO, CIP. 2010.** Rámcový program Konkurenceschopnost a inovace 2007-2013. [Online] 2010. [Citace: 20. 3 2011.] <http://www.mpo.cz/dokument76790.html>.
- MPO, OPPI. 2010.** Operační program Podnikání a inovace 2007-2013. [Online] 2010. [Citace: 20. 3 2011.] <http://www.mpo.cz/dokument77958.html>.
- MÚ Slaný. 2011.** O Slaném. *Slaný královské město*. [Online] 2011. [Citace: 26. 3 2011.] <http://www.meuslany.cz/cs/o-meste-slanem-a-okoli/obecne-informace/o-slanem>.
- Národní ústav odborného vzdělávání. 2008.** Územně správní členění České republiky. *Web NÚOV. 2008*. [Online] 2008. [Citace: 19. 3 2011.] <http://www.nuov.cz/informace-o-uzemne-spravnim-cleneni-ceske-republiky>.
- Shughart, Wiliam F. 1990.** *The organization of industry*. Homewood : Irwin, 1990. ISBN 0-256-06606-X.
- Špěváček, Vojtěch a kolektiv. 2002.** *Transformace České ekonomiky: politické, ekonomické a sociální aspekty*. Praha : Linde, 2002. ISBN 80-86131-32-7.
- Společnost vědeckotechnických parků. 2011.** Katalog VTP. [Online] 2011. [Citace: 26. 3 2011.] <http://www.svtp.cz/katalog/>.
- Středočeský kraj. 2007.** Investiční zóny. [Online] 2007. [Citace: 26. 3 2011.] <http://www.centralbohemia.cz/adressBookLang.asp?thema=318059>.
- Šilhánková, Vladimíra. 2007.** *Teoretické přístupy k regionálnímu rozvoji*. Pardubice : Univerzita Pardubice, 2007. ISBN 978-80-7395-019-4.
- Topregion. 2009.** Analýza regionálních ekonomických podmínek. [Online] 2009. [Citace: 10. 4 2011.] <http://www.topregion.cz/index.jsp?articleId=1643>.

Přílohy

Tabulka 1 - Základní ukazatele průmyslu podle CZ-NACE v Hlavním městě Praze v roce 2009 -
[Zdroj: Český statistický úřad]

CZ-NACE	Průměrný počet podniků <i>Average number of enterprises</i>	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy mil. Kč (běžné ceny) <i>Sales of own goods and services incidental to industry CZK million (current prices)</i>	Průměrný evidenční počet zaměstnanců (fyzické osoby) <i>Average registered number of employees (headcount)</i>	Průměrná hrubá měsíční mzda na 1 zaměstnance (Kč) <i>Average monthly gross wage per employee (CZK)</i>
Průmysl celkem	236	332 393	76 316	32 331
z toho:				
C Zpracovatelský průmysl	219	164 547	65 153	29 340
10 Výroba potravinářských výrobků	26	25 457	8 676	27 525
11 Výroba nápojů	3	10 971	2 633	37 046
13 Výroba textilií	5	508	504	20 243
14 Výroba oděvů	3	i. d.	i. d.	i. d.
15 Výroba usní a souvisejících výrobků	2	i. d.	i. d.	i. d.
16 Zpracování dřeva, výroba dřevěných, korkových, proutěných a slaměných v., kromě nábytku	5	629	566	18 976
17 Výroba papíru a výrobků z papíru	7	2 574	1 609	28 992
18 Tisk a rozmnožování nahaných nosičů	10	7 643	2 318	29 543
19 Výroba koksu a rafinovaných ropných produktů	-	-	-	-
20 Výroba chemických látek a chemických přípravků	6	4 471	1 516	32 289
21 Výroba základních farmaceutických výrobků a farmaceutických přípravků	5	8 130	1 888	40 198
22 Výroba pryžových a plastových vyr.	7	7 280	3 116	23 975
23 Výroba ostatních nekovových minerálních výrobků	18	13 919	4 016	31 152
24 Výroba základních kovů, hutní zpracování kovů; slévárenství	8	7 325	1 312	26 051
25 Výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků, kromě strojů a zařízení	22	7 157	3 913	24 347
26 Výroba počítačů, elektrických přístrojů a zařízení	6	3 477	1 604	46 192
27 Výroba elektrických zařízení	15	16 799	6 451	28 051
28 Výroba strojů a zařízení j. n.	20	9 725	4 912	23 731
29 Výroba motorových vozidel (kromě motocyklů), přívěsů a návěsů	14	14 693	6 044	25 648
30 Výroba ostatních dopravních prostředků a zařízení	8	6 883	2 983	36 551
31 Výroba nábytku	5	1 425	1 270	16 734
32 Ostatních zpracovatelský průmysl	12	1 965	2 526	17 273
33 Opravy a instalace strojů a zařízení	15	13 078	6 699	41 070
¹⁾ podniky se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji				

Tabulka 2 - Základní ukazatele průmyslu podle CZ-NACE ve Středočeském kraji v roce 2009 -
[Zdroj: Český statistický úřad]

CZ-NACE	Průměrný počet podniků <i>Average number of enterprises</i>	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy mil. Kč (běžné ceny) <i>Sales of own goods and services incidental to industry CZK million (current prices)</i>	Průměrný evidenční počet zaměstnanců (fyzické osoby) <i>Average registered number of employees (headcount)</i>	Průměrná hrubá měsíční mzda na 1 zaměstnance (Kč) <i>Average monthly gross wage per employee (CZK)</i>
Průmysl celkem	244	434 737	94 043	27 018
z toho:				
C Zpracovatelský průmysl	236	429 361	92 837	26 972
10 Výroba potravinářských výrobků	24	19 589	6 320	22 939
11 Výroba nápojů	5	3 883	997	27 450
12 Výroba tabákových výrobků	i. d.	i. d.	i. d.	i. d.
13 Výroba textilií	-	-	-	-
14 Výroba oděvů	-	-	-	-
15 Výroba usní a souvisejících výrobků	-	-	-	-
16 Zpracování dřeva, výroba dřevěných, korkových, proutěných a slaměných výrobků, kromě nábytku	4	i. d.	i. d.	i. d.
17 Výroba papíru a výrobků z papíru	8	4 695	1 708	24 218
18 Tisk a rozmnožování nahraných nosičů	6	2 939	1 424	23 432
19 Výroba koksu a rafinovaných ropných produktů	-	-	-	-
20 Výroba chemických látek a chemických přípravků	8	18 034	2 941	26 927
21 Výroba základních farmaceutických výrobků a farmaceutických přípravků	4	3 902	916	33 593
22 Výroba pryžových a plastových výrobků	22	13 462	5 599	24 171
23 Výroba ostatních nekovových minerálních výrobků	15	8 451	3 930	25 493
24 Výroba základních kovů, hutní zpracování kovů; slévárství	13	9 747	3 139	22 594
25 Výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků, kromě strojů a zařízení	27	9 965	5 455	21 956
26 Výroba počítačů, elektronických a optických přístrojů a zařízení	6	26 978	4 264	24 843
27 Výroba elektrických zařízení	17	11 991	3 378	21 792
28 Výroba strojů a zařízení j. n.	30	15 940	6 892	26 070
29 Výroba motorových vozidel (kromě motocyklů), přívěsů a návěsů	30	256 202	38 500	30 017
30 Výroba ostatních dopravních prostředků a zařízení	3	2 607	1 449	29 177
31 Výroba nábytku	4	i. d.	i. d.	i. d.
32 Ostatních zpracovatelský průmysl	5	7 499	2 106	25 017
33 Opravy a instalace strojů a zařízení	5	1 390	1 091	23 939
*) podniky se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji				

Tabulka 3 - Základní ukazatele průmyslu podle CZ-NACE v Ústeckém kraji v roce 2009 - [Zdroj: Český statistický úřad]

CZ-NACE	Průměrný počet podniků <i>Average number of enterprises</i>	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy mil. Kč (běžné ceny) <i>Sales of own goods and services incidental to industry CZK million (current prices)</i>	Průměrný evidenční počet zaměstnanců (fyzické osoby) <i>Average registered number of employees (headcount)</i>	Průměrná hrubá měsíční mzda na 1 zaměstnance (Kč) <i>Average monthly gross wage per employee (CZK)</i>
Průmysl celkem	190	241 201	55 990	24 291
z toho:				
C Zpracovatelský průmysl	179	198 890	47 749	23 461
10 Výroba potravinářských výrobků	11	3 212	2 175	15 778
11 Výroba nápojů	2	i. d.	i. d.	i. d.
12 Výroba tabákových výrobků	-	-	-	-
13 Výroba textilií	6	1 361	1 407	17 291
14 Výroba oděvů	3	135	265	13 659
15 Výroba usní a souvisejících výrobků	1	i. d.	i. d.	i. d.
16 Zpracování dřeva, výroba dřevěných, korkových, proutěných a slaměných výrobků, kromě nábytku	-	-	-	-
17 Výroba papíru a výrobků z papíru	7	9 228	1 883	26 523
18 Tisk a rozmnožování nahaných nosičů	2	i. d.	i. d.	i. d.
19 Výroba koksu a rafinovaných ropných produktů	1	i. d.	i. d.	i. d.
20 Výroba chemických látek a chemických přípravků	11	32 597	5 239	27 897
21 Výroba základních farmaceutických výrobků a farmaceutických přípravků	-	-	-	-
22 Výroba pryžových a plastových výrobků	10	2 963	1 526	20 957
23 Výroba ostatních nekovových minerálních výrobků	17	14 945	5 415	27 686
24 Výroba základních kovů, hutní zpracování kovů; slévárství	5	8 375	1 595	31 367
25 Výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků, kromě strojů a zařízení	21	5 312	3 503	19 906
26 Výroba počítačů, elektronických a optických přístrojů a zařízení	5	9 171	1 985	20 321
27 Výroba elektrických zařízení	16	5 938	3 641	20 578
28 Výroba strojů a zařízení j. n.	20	10 349	4 839	21 846
29 Výroba motorových vozidel (kromě motocyklů), přívěsů a návěsů	19	20 954	7 328	22 716
30 Výroba ostatních dopravních prostředků a zařízení	2	i. d.	i. d.	i. d.
31 Výroba nábytku	3	451	410	17 694
32 Ostatní zpracovatelský průmysl	5	266	692	11 790
33 Opravy a instalace strojů a zařízení	11	4 509	3 589	26 131
*) podniky se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji				

Tabulka 4 - Základní ukazatele průmyslu podle CZ-NACE v Královéhradeckém kraji v roce 2009 –
[Zdroj: Český statistický úřad]

CZ-NACE	Průměrný počet podniků <i>Average number of enterprises</i>	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy mil. Kč (běžné ceny) <i>Sales of own goods and services to industry CZK million (current prices)</i>	Průměrný evidenční počet zaměstnanců (fyzické osoby) <i>Average registered number of employees (headcount)</i>	Průměrná hrubá měsíční mzda na 1 zaměstnance (Kč) <i>Average monthly gross wage per employee (CZK)</i>
Průmysl celkem	153	71 795	39 227	21 458
z toho:				
C Zpracovatelský průmysl	152	70 891	38 956	21 421
10 Výroba potravinářských výrobků	16	5 960	2 965	20 367
11 Výroba nápojů	1	i. d.	i. d.	i. d.
13 Výroba textilií	14	7 623	5 150	19 211
14 Výroba oděvů	1	i. d.	i. d.	i. d.
15 Výroba usní a souvisejících výrobků	2	i. d.	i. d.	i. d.
16 Zpracování dřeva, výroba dřevěných, korkových, proutěných a slaměných výrobků, kromě nábytku	5	1 249	622	18 738
17 Výroba papíru a výrobků z papíru	2	i. d.	i. d.	i. d.
18 Tisk a rozmnožování nahraných nosičů	1	i. d.	i. d.	i. d.
19 Výroba koksu a rafinovaných ropných produktů	-	-	-	-
20 Výroba chemických látek a chemických přípravků	2	i. d.	i. d.	i. d.
21 Výroba základních farmaceutických výrobků a farmaceutických přípravků	1	i. d.	i. d.	i. d.
22 Výroba pryžových a plastových výrobků	12	4 719	3 562	18 082
23 Výroba ostatních nekovových minerálních výrobků	8	4 486	1 858	25 656
24 Výroba základních kovů, hutní zpracování kovů; slévárství	3	1 773	493	25 716
25 Výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků, kromě strojů a zařízení	18	8 323	3 881	22 542
26 Výroba počítačů, elektronických a optických přístrojů a zařízení	8	554	1 851	25 743
27 Výroba elektrických zařízení	13	8 133	5 038	20 709
28 Výroba strojů a zařízení j. n.	20	5 895	4 135	22 989
29 Výroba motorových vozidel (kromě motocyklů), přívěsů a návěsů	15	17 231	5 501	22 431
30 Výroba ostatních dopravních prostředků a zařízení	-	-	-	-
31 Výroba nábytku	1	i. d.	i. d.	i. d.
32 Ostatních zpracovatelský průmysl	7	2 030	2 078	21 468
33 Opravy a instalace strojů a zařízení	2	i. d.	i. d.	i. d.
¹⁾ podniky se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji				

Tabulka 5 - Základní ukazatele podle CZ-NACE v Pardubickém kraji v roce 2009 - [Zdroj: Český statistický úřad]

CZ-NACE	Průměrný počet podniků <i>Average number of enterprises</i>	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy mil. Kč (běžné ceny) <i>Sales of own goods and services incidental to industry CZK million (current prices)</i>	Průměrný evidenční počet zaměstnanců (fyzické osoby) <i>Average registered number of employees (headcount)</i>	Průměrná hrubá měsíční mzda na 1 zaměstnance (Kč) <i>Average monthly gross wage per employee (CZK)</i>
Průmysl celkem	150	160 571	42 608	21 795
z toho:				
C Zpracovatelský průmysl	146	155 825	41 879	21 596
10 Výroba potravinářských výrobků	15	8 230	3 045	19 777
11 Výroba nápojů	-	-	-	-
12 Výroba tabákových výrobků	-	-	-	-
13 Výroba textilií	11	3 510	2 448	17 247
14 Výroba oděvů	2	i. d.	i. d.	i. d.
15 Výroba usní a souvisejících výrobků	1	i. d.	i. d.	i. d.
16 Zpracování dřeva, výroba dřevěných, korkových, proutěných a slaměných výrobků, kromě nábytku	3	168	323	14 523
17 Výroba papíru a výrobků z papíru	3	1 853	746	31 077
18 Tisk a rozmnožování nahaných nosičů	2	i. d.	i. d.	i. d.
19 Výroba koksu a rafinovaných ropných produktů	1	i. d.	i. d.	i. d.
20 Výroba chemických látek a chemických přípravků	4	3 628	2 712	20 162
21 Výroba základních farmaceutických výrobků a farmaceutických přípravků	1	i. d.	i. d.	i. d.
22 Výroba pryžových a plastových výrobků	13	2 121	1 722	18 511
23 Výroba ostatních nekovových minerálních výrobků	3	5 187	1 737	33 300
24 Výroba základních kovů, hutní zpracování kovů; slévárství	3	746	664	21 539
25 Výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků, kromě strojů a zařízení	19	6 435	3 387	25 037
26 Výroba počítačů, elektronických a optických přístrojů a zařízení	10	79 946	5 032	21 860
27 Výroba elektrických zařízení	12	6 483	6 076	18 852
28 Výroba strojů a zařízení j. n.	20	9 919	5 111	20 674
29 Výroba motorových vozidel (kromě motocyklů), přívěsů a návěsů	13	15 956	4 962	22 750
30 Výroba ostatních dopravních prostředků a zařízení	2	i. d.	i. d.	i. d.
31 Výroba nábytku	2	i. d.	i. d.	i. d.
32 Ostatní zpracovatelský průmysl	4	1 182	786	15 654
33 Opravy a instalace strojů a zařízení	2	i. d.	i. d.	i. d.
¹⁾ podniky se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji				

Tabulka 6 - Základní ukazatele podle CZ-NACE v Moravskoslezském kraji v roce 2009- [Zdroj: Český statistický úřad]

CZ-NACE	Průměrný počet podniků <i>Average number of enterprises</i>	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy mil. Kč (běžné ceny) <i>Sales of own goods and services incidental to industry CZK million (current prices)</i>	Průměrný evidenční počet zaměstnanců (fyzické osoby) <i>Average registered number of employees (headcount)</i>	Průměrná hrubá měsíční mzda na 1 zaměstnance (Kč) <i>Average monthly gross wage per employee (CZK)</i>
Průmysl celkem	245	307 629	110 635	24 105
z toho:				
C Zpracovatelský průmysl	229	261 812	90 654	22 944
10 Výroba potravinářských výrobků	18	6 631	3 695	15 537
11 Výroba nápojů	i. d.	i. d.	i. d.	i. d.
12 Výroba tabákových výrobků	-	-	-	-
13 Výroba textilií	4	1 196	1 307	14 560
14 Výroba oděvů	3	458	1 018	11 851
15 Výroba usní a souvisejících výrobků	-	-	-	-
16 Zpracování dřeva, výroba dřevěných, korkových, proutěných a slaměných výrobků, kromě nábytku	3	2 907	601	20 789
17 Výroba papíru a výrobků z papíru	4	6 691	2 003	25 668
18 Tisk a rozmnožování nahaných nosičů	4	1 145	855	18 745
19 Výroba koksu a rafinovaných ropných produktů	i. d.	i. d.	i. d.	i. d.
20 Výroba chemických látek a chemických přípravků	3	3 674	954	27 520
21 Výroba základních farmaceutických výrobků a farmaceutických přípravků	3	7 367	1 985	26 341
22 Výroba pryžových a plastových výrobků	13	5 211	3 995	18 151
23 Výroba ostatních nekovových minerálních výrobků	9	3 022	1 508	23 306
24 Výroba základních kovů, hutní zpracování kovů; slévárství	21	74 796	22 580	24 770
25 Výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků, kromě strojů a zařízení	42	15 378	8 291	20 739
26 Výroba počítačů, elektronických a optických přístrojů a zařízení	3	14 299	1 935	19 299
27 Výroba elektrických zařízení	7	3 016	2 223	22 612
28 Výroba strojů a zařízení j. n.	31	17 051	9 052	22 945
29 Výroba motorových vozidel (kromě motocyklů), přívěsů a návěsů	23	69 976	14 749	21 529
30 Výroba ostatních dopravních prostředků a zařízení	5	9 754	2 434	29 045
31 Výroba nábytku	9	1 322	995	22 235
32 Ostatní zpracovatelský průmysl	i. d.	i. d.	i. d.	i. d.
33 Opravy a instalace strojů a zařízení	20	12 851	8 523	27 334
¹⁾ podniky se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji				